



# СВОБОДА

Пам'ятаймо  
про  
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CVIII

П'ЯТНИЦЯ, 11 ТРАВНЯ 2001

ЧИСЛО 19

VOL. CVIII

FRIDAY, MAY 11, 2001

No. 19

## „Україна на роздоріжжі: 10 років після відновлення незалежності“

ВАШІНГТОН. – Такою була тема слухань Комісії США з питань безпеки й співпраці в Європі, відомої як Гельсінкська комісія, які відбулися 2 травня ц.р. в одному з приміщень американського Конгресу. З боку Гельсінкської комісії у слуханнях взяли участь її голова, сенатор Бен Найтгорз Кампбел, спіголова комісії конгресмен Кристофер Смит і конгресмени Стенлі Роєр, Бенджамин Кардин, Зак Вамп та Алєн Гейстингс.

Доповідачами-гостями були: Джон Пернел – заступник виконуючого обов'язки спеціального радника американського Державного секретаря в справах незалежних держав, що постали після розпаду Советського Союзу; Євген Марчук – секретар Ради з питань національної безпеки й оборони України; ~~Адріян Каретицький~~ – президент правозахисної організації Freedom House („Дім Свободи“); й Арієл Коєн – представник консервативного аналітичного центру Heritage Foundation (Фундація „Спадщина“).

Відкриваючи слухання, сенатор Бен Найтгорз Кампбел сказав, що загальна корупція на вищих щаблях влади, суперечлива поведінка влади у розслідуванні обставин зникнення журналіста Георгія Гонгадзе, тривалі проблеми в діяльності прав людини викликають закономірні запитання щодо відданості України засадам демократії, людських прав і дотримання закону. Сенатор зазначив, що його особливо хвилює розмах корупції в Україні, яка пригнічує впливає на народ і відстрашує чужоземні інвестиції, що їх так потребує Україна для відродження своєї

економіки. Він підкреслив, що корупція загрожує підірвати незалежність і демократію, яка тільки почала розвиватися. Майже десять років після досягнення незалежності, вимріяної за сотні літ, Україна стала на роздоріжжі, якщо йдеться про її демократичний розвиток і геополітичну орієнтацію. „Чи діє Україна відповідно до свого задекларованого бажання інтегруватися з Європою, і чи сходять вона зі свого прозахідного спрямування?“ – запитав риторично сенатор Б. Кампбел.

З подібними короткими заявами виступили присутні конгресмени, члени Гельсінкської комісії. Зокрема спіголова комісії Кристофер Смит зазначив, що, незважаючи на сили, ворожі реформам, Сполучені Штати не повинні залишати Україну напризволяще.

Першим до слова сенатор Кампбел попросив представника Державного департаменту Джона Пернела. Він дав загальний огляд американсько-українських взаємин, ствердивши, що останнім часом ситуація в Україні, без сумніву, погіршилась у кількох аспектах. Вирішити ці проблеми, продовжував він, завдання самих українців. Якщо вони вдадуться до необхідних заходів для подолання цих проблем, то Сполучені Штати і їхні європейські союзники готові істотно допомагати Україні. На запитання, чи сучасне пожвавлення взаємин між Україною і Росією є загрозливим, представник Державного департаменту сказав, що така активізація взаємин є природною, але що Сполучені Штати бажали б більшої прозорості в про-

(Закінчення на стор. 3)

## Вийшла заява США про позитивну ідентифікацію тіла Георгія Гонгадзе

КИЇВ. – 6 березня та 26 квітня д-р Вільям Родрігес з Інституту патології Збройних Сил США провів обстеження останків, знайдених 2 листопада 2000 року в Тарашанському районі України. Обстеження проводилися у Київському міському центральному бюро судово-медичної експертизи.

У ході двох обстежень були зроблені визначення біологічних параметрів тіла, взято зразки кісток для порівняльної ДНК-аналізи спеціалістами у Федеральному бюро розслідувань США (ФБР). При порівнянні біологічних параметрів тіла з параметрами Георгія Гонгадзе було встановлено їхнє збігання. Докладне вивчення скелетних елементів показало, що вони належать одній особі. Обстеження останків також виявило сліди старої загосної скелетної травми, що знаходилася на правій променевої кістці нижньої частини руки та фалангах мізинця лівої руки.

Рентгенограми цих травм були порівняні із наявними прижиттєвими рентгенограмами Георгія Гонгадзе. Прижиттєві рентгенограми Георгія Гонгадзе були надані його матір'ю Олександрою Гонгадзе. Порівняння рентгенограм виявило збігання скелетної морфології, включно зі слідами травм та наявністю металевих

осколків. Вивчення порівнянь ДНК, проведених ФБР, підтверджує висновок скелетної судмедекспертизи, що останки належать одній особі.

Порівняння параметрів ДНК, отриманих від Олександри Гонгадзе, Мирослави Гонгадзе та двох її дочок, Соломії та Нани, не виключає, що тіло належить дитині Олександри Гонгадзе. Порівняння ДНК також не виключає, що тіло є останками батька Соломії та Нани Гонгадзе. Узяті разом порівняння ДНК дають додаткове підтвердження рентгенографічної ідентифікації тіла.

Висновок, що базується на скелетній судмедекспертизі, порівнянні рентгенографій та дослідженнях ДНК, полягає в тому, що досліджені останки безсумнівно належать зниклому журналістові Георгію Гонгадзе.

Посольство США в Україні  
8 травня 2001 року

\* \* \*

Американські експерти не з'ясували причину смерті – зокрема через відсутність голови і давність виявлення трупа. Потерпілі не будуть ознайомлені з усім об'ємом висновків американських експер-

(Закінчення на стор. 19)

## Папа Іван Павло II просив вибачення у „православних братів і сестер“

АТЕНИ, Греція. – Святіший Отець Іван Павло II в п'ятницю, 4 травня, під час першої візити Папи Римського до Греції – твердині Східного Православ'я від 1054 року, просив Божого пробачення за гріхи, вчинені католиками „супроти їх православних братів і сестер“, включно з пограбованням столиці Візантії (сьогоднішнього Константинополя) хрестоносцями у XIII столітті. Могутній і непередбачений жест Папи Івана Павла II був спрямований на загоєння християнського східно-західного поділу. „За минулі і теперішні дії синів і дочок Католицької Церкви, що ділом чи бездіяльністю прогрішилися супроти їхніх Православних братів і сестер, нехай Господь дарує нам пробачення, про котре Його благаємо.“ Пробачення Папи, за словами Архієпископа Христодоулоса – провідника Грецької Православної Церкви, „уможливить зміст конструктив-

ного діалогу“ між католиками і православними.

У суботу, 5 травня, у Дамаску Папа Римський закликав християн, мусульманів та юдеїв до встановлення миру у регіоні. Іван Павло II відвідав мечеть Омейяс в Дамаску, де за переказами, у фундаменті храму поховано останки Івана Хрестителя. В історії він став першим Главою Католицької Церкви, який молився в мечеті.

У неділю, 6 травня, Папа побував на Голянських висотах, захоплених Ізраїлем у Сирії під час війни 1967 року, відвідав село Кунейтра, яке ізраїльтяни вже повернули Сирії, де провів Богослужіння та посадив маслинове дерево – як символ миру. Сирійці навмисне залишили село в руїнах на згадку про те, що вони називають варварською поведінкою ізраїльтян. Суперечка між Ізраїлем та Сирією в питанні повернення Голянських

(Закінчення на стор. 19)



Євген Марчук (зліва) і Костянтин Грищенко на засіданні комісії

## УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

### Оприлюднено кандидатури на Прем'єра

КИЇВ. – Президент Л. Кучма 8 травня вперше публічно назвав прізвища можливих претендентів на прем'єрське крісло. Під час відвідин лікарні для ветеранів у селі Циблі, відповідаючи на запитання журналістів, він заявив, що призначить виконувача обов'язків глави уряду у випадку, якщо парламент не затвердить представлену ним кандидатуру прем'єра. Разом з тим Президент вважає, що парламент „затвердить“ запропоновану ним кандидатуру. Про кандидатури на посаду прем'єра Президент сказав: „Я з усіма кандидатурами згодний“. Серед них він назвав голову Державної податкової адміністрації Миколу Азарова, провідника партії промисловців і підприємців Анатолія Кінаха, голову Державної комісії з питань оборонно-промислового комплексу Володимира Горбуліна, голову міської ради Києва Олександра Омельченка. Президент назвав людей, які вже публічно відмовилися від можливого прем'єрства, і не назвав кандидата, який прагне до цього, – провідника „Трудової України“ Сергія Тигіпка. Також Л. Кучма не згадав і офіційно запропонованої партією „Яблуко“ Віктора Суслова. „Сьогодні повинна бути на посаді прем'єра конячка, яка тягнула б плуг, а позаду повинне бути кермо“, – сказав він, додавши: „А я постараюся тримати ручки цього плуга“. Він вважає, що новий прем'єр повинен бути людиною незаполітизованою. Умовний термін закінчується, і Президент повинен оголосити свою кандидатуру на прем'єра до 15 травня.

### Вибух на шахті

МАКІЇВКА, Донецчина – На одному із цвинтарів міста Макіївки в понеділок, 7 травня, відбулися поховання гірників, які загинули внаслідок вибуху на шахті ім. Кірова в Макіївці, що стався ввечері в суботу, 5 травня. На шахті вибухнула метанова суміш. За інформацією керівництва шахти, під час вибуху на шахті перебував 151 гірник, 45 осіб – безпосередньо в зоні вибуху. Як вважається, 11 гірників загинули, хоча наразі доля одного невідома. Понад 30 гірників опинилися в лікарні, переважно через отруєння рудним газом. Спеціальна урядова комісія на чолі з віце-прем'єром України Олегом Дубиною з'ясовує причини аварії.

### Кардинал Л. Гузар турбується виступами РПЦ

ЛЬВІВ. – Українська Греко-Католицька Церква занепокоєна відверто негативним ставленням Російської Православної Церкви до візиту Папи Івана Павла II в Україну. Про це заявив Глава УГКЦ, Кардинал Любомир Гузар на прес-конференції у Львові в понеділок, 7 травня. У сьогоднішніх обставинах „поведінка православних видається негідною і світ це засуджує“, сказав він. На думку кардинала, необхідно спокійно сприймати нинішню поведінку РПЦ і сподіватися на її зміну. Владика Гузар не виключає, що під час візиту Папи в Україну можуть відбутися акції протесту, однак заявив, що не бо-

їться ніяких ексцесів. „Люди, які виступають проти Папи, забувають, що це така людина, виступати проти якої означає засуджувати самого себе“, – наголосив Глава УГКЦ.

### Заяви УПЦ Московського патріархату є проявом страху

КИЇВ. – Співголова Координаційної комісії з підготування візиту Папи Івана Павла II в Україну о.Теодозій Янків критично поставився до заяв УПЦ Московського патріархату про недоцільність візиту Папи наприкінці червня. Промовляючи 4 травня на прес-конференції у Києві о.Теодозій твердив, що подібні заяви свідчать про те, що представники Московського патріархату бояться втратити вплив в Україні. Водночас він висловив переконання, що візита Папи Римського Івана Павла II сприятиме процесові об'єднання Української Церкви. Тим часом УПЦ Московського патріархату заявляє про небажаність приїзду Папи Римського до того, як буде врегульовано міжхристиянський конфлікт з греко-католиками на заході України і говорить про можливість акцій протесту проти візиту.

### Новий порядок в'їзду до країни

КИЇВ. – Міністер закордонних справ України А. Зленко, коментуючи ухвалену на засіданні Кабінету Міністрів 6 травня постанову „Про порядок в'їзду в Україну громадян країн-учасниць Співдружності Незалежних Держав“, повідомив, що громадяни Росії та Білорусі зможуть і надалі в'їжджати в Україну без закордонного паспорта, тоді як для громадян інших країн СНД його наявність відтепер обов'язкова. Порядок в'їзду громадян країн СНД в Україну за закордонними паспортами відповідає інтересам України, оскільки сприятиме посиленню контролю за в'їздом і перебуванням в Україні, а також протидіятиме нелегальній міграції.

### Профспілки підтримують блок партій на чолі з В. Ющенком

КИЇВ. – Більшість організацій Федерації профспілок України підтримують блок партій націонал-демократичного спрямування на чолі з Віктором Ющенком. Про це заявив 5 травня голова ФПУ, народний депутат України Олександр Стоян, виступаючи на з'їзді Народного Руху України, що проходив у Києві. Він зазначив, що зараз до ФПУ входить близько 70 організацій, і він не може відповісти за всіх, але він переконаний, що більшість із них підтримуватиме такий блок. О.Стоян наголосив, що профспілки підтримують конструктивну співпрацю як з урядом, так і з опозицією, і вони займають державницьку позицію. На підтвердження цього О.Стоян нагадав, що профспілки вперше за 10 років незалежності України підтримали прем'єр-міністра В.Ющенка, і співпраця з урядом В.Ющенка засвідчила, що позитивна праця з урядом можлива.

### За матеріалами інформаційних агентств

## Г. Удовенка знову обрано провідником Народного руху України

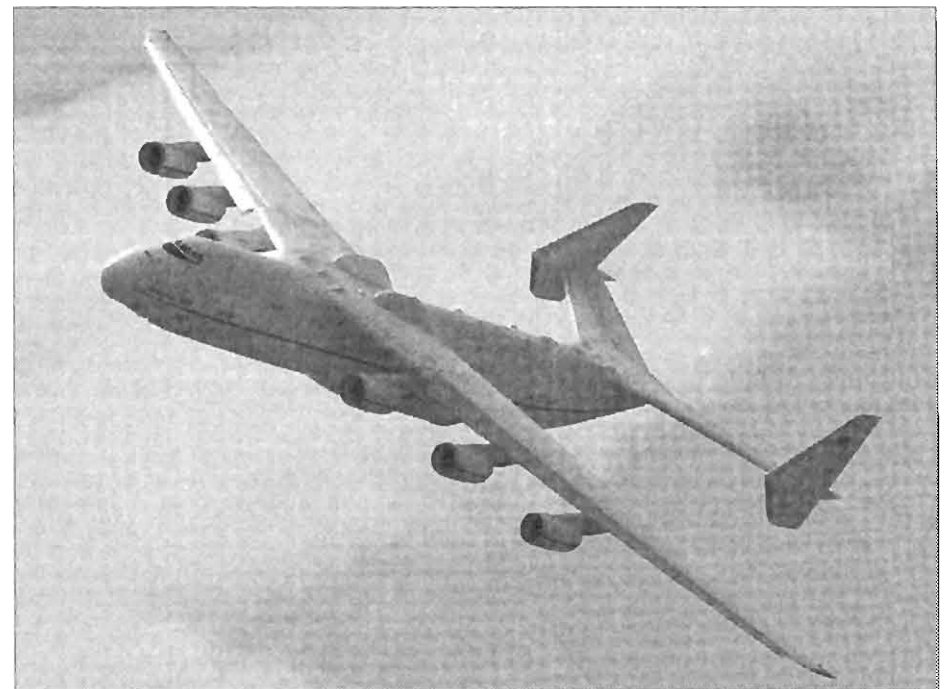


Голова Народного руху України Геннадій Удовенко на XI з'їзді НРУ.

КИЇВ. – На XI з'їзді Народного Руху України, котрий відбувся 5-6 травня, Г. Удовенка переобрано керівником партії. За його кандидатуру проголосували 371 делегат, проти – 177, утримались – 65 з 698 делегатів з'їзду. За кандидатуру М. Косіва проголосували 257 делегатів з'їзду НРУ. На пресовій конференції у Києві в неділю, 6 травня, після закінчення XI з'їзду

Народного Руху України, Геннадій Удовенко зі жalem зазначив, що Михайло Косів, кандидатура якого на посаду голови партії не була підтримана делегатами з'їзду, відмовився увійти до керівних органів Руху. „Я завжди вважав його символом і совістю Народного Руху“, – заявив керівник НРУ. До вчорашнього дня М.Косів був заступником голови НРУ.

## Перший політ літака АН-225 „Мрія“



Літак АН-225 „Мрія“.

КИЇВ. – 7 травня відбувся перший після модернізації політ найбільшого в світі транспортного літака АН-225 „Мрія“, здатного підняти на борт майже 250 тонн вантажу. Плянується, що модернізований літак в червні буде представлений на виставці в Ля Бурже, Франція.

Британські авіокомпанії Air Foyle і Heavy Lift Airlines, які оголосили у квітні про створення єдиної корпорації з українським партнером – компанією „Авіолінії Антонова“, зацікавлені в добудуванні та початку комерційної експлуатації другого літака АН-225 „Мрія“. Голова Air Foyle Крістофер Фойл після лету літака АН-225 висловив упевненість, що АН-225 може використовуватися компаніями аерокосмічних комплексів США і Європи.

Перший літак АН-225 „Мрія“ був

створений у 1988 році як повітряна стартова платформа для космічного вантажного корабля „Буран“. Вантажна кабіна „Мрії“ може вмістити 16 універсальних 10-тонних контейнерів, до 80 автомобілів. На літаку АН-225 встановлено 106 світових рекордів. „Мрія“ може використовуватися як складова частина морського пошуково-рятувального комплексу, до складу якого входить також екраноплан „Орля“, що розміщується на літаку і скидається з повітря в районі катастрофи. Будівництво другого АН-225 „Мрія“ було розпочато в 1987 році, але роботи були повністю припинені в 1991 році через відсутність коштів. „Авіолінії Антонова“ використовують літак АН-124 „Руслан“ – найбільший у світі з вантажопідйомністю до 150 тонн.



## Україна на роздоріжжі...

(Закінчення зі стор. 1)



Сенатор Бен Найтгорз Кампбел

цесі приватизації в Україні та зменшення енергетичної залежності України від Росії.

Наступним доповідачем був офіційний представник уряду України Євген Марчук. Він нагадав про певні позитивні кроки України за останніх десять років, перерахував численні міжнародні угоди, підписані Україною, вказав на закриття Чорнобильської АЕС і відмову від ядерної зброї. Є. Марчук назвав взаємовигідним недавнє посилення у російсько-українських стосунках, яке, мовляв, сприяє загальноєвропейській стабільності. Теперішній політичний конфлікт в Україні Є. Марчук назвав доказом природного дозрівання молодшої української держави. Він подякував США за два мільярди доларів допомоги, яку Вашингтон надав Україні за час її відновленої незалежності. Сполучені Штати, сказав Євген Марчук, завжди матимуть в Україні свого справжнього і гідного довір'я партнера. Слід ствердити, що не всі відповіді

Є. Марчука на деякі запитання членів Гельсінської комісії були чіткі й однозначні.

Черговими доповідачами були Адріан Каратницький і Аріел Коен. На початку А. Каратницький зазначив, що навіть найнеутральніші й найоб'єктивніші спостерігачі мусять визнати, що за перше десятиліття відновленої незалежності становище свободи в Україні й поступ України до конкурентоспроможної ринкової економіки й відкритого демократичного суспільства викликає розчарування. Скандал навколо зникнення журналіста Георгія Гонгадзе, усунення від влади реформаторського уряду прем'єр-міністра Віктора Ющенка зумовили напружену політичну ситуацію в Україні. Уряд Ющенка встановив контроль над скорумпованим енергетичним сектором, через що група економічних магнатів втратила понад мільярд доларів річно незаконного прибутку, що спонукало їх до тактичного союзу з комуністами з метою повалити невідповідний їм уряд. Найбільшими викликами розвиткові економіки й демократії в Україні А. Каратницький вважає корумпованість економічної системи й надмірне зосередження влади в руках виконавчої гілки. Проте він гадає, що завдяки довголітній великій допомозі з боку США й Заходу в Україні вже є велике число виборців, які виступають за реформи й за співпрацю зі Заходом. На думку А. Каратницького, ті сили мають добрий шанс повернути Україну на шлях полі-

тичної й економічної свободи.

Останній доповідач, Аріел Коен, констатував, що т. зв. касетний скандал підірвав політичне становище в Україні, з чого зразу ж скористалася Росія. Коен сказав, що останніми місяцями цілий ряд стратегічно важливих промислових об'єктів потрапили під контроль Росії. Значно зріс також вплив Москви в питаннях, що стосуються оборони, безпеки й державної незалежності України. Політична й економічна незалежність України й її політична орієнтація, правдоподібно, визначатимуть умови безпеки в східній і південносхідній Європі на наступні десятиліття. Українське питання, на думку А. Коена, швидко стає раннім і складним викликом для закордонної політики нового Президента США Джорджа Буша.

Треба відзначити, що слухання Гельсінської комісії США виявили велику поінформованість її членів справами України. У цьому є заслуга професійного персоналу комісії, зокрема його знавця українських питань Ореста Дейчаківського.

Р.Ф.

Фото Art Ukraine.com



Доповідачі Аріел Коен (зліва) і Адріан Каратницький.

## Мирослава Гонгадзе: „Завжди працюватиму для того, щоб Україна стала нормальною державою“

ВАШІНГТОН. – „В Україні сьогодні немає вільної преси“, – цією констатацією Мирослава Гонгадзе почала свій виступ на прес-конференції, яка відбулася 3 травня в Національному прес-клубі американської столиці під егідою правозахисної організації „Дім Свободи“.

Дружина вбитого українського журналіста Георгія Гонгадзе ствердила: залежність засобів масової інформації від олігархічних груп в Україні настільки велика,

що ЗМІ стали фактично інструментом для маніпуляцій і для оборони власних економічних інтересів тих кланів. Багато журналістів, продовжувала вона, просто не дозволяють собі говорити те, що вони хотіли б сказати, і те, що вони бачать. Саме таким журналістом, який говорив правду про те, що бачив, був Георгій Гонгадзе. Інші журналісти рівнялися на нього, і коли його не стало, вони пішли за його принципами й почали вимагати розслідування обставин його зникнення та пов'язаного з тим так званого „касетного скандалу“. В Україні ще до цього, продовжувала Мирослава, пропадали журналісти і політики. Згадати хоча б убитого голову правління Національного банку України Вадима Гетьмана, зникнення керівника Політичної ради Народного Руху України Михайла Бойчишина, про все ще не до кінця з'ясовані причини загибелі в автокатастрофі голови НРУ Вячеслава Чорновола.

М. Гонгадзе зазначила, що влада України надто повільно приходить до усвідомлення, що при сучасному розвитку технології вона більше не може узурпувати інформацію. Інтернет і мобільні телефони унеможливають відродження тоталітарних суспільств.

Закінчуючи своє слово, Мирослава Гонгадзе сказала: „Відсутність економічних і політичних реформ в Україні приводить до по-

слаблення цієї держави. Захід вже десять років стоїть з відчиненими дверима і каже: „Будь ласка, приходьте до нас!“ А Україна відвертається спиною і відповідає: „Ми ще не вирішили“. І це найжахливіше. На жаль, ми рухаємось не до Європи, а до Білорусі й Росії“.

Відповідаючи згодом на запитання, М. Гонгадзе, серед іншого, зазначила, що вона не знає, хто винен у загибелі її чоловіка, але підкреслила, що Президент Кучма винен вже хоча б тому, що на виявленій аудіоплівці він сказав, що бажав би позбутися Георгія Гонгадзе. Л. Кучма також відповідалий за систему, яка не дозволяє відкритого розслідування цієї справи.

Мирослава висловила сумнів у тому, що будь-коли буде встановлено дату й причину смерті її чоловіка, а це унеможливить даліше розслідування справи. Якщо Захід може посприяти розвиткові посттоталітарних держав, сказала вона далі, то повинен в першу чергу допомагати розвиткові незалежних засобів масової інформації і громадянського суспільства.

Підсумовуючи свої відповіді, Мирослава Гонгадзе підкреслила: „Єдине, що можу сказати, то це те, що де б я не була – в Києві, у Варшаві, у Вашингтоні чи в Страсбурзі – завжди працюватиму для того, щоб Україна стала нормальною державою. І Україна буде визначальним чинником у моїй ді-



Мирослава Гонгадзе

яльності завжди...“

Мирослава Гонгадзе, зі своїми трирічними доньками-близнятами Наною й Соломією, одержали статус біженців у США. Вони прибули до Вашингтону 22 квітня під тимчасову опіку Міжнародного комітету порятунку (International Rescue Committee).

Р.Ф.

Фото Art Ukraine.com



Соломія й Нана Гонгадзе

### Дорога громадо!

Нововідтворений Відділ 11-ий Українського Золотого Хреста і метрополії Вашингтону проводить грошову збірку з метою матеріальної підтримки Мирослави та її донечок. Хто бажає взяти у цій збірці участь, може виписувати чеки на: „Ukrainian Gold Cross“ і висилати на адресу: Ukrainian Gold Cross, c/o Natalie Gawdiak, 700 Winhall Way, Silver Spring, MD, 20904-2070. Пожертви для УЗХ звільнені від оподаткування.

## АМЕРИКА І СВІТ

### США пропагують свою систему протиракетної оборони

ВАШІНГТОН. – Президент США Джордж Буш послав до Європи представницьку делегацію для викладення американських плянів стосовно створення нової системи протиракетної оборони. Делегація, очолювана заступником міністра оборони Полом Волховіцем, мала зустрітися у понеділок, 7 травня, у Брюсселі з представниками країн НАТО. Після цього делегація відвідає Великобританію, Францію, Голландію, Данію, Німеччину, Італію та Польщу. Деякі країни Європи висловлюють побоювання, що американські пляни протиракетної оборони ставлять під загрозу існуючі вже угоди щодо ПРО. Минулого тижня Джордж Буш заявив, що він має намір розгорнути нову систему, незважаючи на обмеження, передбачені договором із протиракетної оборони від 1972-го року.

### Китай протестує проти відновлення розвідувальних летів США

ПЕКІН. – Китайський уряд висловив протест проти відновлення розвідувальних летів військово-повітряних сил США при узбережжі Китаю. Речник міністерства закордонних справ Китаю заявив, що його уряд постійно був проти американських розвідувальних летів поблизу китайської території і надалі також висловлюватиме рішучі протести. У понеділок, 7 травня, американський літак здійснив розвідувальний лет при північно-східному узбережжі Китаю - вперше по тому, як минулого місяця в повітрі зіштовхнулись американський розвідувальний літак і китайський винишувач. Китай досі не повернув для США літак, який після зіткнення здійснив вимушене приземлення на китайському острові Хайнань. Внаслідок квітневого зіткнення загинув пілот китайського винишувача.

### ЕС вимагає вияснення зникнення провідника опозиції в Білорусі

МІНСЬК, Білорусь. – Білоруська опозиція упевнена, що влада причетна до зникнення Юрія Захаренка, провідника опозиції Віктора Гончара та низки інших критично налаштованих до Лукашенка діячів. Керівництво Європейського Союзу звернулося до керівництва Білорусі зі закликом поінформувати міжнародну громадськість про обставини зникнення декількох відомих противників режиму президента країни Олександра Лукашенка. Заклик міститься у спеціальній заяві, яку Швеція, головує у Євросоюзі, оприлюднила з нагоди 5-ої річниці зникнення колишнього міністра внутрішніх справ Білорусі Юрія Захаренка.

### Є сумніви з приводу долі реформ в Україні

ВАШІНГТОН. – Нещодавні політичні безпорядки в Україні поставили під сумнів запровадження необхідних реформ в країні, сказав в інтерв'ю газеті „Вашінгтон таймс“ заступник секретаря Державного департаменту США, спеціальний радник з питань життя нових незалежних країн Джон Пернел, який брав участь у слуханнях Гельсінської комісії Конгресу США з питань безпеки і співробітництва в Європі, які проходили 1-2 травня у Вашингтоні. „Політичне сум'яття загрожує реформам у той час, коли Україна досягла найзначнішого успіху від часу здобуття незалежності, – підкреслив Дж. Пернел. Він сказав, що члени української делегації на слуханнях Гельсінської комісії, запевнили адміністрацію Президента США, що ринкові реформи будуть продовжені. Як зазначив Дж. Пернел, багато що залежатиме від того, чи парламент, Президент України і ще не названий новий прем'єр-міністр зможуть об'єднатися довкола однієї програми.

## Відставка реформатора

Адріан Каратницький, президент Freedom House,

Саме в день 15-ої річниці Чорнобильської катастрофи український парламент проголосував за недовіру Вікторові Ющенку, діяльному прем'єрові країни. Цей політичний плян матиме своє продовження.

Повалення прем'єра-реформатора припало на початок періоду інтенсивного політичного шахрайства і високої ступені невпевненості, що може привести до об'єднання політичної влади в руках декількох політичних фракцій, що контролюються олігархами.

Усунення прем'єра Ющенка (який може залишатися ще два місяці „кульгавою качкою“) не було продиктоване економічними невдачами. Колишній голова Національного банку, Ющенко був першим ефективним керівником уряду за всю 10-літню історію незалежної України. Він тримав під контролею інфляцію, прискорив приватизацію в сільському господарстві, домігся зростання валового продукту за останній рік на 6.3 відсотка, ліквідував борги минулих років з платень і пенсій, збільшив пенсійні виплати. Зростає промислове виробництво, головним чином за рахунок харчової промисловості і виробництва товарів народного споживання.

Здійснення такої політики зробило Ющенка найпопулярнішим політичним провідником країни. Згідно з соціологічними опитуваннями, проти його відставки виступала більшість респондентів. Але підтвердження наміру Ющенка контролювати корумпований енергетичний сектор розізлило олігархів, чії політичні партії займають близько 20 відсотків місць в парламенті України. Велика втрата прибутків від енергетики змусила магнатів до дії.

Партії, що контролюються олігархами, розірвали крихкий альянс з реформаторськими партіями і створили тактичний блок з ретроградною комуністичною партією для повалення уряду. Їхні дії

привели до ще більшого ослаблення Президента Кучми, який сам заплутався в кризі, що зростає. До голосування щодо уряду панувала думка, що Кучма все ще має значний вплив на кілька олігархічних парламентських фракцій, які українська преса евфемістично називає „промислово-фінансовими групами“. Але висловлення недовіри пройшло, не дивлячись на публічно висловлену Президентом думку. Важливо, що голосування було підтримане „Демократичним союзом“, очолюваним давнім соратником Кучми Олександром Волковим, і „Трудовою Україною“, партією Віктора Пінчука – 40-літнього промислового магната, чії економічні перспективи виросли з того часу, як він став громадянським чоловіком дочки Кучми.

Не дивлячись на те, що Кучмі не подобалася популярність Ющенка, і він не довіряв непідкупності прем'єр-міністра, навряд чи Президент диригував його відставкою, яка вже привела до погіршення взаємин з Європейським Союзом, США і міжнародними фінансовими організаціями. Голосування також може відкрити шлях до влади безжалісних конкурентів з однієї з олігархічних фракцій або зі Служби безпеки.

Свідомість ерозії влади Кучми виявилися напередодні голосування про недовіру, коли 207 депутатів, всього на 19 менше, ніж більшість, голосували за імпичмент самого Президента. Під час недавньої візити до Нью-Йорку представник однієї з провідних олігархічних партій розповів мені про те, що Президент має серйозні проблеми зі здоров'ям, і всіляко давав зрозуміти, що він не протримається до закінчення терміну у 2004 році.

Що б не сталося в Україні в найближчі тижні або місяці, одна річ стає абсолютно ясною: хворий Кучма більше не є гарантом економічних реформ чи прозахідної

(Закінчення на стор. 12)

### ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

## На шляху „мехіканського марафону“

23 лютого „Свобода“ вмістила розповідь Катерини Кіндрась „Мехіканський 'марафон' про пригоди української жінки, котра довірилася шахраям, які пообіцяли переправити її та групу інших людей через Мехіко до США, де надadуть працю прибиральниць і т. п., узяли з них великі гроші і прирекли на небезпеку. Після численних пригод жінка опинилася в американській в'язниці зі звинуваченням у нелегальному переході кордону США.

Ця історія має продовження. За повідомленнями ЗМІ України і США, співробітники Федерального бюро розслідувань (FBI) США заарештували 3 травня поблизу Лос-Анджелесу злочинне угруповання з 11-ти українців, які займалися нелегальним переправленням сотень імігрантів до США через Мехіко. В інтерв'ю агентства „Асошіейтед прес“ помічник

генерального прокурора США Ден Сандерс повідомив, що організоване злочинне угруповання переправило сотні, а може і тисячі громадян з України, вимагаючи за послуги близько 7 тис. дол. з однієї особи.

Українців спочатку доставляли до мексиканського міста Енсенада, де їм видавали фальшиві документи, а потім човнами доправляли до Лос-Анджелесу. Більшість з переправлених у США жінок потім із загрозою для життя ставали пов'язаними, щоб розрахуватися за перевезення.

Речник ФБР відзначив, що нелегальним імігрантам не буде пред'явлено обвинувачення, але іміграційна служба працюватиме над їх депортацією. Згідно з американським законодавством, подібний злочин карається ув'язненням до трьох років за кожного переправленого нелегала.

## Л. Кучма „поспішив“ з указом про відставку прем'єра

КИЇВ. – У результаті висловлення 26 квітня Верховною Радою недовіри урядові Віктора Ющенка 28 квітня 2001 року створено Юридичний клуб. Метою його діяльності є надання всебічної юридичної оцінки щодо найактуальніших питань суспільного життя України в доступній і зрозумілій формі. У п'ятницю, 4 травня, організатор Юридичного клубу, старший науковий співробітник Інституту держави і права Національної академії наук України Микола Сірий на прес-конференції сказав, що Президент України Леонід Кучма „поспішив“ із підписанням указу про відставку Кабінету Міністрів України. За його словами – це висновок членів Юридичного клубу на засіданні щодо юридичної оцінки відставки уряду. На думку членів Юридичного клубу, Президент мав би всебічно оцінити думку громадськості щодо відставки, провести

консультації з основними політичними силами „на предмет оцінки діяльності Кабінету Міністрів і прийняття парламентом резолюції про недовіру урядові“. Оцінюючи факт висловлення Верховною Радою недовіри урядові, М.Сірий заявив, що в „нормальній демократичній країні такого бути не може“. У будь-якій країні зі сталою демократією прийняття такого рішення чітко мотивується конкретними діями прем'єр-міністра або членів Кабінету Міністрів, які спричинили негативні соціально-економічні та політичні наслідки. М.Сірий наголосив, що проблема розглядалася в „загальному пляні“, оскільки наступний Кабінет Міністрів також „може зіткнутися з аналогічною проблемою“. Тому сьогодні українські політики мають визначити чіткі критерії оцінки діяльності уряду.

УНІАН



# Приїзд Папи несе добру вість надії

Два місяці тому „Свобода“ (9 березня, ч. 10) вмістила інтерв'ю нашого вашінгтонського кореспондента Романа Ференцевича з Його Святістю Любомиром Гузаром – з нагоди початку його діяльності як Верховного Архієпископа Української Греко-Католицької Церкви. Сьогоднішня наша публікація, подана нижче, – це розмова журналістів Марти Коломієць і Андрія Васьковича з Верховним Архієпископом УГКЦ, Кардиналом Любомиром Гузаром, присвячена важливій темі близької візити Папи Івана-Павла II в Україну.

– *Ваша Святосте, це перша візита Папи-слов'янина у слов'янську країну колишнього Советського Союзу. Яке значення матиме ця подія для українського народу?*

– Це можна розглядати на різних рівнях. На рівні, скажімо, культури – Папа-слов'янин, коли приїде в Україну, буде говорити українською мовою. Якщо дивитися на це з точки релігійної – то приїзд Папи несе добру вість надії. Він розуміє всі ті труднощі, що ми переживаємо, бо має власний досвід життя у комуністичному суспільстві, у ситуації переходу від однієї системи до іншої.

– *Яке значення матиме візита для УГКЦ, яка вже 10 років може розвиватися вільно?*

– Перш за все, я думаю, ми мусимо глянути в минуле. За радянських часів нас переслідували переважно тому, що ми католики, а це значить, що хоч ми закорінені у візантійські традиції, але визнаємо Єпископа Риму наслідником Святого Петра і осередком Вселенської Церкви. Православні мають деяку рацію, кажучи, що ті люди, котрі хотіли, могли ходити до церкви, бо церкви діяли, і багато людей де-факто ходило на православні Богослуження. Але це не значить, що вони стали православними. Ціла структура підпільної Церкви і переважна більшість вірних у Галичині завжди були греко-католицького переконання. Отже, приїзд Папи – це зустріч з наслідником Святого Петра, з тим символом і осередком вселенської єдності, за яку народ терпів.

– *Чи ця зустріч може стати певним імпульсом для руху вперед в єкуменізмі?*

– Ми надіємося, що буде мати хоч це не є річ автоматична. Це буде залежати від того, як католики, греко-католики і православні сприймуть візиту Папи. Вони можуть сприйняти, як предмет цікавості: побачити ще одного славного чоловіка. Реакція також може бути негативна – бездумним відкиненням. Але вона може бути також й імпульсом до застанови: властиво, що нас роз'єднує? Чи Папа – наш ворог? Отже, дуже багато залежить від того, як сприйметься в народі ця візита. Ми мусимо дуже чітко розрізнити офіційне становище, передумане, скалькульоване становище ієрархії, яка діє за церковно-політичними критеріями, від настанови пересічного парафіянина, тобто, як народ буде сприймати це, чи справді в народі постане бажання єдності.

– *Нас також цікавить Ваша реакція на те, що не тільки Патріарх Алексій, а тепер ще й російський уряд виступив проти візити Папи. І також вони грають у ці ігри з Римо-Католицькою Церквою в Росії, просячи її сказати, що ця візита Папи – не на часі.*

– Тут, мені здається, дуже виразно грають роллю державно-політичні чи церковно-політичні рації. Їх не можна не брати до уваги. Але успіх візити лежить на площині релігійній. Ціль візити Папи – не політична чи церковно-політична. Папа хоче відвідати вірних Греко-Католицької Церкви і Римо-Католицької Церкви. Він хоче відвідати і Україну, український народ. Це не державна візита президента до іншої держави, який буде тільки в контакті з відповідними держорганами. Папа приїжджає як душпастир. І я думаю, це в такий спосіб треба бачити. Різні протести, державні чи церковно-політичні, треба дуже обережно розцінювати, бо вони віддзеркалюють точку зору проводу – так, як провід бачить становище свого народу і Церкви. І є друга сторона – як народ це сприймає і що бачить в цьому доброго чи злого.

– *Чи є проблеми з Українськими Православними Церквами: УАПЦ чи Київського Патріархату?*

– Вони дотепер висловлювалися радше позитивно, вони готові прийняти Папу, і доволі радо. Знову тут треба розрізнити становище ієрархії і становище народу. Як народ буде приймати, як народ це відчуває, в якому дусі. Дуже важливо підкреслити, що Папа не приїж-

джає в намірі повернути Україну до католицизму, тим більше до латинської традиції. Папа приїжджає до тих, хто вже є католиками, але також звертається до всіх зі словом Божим. Я думаю, не було в інших обставинах і не буде в наших будь-яких підстав говорити про якийсь прозелітизм. Папа старається прихилити людей перш за все взагалі до Бога. Це стосується і самих католиків, бо також потребуємо підкріплення, підтримки у святій вірі.

– *Ця візита – державна, але як співпрацюють УГКЦ, Римо-Католицька Церква і держава у підготованні цієї візити?*

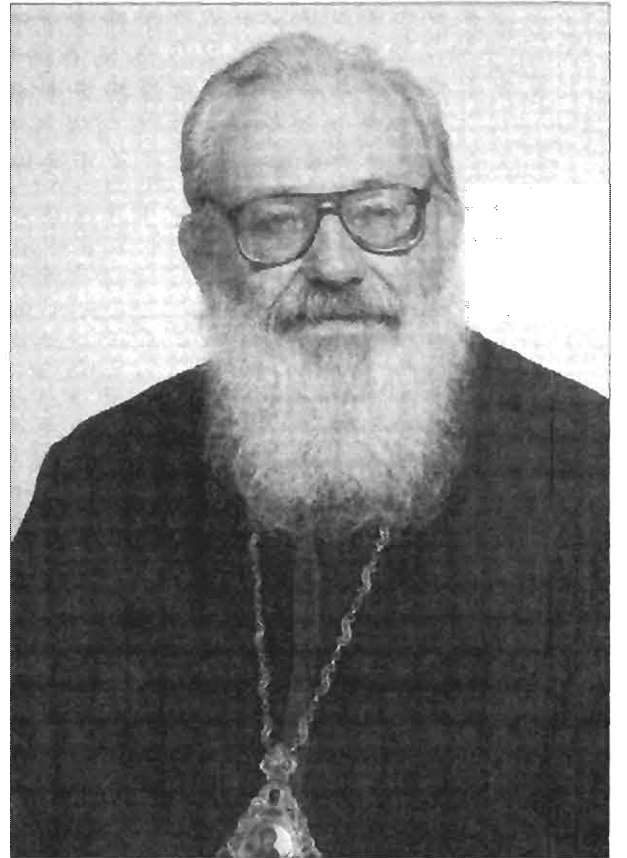
– Передбачалося, що ці три елементи будуть співпрацювати, на жаль, ми бачимо, що не завжди все так легко йде. Дуже часто ми занадто спрощуємо справу, мовляв, це була одна Католицька Церква, тільки з двома обрядами, двома зовнішніми формами чи літургічними звичаями. Ми часто промовчуємо факт, що ми – дві Помісні Церкви, кожна зі своєю традицією, своєю ієрархією, своєю особистістю, і що мусимо працювати, немов ми були б під керівництвом одного духовного центру, одного єпископа чи одного митрополита на цілу Україну. Ні, ми маємо дві цілком осібно повноцінні церковні структури. У нашому випадку ми є у себе вдома – у тому значенні, що немає іншого місця в світі, де помісна УГКЦ має свого голову і свій центр. Латинська Церква в Україні – це цілком інакше, бо вона центрована в Римі, і такі метрополії, як в Україні, розкинені по цілому світі. Я думаю, це важливо підкреслити. Отже, тут ми мусимо говорити дослівно, у дуже вузькому значенні цього слова, про співпрацю.

– *УГКЦ віддавна хоче завершити свою структуру Патріархатом. Чи візита Папи може посприяти в цьому?*

– Я надіюся, що так. Справа не у визнанні Патріархату, а у визнанні нашого устрою як патріархального. Це справа не релігійного характеру, а скоріше церковно-устроєвого. Оскільки ми – Помісна Церква, на чолі якої стоїть Верховний Архієпископ, ми маємо практично майже всі прикмети патріархальної Церкви. Проблема полягає у формальному завершенні, бо різниця між Патріархом і Верховним Архієпископом не дуже велика, не структуральна. Патріархат – це для нас традиційніша форма існування, і вона ще більше підкреслює помісність Церкви східної традиції. Тоді це розмова рівних із рівними. І мене інформують, що тепер є лист до Патріарха Вартоломея, який про уніатів дуже зле висловлюється, але який стверджує, що він приїде в Україну. Напевне, метою його приїзду буде встановлення автокефалії, наскільки я орієнтуюсь. Я питаю Патріарха Філарета, він сказав: „Якщо буде автокефалія, то автоматично з тим є також і Патріархат“. Якщо вони будуть канонічно визнані Патріархатом, а ми будемо тільки Верховним Архієпископством, то ми будемо на другому місці, не будемо могли говорити, як рівні із рівними.

– *Чи є небезпека, що візита Папи може не відбутися через політичну нестабільність в Україні чи через тиск російської Церкви?*

– Ні, я думаю, що візита відбудеться. Це дуже виразно сказано і зі сторони Папи, і зі сторони держави. Чи буде Кучма, чи буде хтось інший – голова держави буде. Я не пе-



Верховний Архієпископ УГКЦ,  
Кардинал Любомир Гузар

редбачаю, щоб був цілковитий розгاردіш – такий, щоб Папа не приїхав. І він виразно сказав, що хоче приїхати. Уряд також виразно висловив бажання, щоб Папа приїхав. Отже, незалежно від того, що Москва чи інші будуть говорити, Папа вирішив, що приїде. Коли Папа говорив з Путіним і з Касьяновим, Путін сказав, що хотів би вітати Папу в Росії, проте не може перебороти опозиції Патріарха Алексія. Мені здається, вони чуються дуже ображеними, що Папа приїжджає в Україну і цим підкреслює, що саме Україна є колиською і центром слов'янського християнства, а не Москва. І їх це дуже дратує. Путін хотів би вітати Папу в Росії з тих самих причин, що й Кучма, бо це, так би мовити, квиток до вступу в Європу – духовно, не формально. Це зробило б Росію майже європейською державою.

– *Щодо ситуації в Україні, чи може УГКЦ відіграти роль у розв'язанні політичного конфлікту?*

– Це нелегко, бо той політичний конфлікт дуже аморфний. Ми шукаємо, хто в нас є сьогодні опозицією, хто від її імені говорить, і годі побачити якусь виразну організовану силу. Я приготував невеличке звернення на Воскресіння. Це досить непрямий спосіб, але хто застановиться – зрозуміє. Звертаюся до всієї нашої проблеми – не тільки політичної, а взагалі. Те, що ми переживаємо – це криза духовна. То не криза політична. Нема проурядової і опозиційної ясної групи. Це виглядає радше, як боротьба за владу. Не боротьба, щоб Україні було ліпше, а за те, хто стане першим. Церква може тут, у тому значенні, збуджувати почуття відповідальності за спільне добро. Були якісь пропозиції, ядесь чув, що хтось казав: „Може б, Церква – наша, чи якась інша – стала посередником? Але я не знаю, чи це доцільно, бо дуже складно розібратися у нинішній політичній ситуації. Не знати з ким говорити, не знати про що говорити. Хіба кожного узяти на хліб і воду на два тижні. Може розум прийшов би...

– *Чи візита Папи може бути поштовхом до морального оздоровлення всього українського народу?*

– Це моя найбільша надія. І найбільша користь, яку ми очікуємо від візити Папи.

## Україна чекає на візиту Івана Павла II

КИЇВ. – 4 травня погоджено ескіз престолу для Літургії Папи Римського Івана Павла II у Києві, який буде побудовано на спортивному комплексі „Чайка“. Престол матиме вигляд корабля. Співголова Координаційної комісії з питань підготовки візити Папи в Україну о.Теофіл Янків пояснив, що за Святим Писанням „корабель є Церква, що пливе в розбурханому морі, яким є світ“. Цей корабель приплив до

України, щоб оновити ті ідеї, які пропагує Церква. Над престолом буде три образи – Ісуса Христа, Оранти-Богородиці і Богородиці. Над престолом буде напис „Христос. Дорога. Правда. Життя“, який є гаслом візити Папи в Україну. Папа відправить Літургію як за Візантійським, так і за Римським обрядами. У них візьмуть участь 250 єпископів і кардиналів. У Києві відкрито координаційний центр з підготовки візити Папи.

## Ідеалізм мусить мати основу

Годі заперечити, що ми, українці, здатні на ідеалізм, на високі поривання духу, і ними наша національна історія означена досить рясно. Більше того – безперервна боротьба нашого народу за виживання, яка триває й сьогодні, закорінилася й усталила такі моральні якості, як самовідданість, жертвенність, безкорисливе служіння ідеалам свободи. Це та велика наука, що переходить від покоління до покоління, даючи силу кожному з них встоятися перед усіма випробуваннями. І ми вже свідомо культивуємо у своїй спільноті ці якості, бо, мовляв, як же інакше можна відповісти на гострі виклики життя?

Але коли візьмемо справу нашого національного самозбереження в цілому, то побачимо інший, не менш важливий її бік – матеріальний. Побачимо, що будь-який ідеалістичний зачин, будь-який творчий проєкт у царині науки, культури, духовного розвитку лише тоді має ефективне вивернення і належний вплив на життя, коли збудований на міцній матеріальній, зокрема економічно-фінансовій основі. Ось ми були свідками, якою радістю засвітилися обличчя представниць Українського Музею в Нью-Йорку, коли провідники кредитової кооперативи „Самопоміч“ на святкуванні 50-річчя своєї установи проголосили про півмільйоновий дарунок в ім'я розвитку музею. Або якими задоволеними виглядали представники 13 різних наших наукових, церковних, мистецьких і молодіжних центрів, одержучи від цієї ж „Самопоміч“ чеки вартістю по 10 тисяч доларів. Бо це означало, що якісь цінні ідеї зможуть зматеріалізуватися і служити усій громаді.

Отже, треба нам активніше вчитися узгоджувати ідеалізм із матеріалізмом, сміливіше йти у бізнеси, у ті ділянки, де робляться гроші. Будьмо подібні до того слуги з Христової притчі, який, одержавши від господаря п'ять талантів, „негайно пішов і орудував ними, і придбав других п'ять талантів“. І як добре, що наші кредитівки і наші союзи уміють це робити! Бо сотні і тисячі різних громадських проєктів втілено у життя з їхньою фінансовою підтримкою. Проте не прийшло це вміння само по собі, треба було докласти величезних зусиль, щоб нашої національній хліборобсько-ліричній натурі прищепити кооперативну ідею, здійснити її у практичному житті і цим не тільки змінити соціально-економічне становище народу, а й наблизити його до розуміння самого себе, своїх потенційних можливостей. Не випадково Великий Митрополит Андрей Шептицький ще в 1904 році в посланні „О квестії соціальної“ писав: „Рішуче фальшивим єсть напрям занедбування сторони суспільно-економічної. Церква тих речей дочасних і матеріальних не занедбує... Священик, що навіть на бажання парафіян не хоче утворити читальні, склепику, шпихліра громадського... не відповідає своєму становищу“.

Цей здоровий матеріалізм, ґрунтований на ідеї кооперації, дозволив українцям поза Україною не лише зберегти національне обличчя, духовні та інтелектуальні скарби, але й примножити їх – і чи не є ця наша життєздатність найбільшим скарбом, який діаспора з гідністю може сьогодні надавати українцям на матірній землі?

## ПРО ЦЕ І ТЕ

## „Мамо, гай!“

Кажіть, що хочете, але День Матері – це таки вже справді традиційне свято, що його рік-річно відзначаємо в другу неділю травня. Так це було із давен-давна, ще із часів, коли ми жили на наших землях, щоправда, – під польською займанщиною, – але святкування Дня Матері ніхто нам не забороняв. Хоч це свято прийшло до нас із Заходу, але прийнялося в українській спільноті нарівні із усіма традиційними святами, які так радо ми відзначали.

Розуміється, ще більше усі ми звикли до цього свята тут, у США, звідки воно і взяло свій початок, – але воно таке глибоке у значенні, що ніяк не годиться його залишати.

Звикли до святкування цього Дня Матері також наші найновіші поселенці із т. зв. „четвертої хвилі“, хоча донедавна, а частенько також тепер залишається у колишніх землях совєтської займанщини „міжнародний жіночий день“, що його святкують у березні. Отож насувається питання: що важливіше: мати чи жінка, і на цю тему можна б довго дискутувати.

Але, не зважаючи, хто що вважає важливішим, тут, на землі Вашингтона, усі торговці та усі, для яких на першому місці стоїть заробіток, пригадували нам вже декілька днів, що зближається День Матері. Отож оголошенням квітів та солодощів не було кінця і не було кінця „пригадкам“, щоб борони Боже не забути, що 13 травня – День Матері та привітати її, обдарувати квітами, солодощами чи пахощами і ще доконче запросити до ресторану на смачний обід, на якому вона буде найпочеснішим гостем, а не куховаркою.

А як буде чи було на ділі? Більшість наших читачів отримує тепер так пізно наш тижневик, що ці рядки вони читатимуть вже після 13-го, отже, можуть порівняти справді пережите із усіма запрошуваними пригадками та оголошеннями. А з тим можна перед собою викликати справжню картину – „як воно було“. Чи були квіти, солодощі, чи був святочний полуденок, зібрана ціла родина і тільки усміхнені обличчя? Чи була справжня радість, теплота цілої родини?

Признайтеся, дорогі українські матері, принаймні в тишині душі – чи приніс цей „Ваш“ день справжню радість, зустріч із усіма близькими вашому серцю членами родини, чи, може, ці найближчі не були в цей день із вами? Чи, не дай Бог, в цю „Вашу“ неділю пригадалися ті, яких так дуже хотілося б мати біля себе, але доля на це не дозволила? А може, ще гірше – ці близькі були з вами, але тільки з обов'язку, з огляду на прийнятий звичай, в якому навіть це сакральне „я Тебе люблю, Мамо“ сказане було у формі типового американського „Гай, Мамо“?

Українські матері! Дорогі подружки цієї найстаршої на світі професії! Не сумуйте, коли ваш „День“ не був таким вимріяним, як би ви бажали, а тільки ще однією неділею у календарному році. Ви – не самі, таких, як ви, сотні і тисячі. Але якщо ви старалися свій обов'язок виконати у цих важких, неспокійних роках вашого материнства, і стараетесь його продовжувати, шукайте розради навіть у поспішному поцілунку і навіть у ще більше поспішному: „Гай, Мамо!“

О-КА

## Це був уряд, який заслужив нашу довіру

Висловлена Верховною Радою України 26 квітня 2001 року недовіра Кабінетові Міністрів України (КМУ), очоленого Віктором Ющенком, боляче вразила українську діаспору. Уряд Віктора Ющенка, на думку діаспорних українців, дав надію для України та її народу вийти з економічних негараздів, а також духовно та національно скріпитися. Для такої надії було чимало причин. Від призначення КМУ у грудні 1999 року, тобто за шістьнадцять місяців, Україна відчула економічне зростання, пенсіонерам виплачено заборговані пенсії, інфляцію устатковано на менше 15 відсотків річно, КМУ пишався високою оцінкою серед західних державних та фінансових установ, українська освіта, наука та культура відчували моральну та фінансову підпору.

Світовий Конгрес Українців складає призначення КМУ на чолі з Віктором Ющенком за успішне здійснення програми „Реформи задля добробуту“. Відставка цього КМУ, на наш погляд, не на користь українського народу та представляє регрес у процесах державоутвердження, демократизації, переходу до вільного ринку, інтеграції України у міжнародні, зокрема європейські структури, та зворот у сторону колишнього поневолювача на Сході.

Негативним явищем був спосіб прийняття рішення Верховної Ради. Об'єдналися дві групи в Україні: комуністи, котрі за час свого панування в Україні відповідають за мільйони жертв нашого народу, та олігархи, котрі за десять років сваволі вивезли з України мільярди народного майна. На жаль, це вказує, що фактично влада в Україні сьогодні є в їхніх руках. Також негативним чинником цього процесу є роль Президента України, котрий назовні нібито підтримував уряд Ющенка. Немає сумніву, що уряд Ющенка втримався б, коли б його підперли дві фракції, які тісно зв'язані з Президентом Кучмою, тобто „Трудова Україна“ та „Регіони України“. Обидві ці фракції майже одностайно проголосували за недовір'я урядові.

Українська діаспора, котра нараховує до 20-ти мільйонів осіб згуртована у Світовому Конгресі Українців, висловлює своє глибоке занепокоєння останніми подіями та закликає український народ стояти на захисті демократичної та суверенної Української Держави.

За Світовий Конгрес Українців:  
**Аскольд Лозинський,**  
президент  
**Віктор Пенденко,**  
генеральний секретар  
2 травня 2001 р.



# СВОБОДА

Пам'ятаймо  
про  
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays  
by the Ukrainian National Association, Inc.  
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900  
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,  
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку – \$35.00. Для членів УНСоюзу  
\$45.00 річно, на півроку – \$30.00. За кожну зміну адреси – \$1.00.  
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор — Ірена Ярославич  
Редактори: Ольга Кузьмівич, Христина Ференцевич,  
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“

Адміністратор Володимир Гончарик

Керівник відділу оголошень

Марійка Осціславська

Передплата — Марійка Пенджола

(973) 292-9800 (доп. 3041)

(973) 292-9800 (доп. 3040)

(973) 292-9800 (доп. 3042)



# Два роки без Вячеслава Чорновола

Лесь Танюк,  
заступник голови Народного Руху України,  
голова „Меморіалу“ ім. В. Стуса

Готуючи до друку книгу В. Чорновола „Пульс української незалежності“, я звернув увагу на те, що в автора був безумовно пророчий дар політичного передбачення. Саме цим він для нас нині найцікавіший — як людина стратегічного мислення, як істинний провідник. На його біді (а радше на біді його довкілля й суперництва), з ним воювали й змагалися — опоненти, друзі, вороги й „друзі“ в лапках — найчастіше як з актуалізованим політиком партійної конкретики. На цьому часто стояла і його мітингова популярність — людям подобалося чути від нього реальне, чітке, сьогоденне. Але цей талант був не найвизначнішою його рисою. Сьогодні ні в кого немає сумніву, що від нас пішов стратегічний геній українського національного самоусвідомлення, філософ дисиденства, структурований практикою, освітою і культурою, людина вершинної суспільно-демократичної думки ХХ століття. Ось чому Вячеслав Чорновіл — людина на всі часи, істинний національний герой України.

Іменем Вячеслава Чорновола названо вулиці, бібліотеки й школи, множаться й стають реальністю нової української історії чорноволівські пам'ятні дошки й пам'ятники, йому присвячують вірші й дисертації, і все менше стає пасквільних листів (без підписів і зворотних адрес), де особливо непримиренні паплюжать його досі: не дає він їм спокою і по смерті. Пішла уже й зворотна хвиля — чимало вчорашніх опонентів мостяться до його посмертної слави, множить число легенд і спогадів про спільні подвиги й битви; попереду небезпечна доба іконопису й знищення пам'яті про Чорновола через переведення його в бронзу (у прямому й переносному сенсі). Маємо багато прикладів того, як його іменем намагаються прикрити нешляхетні справи й ситуації, як прагнуть використати звучне Чорноволове ім'я для власних порохунків... Признатися, я був шокований, одержавши з Інтернету повідомлення, що „антипрезидентська опозиція проведе в Києві демонстрацію до дворіччя загибелі Вячеслава Чорновола. Про це повідомив координатор акції „Україна без Кучми“ Володимир Чемерис...”

Який це Чемерис? Наш колишній депутат, який принципово заперечував Народний Рух, іронізував з приводу керівної ролі Чорновола в ньому і при нагоді „викривав” його? Це що ж, колони, керовані горопашним УНА-УНСО, понесуть тепер портрети покійного Чорновола? Може, прихоплять і пляшки з „коктейлем Молотова”? Дожилися...

Нагадаю тим, хто клянеться сьогодні в любові до Чорновола: „Своєрідно відзначили День міста луганські країні праві, — писала газета „Ракурс” 18 вересня 1997 року. — Вони провели на вулиці КІМу змагання зі стрільби з пневматичної зброї. Мишенями слугували портрети провідника Народного Руху України Вячеслава Чорновола”. Отакою була „дружба”.

Я показав тоді Вячеславові цю газетку. Він лише посміхнувся своєю звичною ніяково-дитячою усмішкою:

— Не бери в голову. Що візьмеш з дурня?

Тепер Чорновола нема. А його, м'яко кажучи, опоненти — живуть і процвітають. І намагаються мати користь з його загибелі...

Вячеслав Чорновіл був далекоглядним політиком і передбачав спробу повернення на політичну сцену політичних „бомжів“, які прагнуть скористатися з економічних негараздів і повернути історичні голоблі назад, до Союзу й соціалізму. Але йому й на думку не спадало, що в одній упрязі можуть піти, не соромлячись одні інших, ліві і крайні праві. Як не могло йому й в страхотливому сні привидітись, що його син Тарас Чорновіл сяде за один опозиційний стіл зі соціалістом Морозом і К., а в раптовому нападі люті, втративши самоконтроль — шматуватиме біля пам'ятника Кобзареві українські національні символи, — ті, за які карався його батько! Можна зрозуміти „провідника опозиційної молоді” Юрія Луценка, який „іде вірним шляхом”, продовжуючи комуністичні заповіді сво-

го батька, секретаря обласного комітету партії, відомого ненависника української незалежності. Але щоб пліч-о-пліч з ним „у боротьбі за краще майбутнє” став син іншого батька, — син Чорновола? Львівська організація Народного Руху України поставила Тарасові ультиматум: або він повертається до фракції НРУ, рішуче відходить від позиції Мороза — Луценка, — або ті, хто приймав його до Руху й відвойовував для нього мандат народного депутата, змушені будуть зробити категоричні висновки...

Добре було б нам дослухатися до таких слів Вячеслава Чорновола:

„І парламенти, і прем'єри, і президенти приходять і відходять, залишається тільки свята справа нашого історичного відродження, справа демократії та державної незалежності. Відданість їй не на словах, а на ділі — єдиний критерій ставлення і до політики, і до політиків”.

Я не маю сумніву, що в цю критичну для української держави годину, коли на молдовський кшталт силами деяких правих розчищається дорога до влади лівим, а отже, до повалення української незалежності, Вячеслав Чорновіл схвалив би акції блоку НРУ-ПРП-КУН на підтримку прем'єр-міністра Віктора Ющенка. І не пішов би на чолі тих колон, які створили українській демократії таку лиху й ганебну славу. І вважав би, як вважаю я, як вважають мої соратники з Руху, як вважають усі культурні люди, використання свята Кобзаря для таких нищих цілей — ганьбою і фарисейством.

„Ми не авантюристи, — заявляв Вячеслав Чорновіл, — ми разом з комуністами не будемо йти в якусь крайню опозицію, щоб валити Українську державу”. Така його відповідь з дня вчорашнього — сьогоднішнім, які хочуть прикритися його портретом.

Тим часом Україна справді загрожена. Судочинство у кризі, Генеральна прокуратура міняє орієнтації, як джентльмен забруднені рукавички, міліція, забувши закон, виходить на страйк, парламент нагадує п'єсу „Човен хитається”. Відсторонення комуністів від влади у парламенті було, безумовно, явищем прогресивним, але непослідовним. Зформована більшість не стала політично єдиною, в ній об'єдналися праві партії з олігархами. А будь-яке об'єднання — це як спілка коня і вершника; і дуже важливо, хто на кому їде верхи. Сьогодні праві партії — і вбивство Чорновола на це вплинуло! — ослаблені, і правлять бал у парламенті олігархи. А гроші для олігархів, як відомо, не пахнуть. І це стало ризикованим для національних інтересів держави. Отож, ми існуємо у стані перманентно парламентської кризи, яка лише тимчасово не набуває ознак вибуху. Тимчасово! Бо олігархічні групи активно конкурентні у розподілі ресурсів і впливів, а урядові чинники для них — не інструмент зміцнення держави, а лише важелі для здобуття першості. У такий спосіб ці „корманічі” послаблюють державу, чим кують гвіздки для власного розп'яття, бо міць держави є запорукою їхньої вигоди. Тому для маскування власного обличчя їм потрібні партії. І якщо раніше наявність у парламенті сильного конкурента (лівого!) стримувала їхні апетити, то сьогодні боротьба між ними розгорілася не на життя, а на смерть. Деякі слабші партійки стають для них об'єктом полювання, якісь партії вони пробують взяти в оренду з подальшим викупом, ще інших підштовхують до розколу, не шкодуючи на те грошей.

Існує універсальний закон поступу. Першу хвилю національно-демократичного піднесення творять люди духу та ідеї. Вони здобувають для народу певні символічні цінності й стають героями. Часто посмертно — як Вячеслав Чорновіл.

Хвилю романтиків та ідеалістів змінює хвиля буржуазної революції. До влади приходять (або повертаються) спритніші, обережніші, ті, що пересиділи скруту і війну в тилу, які зуміли використати ситуацію і нажити особистий (незрідка кримінальний) капітал. Буржуазна революція — революція прагматиків. На цьому другому етапі народ, задля якого здійснювалась революція, лишається у програті, позаяк саме за його рахунок збагатились оті другі, що осідлали переможну хвилю. Але позаяк у державі панує бідність і розруха, злидарі з надією див-

ляться на нових багатіїв, сподіваючись від них реальної допомоги, й обирають велику їх частину до парламенту. Національно-демократичні партії ослаблюються, оскільки вони відсторонені від реальної влади й не мають змоги вплинути на загарбницький перерозподіл ресурсів і посад. Цей процес дуже тривожив В. Чорновола.

Так, у нашому випадку незалежність було здобуто безкровно. Ліві, переживши невеличкий шок, швидко оговталися і повернулися до влади; одні під старими червоними знаменами, інші — під новими блакитно-жовтими, ще інші — під бізнесовими. У добу незалежності України ліві роками були й лишалися у міністрах, прокурорах, головах колгоспів, у правителях областей, у червоних директорах, в армії та флоті, у вузах і школах; вони першими очолили банки й перші оволоділи прибутковим закордонням. А проте лише невеличка їх частка — і не відразу — адаптувалася до цінностей нової України. Звідси й уповільнення або й повне гальмування реформ, приватизації тощо. Отож сьогодні ми в кульмінації етапу, який можна умовно назвати буржуазною революцією, позначений глибоко ешелонованим наступом олігархів, — в атмосфері продуманої мімікрії і творення власного „патріотичного” алібі, гучних закликів до єднання під час захисту держави й народу: я бачу це в Україні наочно в загрозливій динаміці.

Її перспектива не менш загрозлива й не менш конфліктна. Стримати і скерувати цей процес у потрібне русло здатні лише два чинники. Це міцна, чесна й прозора президентська влада (звільнена від впливу олігархічних, вічно мінливих — позаяк конкурентних — інтересів) — на переходовому етапі вона має бути особливо твердою, — і духовна субстанція, виразником якої є в державі клас мислячий, тобто інтелігенція. Якщо в Україні не відбудеться переорієнтація від суто економічних проблем і вартостей до цінностей загальнонаціональних, до явищ духовного порядку (мова, культура, освіта, церква, мистецтво, родина, література, філософія, книговидання, національне телебачення, незалежна преса, право, культ державності і, найголовніше — повертанням обличчя від Росії до Європи), процес нашого становлення буде вкрай важкий і драматичний. На цьому наполягав В. Чорновіл, і за два роки після його смерті ситуація лише загострилась.

Перспектива політичного розвитку України — чітке окреслення української національної ідеї й об'єднання навколо неї всіх: уряду, парламенту, партій, олігархів, робітників і селян, національної буржуазії, Церкви, усіх, хто вважає себе громадянами України. Лише тоді українська держава відбудеться. Це — вистраждана ідея, за неї надто багато було пролито крові. Ідеї, за які йдуть на ешафот, приречені на перемогу. Абсолютно переконаний, що так воно й буде. Хотілося б тільки до цього дожити.

Два роки без Вячеслава Чорновола — роки складні і небезпечні. Його загибель багато що змінила в цій державі, яка ще не навчилася шанувати ані національної ідеї, ані своїх провідників. На політичну сцену рвуться люди, заклопотані ідеєю „реставрації Бурбонів”. Звичайно ж, ми всі разом — ті, котрі цю незалежність виборювали, — цього не дозволимо.

Свого часу Україна драматично помилилась, не обравши Чорновола на президента. Цьому допомогла і частина правих, які висунули своїх кандидатів — всупереч ідеї Народного Руху; і смертельно налякані ліві, для яких Чорновіл і на той час залишився ворогом № 1; і значна частина українських обивателів, яка вважала за краще проголосувати за вчорашнього секретаря ЦК КПУ, ніж за дисидента і політичного в'язня. Чехія того не злякалась — і Вацлав Гавел вивів її з прориву. Не злякалась Польща й Литва: Валенса й Ландсбергіс дали своїм державам могутній поштовх, хоч і поступилися потім місцем перед іншими соціальними силами.

На жаль, Україна обрала інший шлях, і сьогодні ми пожинаємо гіркі плоди власної нерішучості. З минулого треба винести вогонь, а не попіл — зрозуміймо хоч зараз, уже з історичної дистанції, яким згубним стало для українського суспільства ігнорування шляху, запропонованого Чорноволом. Рано чи пізно ми на цей шлях вийдемо. Але краще хай це станеться раніше, ніж пізніше.

„День“

## СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

### Заява Контрольної комісії УНС

На Конвенції Українського Народного Союзу, котра відбулася у травні 1998 року, делегати затвердили резолюцію, яка уповноважила Головний Уряд провести референдум у справі прийняття важливих змін у Чартері і Статуті УНСоюзу. Ці зміни мали своїм завданням удосконалити структуру управління УНСоюзу, заступаючи вибраних урядовців Дирекцією. Голосування засобом пошти закінчилося 1 травня ц.р.

8 травня 2001 року  
Парсіппані, Н.Дж.

Контрольна комісія УНСоюзу відкрила листи і порахувала бальоти (179), які становлять 76.8 відсотка усіх уповноважених до голосування (233), і зробила такі підсумки: ЗА – 106; ПРОТИ – 70; УНЕВАЖЕНІ – 3 (2 бальоти порожні, 1 розірваний). Вимагане число голосів за зміною статуту було 155 або 66.7 відсотка уповноважених до голосування (233). 54 делегати не голосували, або 23.2 відсотка тих, хто був уповноважений до голосування.

Взявши до уваги вище подані висліди, зміна статуту не перейшла.

За Контрольну комісію:

**Василь Пастушок** – голова,  
**Степан Гавриш** – заступник голови,  
**д-р Олександр Серафін** – секретар,  
**Мирон Грох** – член комісії,  
**Ярослав Завійський** – член комісії.



8 травня у Головній Канцелярії УНСоюзу Контрольна Комісія (зліва: Мирон Грох, Степан Гавриш, Василь Пастушок, д-р Олександр Серафін, відсутній з поважної причини Ярослав Завійський) порахувала бюлетені голосування з приводу пропонування змін у Статуті Українського Народного Союзу і повідомили остаточний результат цієї акції.

### Перше чвертьрічне засідання Екзекутиви УНСоюзу

У суботу, 24 березня 2001 р., відбулося перше чвертьрічне засідання Екзекутиви Українського Народного Союзу у приміщенні Головної Канцелярії у Парсіппані, Н. Дж. Засіданням проводила передсідник Ульяна Дячук. У ньому взяли участь члени Екзекутивного Комітету: Стефко Куропась і Аня Дидик-Петренко – заступники передсідника, Марта Лиско – Головний секретар і Стефан Качарай – касир. Директор для Канади о. Мирон Стасів, з огляду на свої священні обов'язки, не зміг прибути на засідання, надіславши своє вибачення. На засіданні був також присутній голова Контрольної комісії Василь Пастушок. У програму засідання були включені звіти Екзекутиви, поправка до плану капіталовкладення (інвестицій) УНСоюзу і дискусія над звітом Постійного комітету для Союзівки. Велася дискусія у справі кінцевого звіту на 2000 рік. Інші справи, які обговорювано – це літні табори на Союзівці і можливість відбуття літнього фестивалю на Союзівці.

**Стефан Качарай**, касир УНС, у своєму звіті сказав, що УНСоюз закінчив 2000-ий рік з найнижчим недобором за останніх 10 років. Значне покращення фінансового стану нашої установи завдячується зменшенню недобору наших видань і скороченню оперативних витрат. Річні втрати на наші видання у 2000 р. становили 175,000 дол., у 1999 р. – 246,000 дол. Загальний спад резерви за 2000 рік був 188,000 дол. Корпорація Дому УНСоюзу за 2000 рік виказала прибуток у сумі 107,000 дол. Через послаблення канадського долляра УНСоюз мав незреалізованих втрат у сумі 383,000. Союзівка надалі залишається нашим найбільшим фінансовим тягарем. Фінансові втрати Союзівки на 2000 рік становили 579,000 дол.

Головний секретар УНСоюзу **Марта Лиско** подала, що при кінці 2000 року ми нараховували 50,689 членів; 25,685 членів, які вносять вкладки, тобто активних грамот і 25,004 членів з виплаченими вкладками. Протягом року УНСоюз досягнув 42 відсотки організаційної квоти, видаючи 526 нових грамот на загальну суму забезпечення 7,903,549 дол. У січні 2001 р. усі відділи УНСоюзу перейшли на пряму збірку вкладок. Нові аплікації на життєве забезпечення, котрі підлягають сучасним вимогам, були введені в УНСоюзі у січні 2001 р.

Директор для Канади о. **Мирон Стасів**, хоча не був присутнім на засіданні, передав свій звіт. У ньому він заторкнув справу Торонтської Округи, його відділу і пропонування змін до статуту УНСоюзу.

Перший заступник передсідника **Стефко Куропась** поінформував, що програма Dial All Day for UNA принесла 2000 дол. доходу, які переда-

но Українському Тижневику. Ця програма може принести користі УНСоюзові, тому її треба невідкладно застосувати у Головній Канцелярії і наших виданнях. Він також звітував про свою участь у Постійному комітеті для Союзівки.

**Аня Дидик-Петренко**, заступник передсідника, сказала, що вона ще раз погодилася проводити літні розвагові програми на Союзівці. Не маючи програми зі Союзівки, вона ще не зробила конкретних планів. Після отримання розкладу концертів, вона до них застосується.

Предсідник **Ульяна Дячук** підсумувала усі аспекти діяльності УНСоюзу. В Організаційному Відділі вона підкреслила потребу молодших секретарів для більш наполегливого зусилля у справі організування членів. Канада має особливо прикрі організаційні результати: 20 нових членів за цілий рік. Канадські члени становлять тепер 6.5 відсотка всього членства УНС. Маємо надію, що з переходом на пряму збірку вкладок секретарі присвятять більше часу для організування нових членів. Видавничий Відділ УНС виказує, що у 2000 р. „Свобода“ втратила 21 передплатника і тепер нараховує 7,428, а „The Ukrainian Weekly“ втратив 47 передплатників і нараховує тепер 6,812 передплатників.

Хоча у фінансовій діяльності в загальному були зменшення, а деякі ділянки виказують прибуток, вона підкреслила, що й надалі з нашими видатками ми мусимо бути дуже обережними.

Союзівка надалі потребує великих субсидій і ми мусимо докласти усіх зусиль, щоб розв'язати цю сталу проблему. Літом 2001 р. УНСоюз постаріється примістити на Союзівці усі табори, які не можуть відбутися на „Верховині“ з огляду на майбутню її продажу. Ми збільшили оплату за табори, щоб відобразити наші теперішні видатки, пов'язані з веденням таборів.

Корпорація Дому УНСоюзу винайняла всі приміщення, за винятком 2,070 квадратних стіп. Як уже сказано у звіті касира, будинок у 2000 р. став прибутковим, і цей стан продовжуватиметься у 2001 р. У дальшому передсідник У. Дячук сказала, що чистий дохід з продажу різдвяних карток разом з пожертвами дав 39,431 дол. Чистий дохід у сумі 26,632 дол. передано Союзівці. Також одержано пожертви та пресовий фонд „Свободи“ суму 4,557 дол., на пресовий фонд „The Ukrainian Weekly“ 4,412 дол. і 3,830 дол. на Українську Народну Фундацію. У. Дячук, інформуючи Екзекутивний Комітет сказала, що канадські забезпеченні власті перевели огляд канадської діяльності і підкреслили потребу зберігати докази канадської забезпеченої діяльності і офіційні документи у Бюрі Канадського забезпеченого Головного Агента, Богдана Мочерняка. OFSI також турбу-

ється відсутністю нашого росту у Канаді. Вони вимагають приготування оперативного плану для канадської забезпеченої діяльності на майбутніх п'ять років.

Екзекутивний Комітет перевірів звіт Постійного комітету для Союзівки, поданого Стефком Куропасем. У склад комітету входять радні УНСоюзу: А. Худолій, Р. Гадзевич, В. Шеремета, Т. Шмагала мол. Голова комітету – заступник передсідника УНСоюзу Стефко Куропась. Вже від засідання Головного Уряду УНС, яке відбулося у грудні м. р., комітет розглядає різні можливості, щоб розв'язати фінансову проблему Союзівки і знайти фонди іззовні. Ці можливості, хоча ще не цілком відосконалені (розгорнені), були подані під розгляд Екзекутивному Комітетові на чвертьрічному засіданні. Усі можливості обертаються довкола ідеї створення УНСоюзом підлеглої компанії, прибуткової чи не прибуткової, з задержанням повної власності, переданням Союзівки до цієї компанії. Але цим переданням УНСоюз може зберегти право власності, шукаючи за активним партнером у приватному секторі або у неприбуткових організаціях. Союзівка отримувала б фонди з двох джерел: з пожертв від громади і від діючої компанії. Про дальші можливості Постійний Комітет, Союзівки буде звітувати Екзекутивному Комітетові. Для виготовлення плану праці Постійного комітету Союзівки, під час нарад Головного Уряду встановлено дату 1 травня 2001 р. З причини зменшення зацікавлення концертами на Союзівці протягом декількох минулих років, вирішено не відбувати концерти кожного тижня, а тільки у вибраних датах. Забави надалі будуть відбуватися при звуках оркестру. Екзекутивний Комітет розглядав справу Фестивалю Молоді на Союзівці, якщо цей фестиваль не відбудеться на Верховині. Після розглянення усіх сторін справи з огляду на непевність ситуації рішення плян відбуття фестивалю відкинути. У даний час невідомо, чи традиційний фестиваль відбудеться на „Верховині“, і ми не хочемо конкурувати з „Верховиною“. Союзівка перебирає усі табори, які раніше відбувалися на „Верховині“, як також тут відбудуться усі наші, попередньо заплановані, табори. Цього літа, як і попередніми роками, відбудуться на Союзівці семінари для учителів українських шкіл. Ми і цього року будемо додержуватися тої самої засади, що і попереднього року. УНСоюз покриває кошти перебування тільки учителям – членам УНСоюзу. Усі інші учителі повинні знайти спонзорів або самі оплатити перебування на Союзівці.

На закінчення Екзекутивний Комітет прийняв поправку до UNA Investment Policy у справі капіталовкладення (інвестицій) у Канаді. Це вимога канадських властей і вони мусять бути зареєстровані у нашому інвестиційному пляні.

**Марта Лиско**



## З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

### Сестри у Гошеві будують монастир

Десять років тому відроджуваний Чин Сестер Пресвятої Родини в Гошеві розпочав будувати монастир. Минулого року в серпні я відвідав вже четвертий раз Гошів, і знову був вражений великою працею сестер, яку веде невтомна настоятелька Сестра Анатолія Дмитришин. Як закордонний член Організаційного комітету будівництва, я поцікавився станом справи і почув, що монастир неможливо закінчити без додаткової матеріальної допомоги. Ми вирішили поїхати до Івано-Франківської єпархії УГКЦ і просити Єпископа Софрона Мудрого помічі і поради, бо монастир у Гошеві підлягає його опіці.

20 липня наша група – настоятелька Анатолія Дмитришин, сестра Володимира, управитель Олексій Бурий і я з дружиною – мала зустріч з Владикою С. Мудрим. Під час вечері я розповів Владиці про збірку в діаспорі, яку я переводжу четвертий рік. Я вислав понад дві тисячі листів з проханням жертвувати на будову монастиря – до всіх єпископів Америки і Канади, до всіх священників, монахів, сестер, до членів організацій і товариств. Відгук був дуже скромний, особливо від церковних властей. Я зібрав понад 60 тисяч доларів, з того моя особиста жертва становить 23, 762 тисячі доларів.

Я попросив Єпископа написати персональний лист до всіх владик у діаспорі, щоб зарядили в своїх дієцезіях одну недільну збірку на будову монастиря в Гошеві. Єпископ С. Мудрий погодився.

Віriamo, що єпископи в діаспорі відгукнуться на цей заклик і справа піде вперед скоріше. Ми в діас-



*Єпископ Івано-Франківської єпархії УГКЦ Софрон Мудрий закликав до пожертв на монастир у Гошеві*

порі повинні бути горді, що маємо нагоду допомогти в будові монастиря у Гошеві – на славу Богу, добро нашої Церкви і спасіння наших душ. Минуть роки, десятиліття, а з-за монастирських мурів буде зноситися до Бога молитва „за всіх і за все”. Це буде і Ваша молитва. Хто щедро сіє, той щедро житиме.

Пожертви просимо висилати на адресу: Ukrainian Fraternal Federal Credit Union Account #792, Post Office Box #185 Boston, MA 02132-0185.

**Д-р Іван Дідюк,**  
Нідгем, Масс.

#### ПРОДОВЖУЮЧИ ТЕМУ

### На сході України діяло наше підпілля

Нещодавно „Свобода” (6 квітня, ч. 14) вмістила коротку довідку „Міт і правда про українське підпілля” – у зв'язку з публікацією луганського журналіста Михайла Бублика в газеті „Україна молода” з 14 березня 2001 року під назвою „Доля українця: „реабілітації не підлягає”.

Тому, що у цій довідці було для мене дещо неясне, а хотілося довідатися більше про цю справу, я придбав копію оригінальної публікації з газети „Україна молода”, у якій широко змальовано історію окупації Луганщини німцями і конкретно йдеться про українське підпілля, яке активно діяло в цьому краї.

Це підтвердило навіть НКВС Ворошиловської області 2 березня 1945 року, коли засудило до розстрілу проф. української літератури Михайла Бернацького, уродженця Черкащини, організатора і керівника українського підпілля.

Отже, українське підпілля таки діяло, всупереч запереченням російських кореспондентів, а зокрема всупереч фантазіям письменника О. Фадєєва, що писав на замовлення Москви.

У статті згадується про велику роль у підпільній акції Євгена

Стахова, відомого громадсько-політичного діяча, тепер мешканця США.

Коли прийшло до реабілітації Бернацького, 19 грудня 1991 року, тобто неповних три тижні після проголошення загальнонаціональним референдумом незалежності України, Луганський обласний суд ствердив, що засудження до розстрілу проф. Бернацького було обґрунтоване і він реабілітації не підлягає.

В Луганську вважають, що Україна була окупована тільки німцями, ніколи росіянами, і тому вважають зрадником, коляборантом члена ОУН, який організував підпілля і вербував членів до акції.

На жаль, такі переконання ще й досі має більшість населення східних і південних областей України.

Яка іронія долі! У незалежній українській державі спантеличені судді підтвердили присуд НКВС щодо українського широго патріота, хоч ідеалом його була самостійна, соборна Україна, за яку віддав своє життя.

Такий реальний стан теперішньої України...

**Д-р Роман Барановський,**  
Кергонксон, Н.Й.

### Щоб зберегти національне надбання – бібліотеку ім. Василя Стефаника

У перші роки незалежності України настав скрутний час для Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника Національної академії наук України, яка володіє майже семимільйонним фондом, зокрема найбільшою у світі українською. Абсолютна відсутність коштів на життєво необхідні витрати поставила під загрозу існування установи як національної скарбниці. Тоді зі сторінок української преси, що видається у США, й пролунав наш заклик на допомогу. Було створено благодійну організацію „Доброчинний фонд сприяння ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України”. Впродовж останніх чотирьох років до Фонду надійшло понад 170 тисяч доларів, що дозволило зробити ремонт лівого крила бібліотеки. Списки жертводавців тричі друкувалися у газеті „Свобода”. Ми щиро дякуємо Володимирі Дорошенку-Василюшин, Володимирові Кобасі, подружжям Омеляна і Тетяни Антоновичів, Євгена і Богдани Титлів, усім іншим добродіям.

Наступний етап у діяльності Фонду – це фінансування ремонтно-реставраційних робіт у трипо-

верховому будинку, у якому раніше був розташований Греко-католицький ліцей. Міська адміністрація надала нам цей будинок для розміщення там майже півтора-мільйонного фонду періодичних видань. З допомогою діаспори завершено перекриття даху, укріплено фундамент та конструкції будинку, замінено систему водопостачання і каналізації, здійснено повну гідроізоляцію фундаменту, проведено центральне опалення. Але, на жаль, коштів виявилось обмаль, а роботи у переданому будинку ще дуже багато.

Усі ці роки ми відчули підтримку Уляни Дячук, президента Українського Народного Союзу, Володимира Воловодюка (Координаційний Комітет Допомоги Україні в США), Мар'яна Коця, який не тільки люб'язно погодився допомогти зі залученням коштів, але й сам перерахував у Доброчинний фонд понад 20 тис. Дякуємо усім жертводавцям та їхнім родинам за підтримку і довіру.

**Д-р Л. Крушельницька,**  
директор бібліотеки,  
Львів

### До музею надійшли книжки

Ми вдячні „Свободі” за оприлюднення 9 березня нашого листа з проханням надіслати до музею видання Т. Шевченка. Першою відгукнулася на заклик Альбіна Чаповська з Монтани, яка повідомила, що відіслала до нас книжки з бібліотеки доктора ґрунтознавства, професора Мирослава Чаповського (1922 – 1987) з Дрогобича. Ми обмінялися виданнями з Валентином Катречком зі Сеймура, вислали йому двотомник Т. Шев-

ченка з ілюстраціями О. Івахненка, а він вислав до музею 14-томник Шевченка. Володимир Леськів з Вінніпегу прислав ювілейні марки та конверти Шевченкіани, повідомив, що вислав книжки з бібліотеки „Просвіти”. Дуже дякуємо за підтримку музею „Кобзаря”.

**Надія Царук,**  
науковий працівник музею  
18000 Черкаси,  
вул. Байди Вишневецького, 37

### У Бережанах є багато музеїв

У Бережанах – районному центрі Тернопільської області, є чотири оригінальні музеї, картинна галерея, Лемківська світлиця. Ці духовні вогнища зосереджені у старовинній ратуші. Найдавнішому музеєві – краєзнавчому, виповнилося 20 років. Археологічні знахідки і документи зібрані у 18 залах музею.

Ця земля щедрa на талановитих людей. Впродовж останніх двох століть на Бережанщині жили і творили 42 художники, імена яких відомі в Україні і за кордоном. Серед них – Михайло Мороз, Антін Монастирський, Петро Сергієнко, Микола Бездільний. Зі щедрої руки самих мистців та їх родин музей став власником прекрасних малярських колекцій Володимира Савчака з Австралії, Тетяни і Аполінарія Осадци з США, а також М. Бездільного, П. Сергієнка, творів місцевих художників. В Музеї книги зберігаються „Апостол” 1917 року, „Святкова мінея” 1688 року, Почаївський стародрук 1644 року, модель друкарського верстата першодрукаря Івана Федорова та папір із бережанських паперень XIX століття. В окремому залі представлено бібліотеку, яку подарував д-р Роман Смик з Чикаго.

Завдяки ретельній праці опікуна родинного архіву Лепких д-ра Романа Смика бережанці мають ще одну перлину – музей Богдана Лепкого. Музейні експонати шести залів повертають нас у світ Богдана Лепкого, у місто його дитинства і молодості. Щороку тисячі людей відвідують музей, знайомлячись із творчістю видатного письменника, його малярськими роботами. А у сквері, за ратушею, є пам'ятник Богдана Лепкого роботи скульптора І. Сонсядла, встановлений на кошти родини Смиків-Тарнавських у 1997 році.

До 2000-ліття Різдва Христового у чотирьох залах Бережанської ратуші розпочав свою діяльність Музей переслідуваної церкви, який розповідає про діяльність Української Греко-Католицької Церкви в підпіллі. Експонати розповідають про Митрополита Андрея Шептицького, Патріярха Йосифа Сліпого, священників, що стали жертвами режиму.

Відвідайте Бережани – чарівну казку молодих літ Богдана Лепкого, місто краси і слави, де чітко карбується літопис історії.

**Святослава Яценко,**  
м. Тернопіль

## ЖИТТЯ ГРОМАДИ

### З життя „Нашої української рідної школи”

**ФІЛЯДЕЛЬФІЯ.** – Оцінюючи проміжок часу, довжиною в півріччя, навчального 2000–2001 року в „Нашій українській рідній школі (НУРШ), директором якої є д-р Олександр Лужницький, можна підсумувати, що школа продовжує успішно виконувати покладені на неї завдання: вчити, виховувати, плекати свої давні традиції, прищеплювати любов до свого, рідного, до надбань, досягнутих впродовж 50-річного існування шкіл українознавства в Америці.

Шкільний навчальний рік, як завжди, розпочався педагогічною конференцією, на якій обговорювалися головні завдання, поставлені перед педагогічним колективом школи, що нараховує 25 учителів. Звітувала про своє навчання в УВУ Мирослава Мельник. Ділився своїми думками щодо навчального процесу колишній учень Ярополк Кульчицький – пізніше вчитель НУРШ, радник в американській Агенції Міжнародного розвитку, USAID, тепер стипендіат Фулбрайта.

В жовтні з нагоди появи книжки „50-ліття українознавчих шкіл у Філядельфії” та 60-ліття її редактора д-ра Олександра Лужницького в галерії УОКЦ відбулося святочне засідання. Серед 100 учасників – учителі та Шкільна Рада НУРШ, запрошені гості та родина д-ра О. Лужницького – дружина Марія, діти Андрій та Юліта, сестра Христя Кульчицька з родиною. Почесними гостями були: ек-

зекутивний директор ЗУАДК Степан Гавриш, голова філядельфійського осередку НТШ д-р Ярослав Заліпський, організатор „Провидіння” Іван Дубіль, від кредитівки „Самопоміч” – Галина Келлер, від тижневика „Америка” – Оксана Яримович, перший скарбник НУРШ Люба Калита, голова товариства д-р Євген Новосад та багато приятелів д-ра Олександра Лужницького.

Урочистість відкрила голова Шкільної Ради НУРШ Дарія Лешин та передала ведення програми секретарці школи Людмилі Чайківській. Президент ЗУАДКу д-р Лариса Кий розповіла про молоді роки Олександра Лужницького. Колишній директор НУРШ мгр. Богдан Тодорів згадував про д-ра Олександра Лужницького як директора тодішньої школи НУРШ. Мовний редактор книжки „50-ліття шкіл українознавства в Філядельфії” мгр. Лев Іваськів розповів про всі пригоди в підготованні цього видання. Катехит школи о. Орест Михайлюк поблагословив святочний полуденок.

Президент УОКЦ Патриція Савчак сердечно вітала директора д-ра О. Лужницького, а перший голова Шкільної Ради НУРШ д-р Альберт Кіпа прислав свій привіт, в якому висловив велике признання за працю.

Дотепний привіт для ювілята д-ра О. Лужницького прочитав його племінник Ніколай Рудницький. А колишній директор НУРШ Ігор Шпирналь розповів про різні мо-

менти дружньої співпраці з д-ром О. Лужницьким. Було відзначено, що громада Філядельфії вдячна за книжку „50-ліття шкіл українознавства в Філядельфії” та бажає д-рові Лужницькому дальших успіхів в шкільництві та науковій праці.

На закінчення д-р О. Лужницький подякував всім присутнім за приємну несподіванку, яку так старанно приховували від нього організатори Д. Лашин та Л. Чайківська, а також за дарунок і квіти та за смачний торт – дарунок пекарні п-ва Кий. Д-р Олександр Лужницький є директором НУРШ з 1990 року.

Школа НУРШ на даний час налічує 287 учнів. Навчання проводиться з нових підручників, розроблених вчителями школи під керівництвом заступника директора мгр. Віри Бей. Це дає можливість активізувати навчальний процес, наблизити його до методики викладання в американських школах. Учні досліджують і описують цікаві теми з нашої історії, культури та літератури, розширюючи таким чином свою пізнавальну діяльність.

Вчителі молодших класів зі своїми учнями часті відвідувачі бібліотеки, привчають до осмисленого читання українських книжок, враховуючи вікові особливості кожної дитини. Багато в цьому напрямі працюють вчителі Ірена Столяр, Рома Кріль, Галина Пупін, Анна Старшиніна, Христина Швед, та ін. Значним доповненням до на-

вчально-виховного процесу в школі є відзначення важливих для нас, українців, дат. Свято 1-го Листопада та пам'яті Митрополита Кир Андрея Шептицького проводять учні старших класів. Активними учасниками були: Ярослав Ковалів (12 кл.), Наталка Гудь, Наталка Кужла, Лада Пастушок, Володимир Рушак – учні 11 кл., та хори учнів 4–5 кл. під керівництвом вчительки музики і співу Марії Камінської.

Відвідини св. Миколая по класах вже стали традицією та веселим святом для старших та малечі. А в січні, як завжди, відзначаємо роковини державності і соборності України 22 січня 1918–1919 років. Цього року свято пройшло досить успішно, на якому доповідачем була Уляна Федорічук (12 кл.), деклямували вірші Олена Бобак (12 кл.) та Тарас Дац (8 кл.).

З великою цікавістю і нетерпінням очікували присутні виступ драматичного гуртка під керівництвом Зенона Чайківського, автора сценки „Карпатська легенда”, з фортепіановим супроводом до пісень Наталі Гудь (11 кл.). Декораций сцени – мисткині, вчительки Зоряни Сохацької.

Звичайно, весь навчально-виховний процес в школі та проведення різних заходів було б немислимо без самовідданої праці всіх вчителів школи та її дирекції в тісній співпраці зі Шкільною Радою НУРШ, Батьківським Комітетом Школи та працівників УОКЦентру.

Г. Дзівак

### Звітувала Фондація УВУ

**НЬЮ-ЙОРК.** – 31 березня ц. р. відбулися загальні збори Фондації УВУ. Голова проф. Петро Гой у своєму звіті докладно розповів про діяльність ФУВУ у 2000 році. Канцелярія працює кожного дня, полагоджуючи численні справи. Два рази в році Фондація висилає різдвяні та великодні листівки, інформуючи громаду про свою працю, і заохочуючи всіх нових

меценатів. Чотири рази на рік Фондація оголошує в пресі списки жертводавців, а в січні, до річниці створення УВУ, подає список заупокійних відправ за померлих фундаторів, меценатів, добродіїв і своїх членів та ректорів і професорів УВУ.

Крім надання поважних дотацій для УВУ і численних стипендій для його студентів, Фондація проводить конкурс Літературного фонду „Воляника-Швабінських”. У звіттовому часі в

ньому брало участь 168 авторів, з яких вибрано 10 (з того 9 з України) найкращих. Фондація теж вислала 162 пачки книжок і журналів в Україну, подарованих УНСоюзом і приватними особами.

Проф. Гой подякував членам Управи, які жертвенно співпрацювали у всіх починах Фондації, зокрема мгр. Іванові Кобасі, Марії П'ятці, Оксані Луцькій, д-рові Володимирові Ракові і мгр. Михайлові Цвяхові.

Всі дальші звіти членів Управи конкретизували велику працю Фондації в ім'я сприяння УВУ і українським студентам. Оксана Луцька опублікувала в пресі статті про нові постійні стипендійні фонди: Іллі і Марії Андрусаків (63,500), ім. Василя Івасина (30,000), ім. Любомири-Зазулі Коцур (10,000 дол.), ім. Івана і Софії Головків (10,000 дол.), ім. Атаназії і Петра Мельників (25,000 дол.) і ім. Мері Добрянської (5,000 дол.). Мгр. Іван Буртик розповів про спадок св. п. Анни і Степана Захарчуків, які записали на ФУВУ дім вартості 85,000 дол. С. Захарчук був студентом УВУ ще в Празі у 20-их роках.

Голова Контрольної комісії д-р Володимир Рак подякував за працю голові ФУВУ проф. Петрові Гоєві і директорів канцелярії Лесі Гой. У дискусії над звітами мгр. Богдан Гаргай підкреслив корисну працю Педагогічного інституту УВУ і наголосив на конечній потребі підтримати його діяльність. У липні 2000 року 19 молодих учителів з 5 різних країн і 10 областей України взяли участь у програмі фахового вдосконалення і більшість з них одержали стипендії від Фондації. Присутня на зборах директор Педагогічного інституту УВУ проф. Леся Кисілевська-Ткач закликала до дальшої фінансової підтримки цієї важливої справи.

О. Т.



Члени управи Фондації УВУ (зліва): Е. Гановський, д-р В. Рак, проф. П. Гой, проф. Л. Кисілевська-Ткач. Другий ряд (зліва): інж. Б. Качор, мгр. І. Кобаса, мгр. М. Цвях, М. Пятка, мгр. І. Буртик, О. Луцька.



## Професор Богдан Осадчук отримав найвищу нагороду Польщі

ВАРШАВА. – Надійшло небуденне повідомлення: 3 травня, в день святкування Конституції, президент Польщі Александер Квасневський вручив найвищу нагороду країни – Орден Білого Орла журналістові, публіцистові, професорові Берлінського Вільного університету Богданові Осадчуку. Ця нагорода стає немов би ще вагомішою, коли стало відомо, що серед нагороджених визначних осіб у варшавському Бельведері найвищу нагороду отримав лише Б. Осадчук.

Якщо розглянути цей приємний факт на тлі історії, то переконуються, що Б. Осадчук є другою особою українського походження (першим був гетьман Іван Мазепа), який удостоївся такої високої нагороди.

Серед визначних осіб, яких свого часу нагороджено Орденом Білого Орла, є, наприклад, колишній президент Франції Шарль де Голль. Кожен з нагороджених зробив щось незвичайне, чи, рад-

ше, надзвичайне. Саме таке незвичне можна знайти й у діяльності шановного Б. Осадчука, який присвятив себе упродовж останніх п'ятих десятиліть темі зближення двох сусідніх народів – польського й українського. Він працював конструктивно і невпинно, всюди, де лише з'являлася можливість порушити тему польсько-українського напруження в минулому, аналізував, проводив паралелі з історією інших народів, критикував, інколи навіть гостро то

одну, то іншу сторону, але майже кожен читач не бачив у такому підході нічого іншого, крім конструктивного бажання покращити взаємини між поляками й українцями.

У своїх численних працях Б. Осадчук зумів поєднати найкращі зразки європейської демократії та прагматичного підходу до розв'язання суспільно-політичних проблем, а і виявився прихильником широкої партійної топології сучасного суспільства, хоча сам залишається відкритим виразником ліберального напрямку.

Георг фон Штайден

## Євген Стахів доповів про Україну

РОЧЕСТЕР, Н.Й. – Відділ УАКР в Рочестері у співпраці з Об'єднанням українських організацій влаштували 27 квітня доповідь Євгена Стахіва „Тривожна ситуація в Україні і наше ставлення до неї”. Доповідач поінформував присутніх про обставини усунення прем'єра Віктора Ющенка, розбіжності між Національно-демократичними партіями,

які усе ще не можуть створити одного сильного виборчого блоку на вибори парламенту, які відбудуться через 10 місяців. Після доповіді відбулися збори відділу УАКР, на яких Р. Стеців і П. Прокопенко звітували про діяльність відділу. Збори вибрали Марію Крижанівську новим головою відділу в Рочестері.

Н. В.

## Пріоритет – у відродженні освіти і мови

МЕЙПЛВУД, Н. Дж. – 6 квітня в залі української православної церкви св. Вознесіння відбулися загальні збори Комітету допомоги Україні („Приятелі Руху північного Нью-Джерсі”). Комітет постав в 1990 році і в січні ц. р. урочисто відзначено його 10-ліття. В екзекутиві комітету працює два десятки активних членів, які незалежно від політичних переконань і релігійних вірувань, в згоді, як одна велика родина, виконують доручення комітету. Пріоритетом діяльності є допомога у відродженні національної освіти, відродженні української мови в школах.

У звіттовому періоді успішно реалізовано такі проекти: стипендії студентам, які приїжджають з України на стажування в американських університетах, фінансова допомога та забезпечення шкільним приладдям українських шкіл в Криму, перед-

плата газет і журналів школам і бібліотекам, стипендії членам Спілки письменників, поетам, діячам культури, висилка одягу потребуючим. Бібліотекам, університетам та середнім школам кожного року висилалися книжки і журнали діясного видання. Для бібліотеки Харківського гарнізонного будинку офіцерів закуплено в Київських книгарнях значну кількість українських книжок, а на прохання майора Сергія Придуба – телевізор і магнітофон. Встановлено стипендії українським морякам у Севастополі. З минулого року комітет допомагає одягом і харчами Залучанському інтернатові, в якому перебувають дітисироти, переважно хворі і каліки.

З ініціативи Комітету відбулось багато зустрічей з громадськими, політичними і науковими діячами з України. Були влаштовані театральні вистави, присвячені творчості

Лесі Українки, Ліни Костенко, Василя Стуса. Успішними були щорічні збірки грошей біля церков та щедрі пожертви одягу і книжок. Кожного року під час Різдвяних свят члени Комітету йдуть з колядою, а в залі УКЦеркви в Ньюарку під проводом Марти Боровик щонеділі продають каву і печиво. На прохання Комітету прихильно відгукуються щедрими дотаціями наші установи: Товариство „Самопоміч” (голова д-р Роман Воронка), українські кредитівки – Православна, „Самопоміч” в Нью-Йорку, Чикаго, Кліфтоні, Ньюарку, які пожертвували загалом понад 4 тисячі доларів. Члени Комітету, крім безкорислової праці, оподатковують себе однорічними внесками. Номінаційна комісія запропонувала перевибрати екзекутиву в попередньому складі.

Роман Ричок,  
голова комітету



Учасники зборів комітету з нагоди його 10-ліття.  
В центрі – в.о. Генерального консула України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев.

## КАЛЕНДАРЦЬ ПОДІЙ

**12 травня** – конференція, присвячена д-рові Романові Домбчевському, в НТШ А (63 Fourth Ave, New York). Початок о 5-й години.

**12 травня** – відзначення 50-ліття Пласту в Балтиморі, МД., при церкві св. Михаїла (2401 Eastern Ave.). Початок о 5-й по полудні.

**12 травня** – весняна забава 3-го відділу ООЛ в Пасейку (The Ukrainian Center, 240 Hope Ave.). Початок о 9-й вечора.

**13 травня** – Сестри св. Василя Великого з Фокс Чейс, Па., проводять 70-ту річну прощу до Матері Божої. Початок о 8-й ранку (710 Fox Chase Rd.).

**18-20 травня** – Український фестиваль в Нью-Йорку на 7-й вулиці між 2 і 3 авеню, біля УКЦ св. Юра.

**19 травня** – бенкет-бенефіс Української радіопрограми Юрія Дармограя в залі Української Католицької Церкви св. Івана Хрестителя (3275 Elmwood Ave., Kenmore, NY). Ціна квитка 50 доларів. Початок о 6-й вечора.

**19 травня** – річні загальні збори окружних комітетів відділів УНС:

– в **Рочестері**, Н. Й., в приміщенні школи св. Йосафата (940 East Ridge Rd.). Початок о 2-й годині;

– в **Гартфорді**, Коннектикат, в приміщенні Українського Народного дому (961 Wethersfield Ave.). Початок о 2-й годині.

**20 травня** – виставка картин і скульптур мистців України у залі Української Православної церкви св. Покрови в Нью-Гевені, Конн. (50 Fowler St.) від 11-ої до 5-ої години.

**26 - 29 травня** – День пам'яті на Союзівці. Тел. (845) 626-5641, ехт. 141. Початок о 9-й вечора.

**2 червня** – концерт капелі бандуристів з Дітройту в церкві Матері Божої Скорботної при 3055 Bloor Ave. West, Торонто, о 8-й год. вечора. Вступ – за добровільними датками.

**3 червня** – річні збори Українського Музею в Нью-Йорку (203 Second Ave.). Початок о 2-й годині.

**20-24 червня** – 36-та наукова конференція і 29-ті загальні збори Українського Медичного товариства Північної Америки у Феніксі, Арізона, у готелі Білтмор. Запрошуються усі українські лікарі та їхні родини. За інформаціями телефонувати: 1-888-RX-UMANA.

**21-24 червня** – літній фестиваль парафії св. Андрія у Блумінгдейлі, Іл. (St. Andrew Ukrainian Orthodox Center, 300 E. Army Trail Rd., Bloomington). Поч. о 5-й вечора.

*Оголошення в розділі „Календарець подій” вміщуються тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклами. В розділі можуть безкоштовно вміщуватися повідомлення про громадські події, що проводяться без оплати вступу. Тел. відділу реклами (973) 292-9800, дод. 3040.*

## Проект „Комп'ютери для молоді”

Вже кілька років у Спільноті Української Молоді активно діє міжнародна група фахівців під загальною назвою СУМнет, що поставила собі за мету забезпечення сумівської присутності в Інтернеті та допомогу у використанні сучасної комп'ютерної техніки у громадській діяльності. Зростаюче зацікавлення СУМнетом в США дало початок новому проєктові „Комп'ютери для молоді”, що стартував у січні 2001 року. Головна мета проєкту – забезпечення сучасною технікою місцевих осередків СУМ та літніх таборів для того, щоб можна було користуватися існуючими та розробляти нові виховні матеріали в електронній формі. Цілями проєкту є також розвиток сумівських веб-сайтів.

Вже кілька десятків настільних та портативних комп'ютерів класу „Пентіум” подарували для цієї мети американські корпорації та приватні особи. Більшість з них є досить сучасними комп'ютерами, що мають солідну пам'ять і порівняно швидкі процесори, оскільки вони перед цим служили професійним програмістам та проєктантам програмного забезпечення. Нещодавно провідні фахівці СУМнету створили комп'ютерну лабораторію на сумівській оселі в Еленвілі, де протягом чотирьох днів пере-віряли, оновлювали і переробляли подаровані комп'ютери, а також встановлювали спеціально придбане програмне забезпечення, пристосовуючи його для використання в сумівській праці.

Ці машини призначені для багатьох отримувачів. Деякі буде розподілено між відділами СУМ в Сполучених Штатах. Ще на початку січня осередки дізналися про цей проєкт, отримавши апіляційні форми для звернення за машинами. Варто відзначити, що комп'ютери, частина з яких вже передана користувачам, повністю безкоштовні для місцевих осередків СУМ. Решта машин знайде своїх господарів на літніх таборах. Наприклад, в програмі вишкільного табору, що відбудеться на оселі в Еленвілі, плянуються технічні виклади для зацікавлених учасників. Інші табори також матимуть нагоду скористатися перевагами техніки.

Багато з подарованих комп'ютерів призначено для сумівської діяльності в Україні. Тісно співпрацюючи з Крайовою управою СУМ в Україні, СУМнет планує передати певну кількість машин для роботи в місцевих осередках та Крайовій управі України. Члени СУМ із закордону висловили своє зацікавлення цією частиною програми, оскільки вона відкриває можливість для ширшого зв'язку між СУМом в Україні та відділами в інших країнах. Комп'ютери, що призначені для України, плянуються передати найближчим часом.

СУМнетівський рух вперше повернув до себе широку увагу членів СУМ проведенням у квітні 2000 року в Еленвілі Світової конференції СУМнет, що була присвячена комп'ютерній техніці та Інтернету. Там сумівці досягнули основи комп'ютерної грамотності, вправлялися у створенні веб-сайтів та працювали з комп'ютерною графікою, а також дістали поради щодо обміну україномовною інформацією в Інтернеті. Слідом за Світовою конференцією відбулися крайові конференції СУМнет в Україні та Австралії, які зацікавили членів СУМ у цих країнах.

Здійснюючи проєкт „Комп'ютери для молоді”, СУМнет планує допомогти місцевим осередкам СУМ отримати потрібну техніку, щоб захопити сумівців до застосування на практиці отриманих знань та збагатити молодіжні програми комп'ютерними технологіями.

Спілька Української Молоді в Америці є звільненою від податків неприбутковою молодіжною організацією. Ми активно продовжуємо збирати пожертви за програмою „Комп'ютери для молоді” у вигляді комп'ютерів, їх частин, іншого периферійного обладнання та програмного забезпечення. Якщо ви побажаєте здійснити фінансову жертву чи подарувати нове або вживане комп'ютерне обладнання, повідомте про це СУМнет за електронною адресою [SUMnet@sym.org](mailto:SUMnet@sym.org), або через наш веб-сайт [www.SYM.org](http://www.SYM.org), або телефоном (212) 477-3084.

Андрій Бігун,  
Ігор Симчич

## Збори Клубу емеритів

ЧИКАГО. – Загальні збори Клубу емеритів при катедрі св. Миколая в Чикаго відбулися 28 березня. Впродовж року Клуб відбув 34 сходи, в тому числі 10 святкових, крім того – Різдвяну зустріч, роковини 22 Січня, дні вшанування пам'яті Т. Шевченка, Т. Чупринки, Слуги Божого Митрополита А. Шептицького, День Матері, День Батька та інші. До традиції Клубу належить також розваговий „Веселий день”.

Кожного тижня Преосвященний Владика Іннокентій, ЧСВВ, виголошує цікаві проповіді на релігійні та громадські теми. Іншими доповідачами на різні теми були члени

Клубу, а також запрошені гості.

Клуб виплатив на церковно-громадські цілі біля 3,000 дол. Суспільна опіка дбала про відвідування хворих, у піклувальних домах для старших, організувала культурні розваги, провела безплатні лікарські огляди.

Переобрано колишню управу і різні комісії з В. Шеблявським у провіді. Під сучасну пору Клуб емеритів нараховує 130 членів, які дуже жертвенні і на кожний заклик спішать із щедрими датками на різні народні і церковні цілі – головню тепер на віднову України.

Н. Ф.

## Відставка...

(Закінчення зі стор. 4)

номічних реформ чи прозахідної орієнтації.

Реформаторський курс повинен формуватися об'єднаними громадськими і політичними силами, які візьмуть на себе відповідальність за встановлення системи стримування і протидії між законодавчою і виконавчою владою, посилення незалежної правової системи і викорінення корупції. Це об'єднання ще не виникло, але, за іронією долі, відставка Ющенка збільшує шанси такого об'єднання. Вільний від політичної співпраці з Президентом Ющенко може використати свою популярність для створення широкого руху, що об'єднає реформістські партії з такими все активнішими суспільними рухами, як молодіжний рух „За правду!”.

Але прореформаторські сили виявлять, що дорога до політичних перемог є повною перешкодою, не остання з яких – домінування українських і російських олігархів в засобах масової інформації України.

У останні тижні ряд засобів масової інформації вдавсь до дезінформації і спотворення. Вони провели кампанію звинувачень проти Ющенка і його дружини, американки за походженням. Кампанія ця диригувалася з Росії. Державний канал був не кращим. Україн-

ське державне телебачення УТ-1 повідомило „про так званий план Бжезінського, мета якого дати США можливість тримати Україну на короткому повідку, а також задушити співпрацю з Росією”.

Поки триває боротьба за долю України, важливо розрізняти деякі речі. Перше, не всі українські економічні магнати пов'язані з корупцією. Друге, деякі олігархи хотіли б провести значні реформи, забезпечені політичними рішеннями, які не загрожували б їм судовим переслідуванням або арештами. Третє, багато хто з олігархів, так само, як більшість українських громадян, не хочуть потрапити під економічне і політичне домінування Росії і прагнуть мати добрі взаємини зі Заходом і США.

Врешті решт, зрозуміло, що багато мільярдів доларів допомоги США і Західної Європи Україні не пройшли марно. В Україні зараз існує велика прореформаторська і прозахідна маса людей. І ці демократичні сили, які особливо покладаються на українську молодь, мають реальний шанс в найближчі місяці і роки повернути країну на шлях політичної і економічної свободи.

Без сумніву, відставка прем'єра-реформатора стала кроком назад. Проте залишається добрий шанс, що вона стане каталізатором для необхідних змін.

„The Wall Street Journal Europe”  
Переклад: „Українська правда”

## Літні табори бандуристів

Українська капеля бандуристів повідомляє всіх ентузіастів-бандуристів та інших бажаючих про дві літні двохтижневі програми. Табір бандуристів „Україна” розпочнеться в неділю, 22 липня, у відпочинковій оселі „Україна” в Лондоні, Онтаріо, Канада.

Табір бандуристів „Кобзарська Січ” розпочнеться в неділю, 5 серпня, в Українському православному таборі „Всіх Святих” в Емлетоні, Пансильванія, США. Обидва табори закінчатся випускним концертом.

Програма обох таборів складатиметься з навчання гри на бандурі, ознайомлення з принципами вокалу і навчання співу, сольової та ансамбльної гри, історії бандури і короткої програми опановування „Харківського” способу гри на бандурі. Навчання буде вестись англійською та українською мовами.

Цього року, як і раніше, Юліан Китастих з Нью-Йорку буде музичним керівником в обох таборах. Учасники обох таборів так само зустрінуться з Олегом Махлаєм – мистецьким керівником і диригентом „Української капелі бандуристів”. Для того, щоб дістати реєстраційні папери до таборів, а також щоб дістати додаткову інформацію відносно обох таборів, зв'яжіться з Миколою Житовкою, тел. (519)652-30-43, [nicholas.n.schidowka@iname.com](mailto:nicholas.n.schidowka@iname.com) або з Анатолієм Мургою, тел. (734)953-03-05, [AMurha@aol.com](mailto:AMurha@aol.com).

## ПОЯВИЛИСЯ ДРУКОМ

I. & N. SONEVYTSKY.

**Dictionary of Ukrainian Composers – \$28.00**

МИРОСЛАВ СКАЛА-СТАРИЦЬКИЙ і ЄВГЕНІЯ ЛАСОВСЬКА

**Автобіографічні спомини – \$8.00**

I. СОНЕВИЦЬКИЙ:

**Пори року для юних піаністів – \$12.00**

**Духовні твори** (Літургія, Панахида, Canti spirituali, На Вавилонських ріках) – \$12.00

**Зів'яле листя** (3 солоспіви на слова І. Франка) – \$5.00

**Любть Україну** (Кантата на слова В. Сосюри) – \$5.00

**Вокальна лірика** (21 пісні у виконанні сопрано Анни Ковалко та баритона Стефана Степана) касета – \$ 8.00; CD – \$12.00

Ціна включає пересилку.

Замовляти на адресу:

**Ihor Sonevytsky 62 E. 7<sup>th</sup> St., New York, NY 10003**



# 13 травня

## Ваша

# Мама

## буде мати своє свято

Переслані через ПЕКАО гроші  
безумовно принесуть їй багато радості

2 Park Avenue, Suite 1530  
New York, NY 10016-5692  
tel.: (212) 684-5320  
fax: (212) 779-8348  
e-mail: pekao@poland.net

881 Manhattan Avenue  
Brooklyn, NY 11222-2227  
tel.: (718) 349-1320  
fax: (718) 349-1318

5395 North Milwaukee Avenue.  
Chicago, IL 60630-1251  
tel.: (773) 775-0400  
fax: (773) 775-6951  
e-mail: pekaochi@poland.net

5058 South Archer Avenue  
Chicago, IL 60632-4509  
tel.: (773) 838-8888  
fax: (773) 838-8946

5150 West Belmont Avenue  
Chicago, IL 60641-4200  
tel.: (773) 685-2020  
fax: (773) 685-6893

5637 West Belmont Avenue  
Chicago, IL 60634-5303  
tel.: (773) 237-4747  
fax: (773) 237-8661

3000 Milwaukee Avenue  
Chicago, IL 60618-7346  
tel.: (773) 489-4999  
fax: (773) 489-5080



Established in 1948

## УКРАЇНА І СВІТ

### Союз Українок України: іспит на зрілість



Гості з'їзду (зліва)  
В. Ющенко і М. Жулинський.

КИЇВ. – 1 квітня тут відбувся 4-ий з'їзд Союзу Українок України. До з'їзду звернувся з вітанням віце-прем'єр України Микола Жулинський, який наголосив на тому, що ця організація об'єднує українок цілого світу, що, власне, й засвідчило широке представництво делегатів і гостей з'їзду, серед яких були представниці зі США, Канади, Великобританії, Австралії та ін. Успішної роботи з'їздові побажав міністер культури і мистецтв України Богдан Ступка. Делегатів зібрання (а їх налічувалося 164) привітала голова Союзу Українок Америки Ірена Куровицька, яка наступного дня зробила огляд діяльності за минулих 75 років. Заступниця голови СФУЖО Наталя Даниленко зачитала привітання від голови СФУЖО Оксани Соколик та висловила власні думки й побажання. Зокрема, вона наголосила на тому, що тільки широке представництво жінок у Верховній Раді України допоможе нашій державі вийти з кризи, а також запевнила, що Україна так само потрібна діаспорі, як діаспора – Україні, бо такий процес взаємодоповнення – на користь усім.

Прозвучали також привітання від голів інших жіночих громадських організацій, від голови Національної Ради жінок України Ірини Голубевої, а також від голови Народного Руху України Геннадія Удовенка, народного депутата України Юрія Крючковського, заступника голови партії „Реформи і порядок” Сергія Соболева.

На з'їзді виступили прем'єр Віктор Ющенко, почесна голова Союзу Українок Америки Анна Кравчук, а також Марта Богачевська-Хомяк, Ольга Кобець, Марія Орлик, Ірина Сенік, Ніна Марченко, Галина Яблонська та інші.

У звітній доповіді голова Союзу Українок Алена Пашко розповіла про виконану роботу у всіх областях України (Союз Українок налічує 25 відділів та 597 первинних осередків), називаючи десятки добрих починів і справ, а також імена тих жінок, які присвятили себе громадській роботі. Виступила зі звітом також голова секретаріату Союзу Українок Ростислава Федак. Доповідь викликала жваве обговорення делегаток, поміж яких були представниці всіх регіонів країни, а також учасниці ОУН-УПА, які пройшли ув'язнення й заслання, зазнали випробувань голодоморами, злиднями й витримали іспит на громадянську зрілість, мужність та самовідданість.

Представниці від областей говорили про справи своїх обласних відділів, наголошували на необхідності зосередити увагу на вихованні молоді в національному дусі, зокрема, культивуванні в юних душах християнського милосердя й любові. Висловлювалися пропозиції

щодо розширення сфери діяльності та урізноманітнення її форм та методів.

Наступницею Атени Пашко на посаді голови Союзу Українок України стала депутат Верховної Ради України Лілія Григорович. З'їзд затвердив керівні органи Союзу Українок України, зміни та доповнення до статуту своєї організації, прийняв ряд документів, зокрема, заяву на захист конституційних прав та підтримку уряду, звернення до Верховної Ради та уряду щодо екологічної ситуації у Стебнику на Закарпатті, підтримав відкритий лист української громадськості Криму до міністра культури України про захист української мови та українського шкільництва в Криму.

На зібранні відбулося освячення молодого поповнення з різних міст України. Багатьом жінкам було вручено посвідчення „Почесна союзянка”. Серед нагороджених – Алена Пашко, Оксана Ганич (Закарпаття), Світлана Мельник (Одеса), Тетяна Василичин (Черкаси), Ольга Іванчук (Полтава), Євгенія Семенюк (Рівне), мати Валерія Марченка – Ніна Марченко, Михайлина Коцюбинська, Леоніда Світлична, багаторітній політв'язень Розалія Приступа, членки ОУН-УПА Аглая Іванишин і Марія Чухрай (Чернівці), Леся Гонгадзе – мати вбитого журналіста Г. Гонгадзе.

Людмила Тарнашинська



На IV з'їзді Союзу Українок України

### Гідні спадкоємці Тараса Шевченка

Серед українського довкілля за часів Шевченка велику роль відіграв славетний рід Смиренків. Це унікальний рід щодо значимості його внеску в розвиток економіки, науки, культури в Україні. Кілька поколінь цього роду протягом століть творили сторінки української історії. Саме цей рід залишив яскравий слід в житті Т. Шевченка, а також в загальній культурі українській, у промисловості, садівництві. Так, як Шевченко є центром в українській культурі, так рід Смиренків залишається своєрідним символом, який сприяв українському відродженню. І з таким родом треба добре ознайомитись, щоб сучасні діячі могли брати гідний приклад діяльності у площині української культури. В маєтку Смиренків, у Млієві, збиралися визначні діячі України. Серед тих відвідувачів був і Т.Шевченко, якого прийняли з великими почестями. Рід Смиренків так припав до серця Шевченкові, що він погодився на зустрічі прочитати свої вірші, а Платон Смиренко позичив йому грошей на видання „Кобзаря”.

Гортаючи сторінки Української

радянської енциклопедії, знаходимо у ній лише убогу інформацію про Лева Смиренка (1855-1920) і його батька Платона (1820-1863). На жаль, ці скупі відомості не відзеркалюють того великого світла, яким променить цей славетний рід. Понад 20 років Степан Смиренко козаквав на Січі, а потім чумакував, і помер в другій половині XVIII сторіччя. Його син Федір прийшов на світ у 1887 році і був кріпаком. Разом зі своїм тестем Яхненком Федір бундував млини над рікою Вільшанкою і, доробившись, викупився з кріпацтва, заснував цукровню. Своїх синів він вислав на політехнічні студії до Парижу. В майбутньому Смиренки стали відомими промисловцями. Особливо прославився син Левка – Володимир (1891-1938), який був засновником науково-практичного садівництва в Україні. Він народився у Млієві на Черкащині, в родині Левка і Марії. Журнал „Родовід” (ч.10) зробив першу наукову спробу дослідити багатогранну плідну наукову діяльність Володимира Смиренка на ниві українського садівництва.

Після закінчення вищої освіти у Києві Володимир очолив Мліївську дослідницьку станцію садівництва, а згодом працював у Всесоюзному дослідницькому інституті, як професор викладав в сільськогосподарському інституті, був автором численних наукових і популярних праць, а також зразкових підручників. За його розсадниковими методами було вирощено понад 40.000 гібридів овочевих дерев і ягідних кущів. Він організував декілька учбових закладів, середніх шкіл проводив науково-популярні конференції, редагував садівничі журнали.

Проф.В. Смиренко – людина велетенського розмаху думки – як і батько, володів кількома іноземними мовами, та завжди користувався своєю українською мовою, витончував її так, як садівник своє ремесло. Важко собі уявити, що за своїх 47 років життя так, як і Шевченко, він доконав надзвичайно велику роботу, до якої важко порівняти сьогодні будь-кого. Слушно пише його земляк О. Вівчарик у своїй статті „Перше Богослужіння в садибі Смиренків”, що була вміщена у „Свободі” (ч. 48, 2000 р.), що не лише Мліїв, але уся Україна пахла

яблуками, дивовижними сортами і смаками. При цій нагоді варто ще згадати також цікаву статтю „Шевченко і Смиренко”, яку опрацювала Зінаїда Тарахан-Береза і вмістила в газеті „Жива вода” (березень 1996 р.), що виходить в Києві. Треба згадати також статтю „З Україною і для України” Олени Леонтович (тижневик „Наше Слово”, Варшава) про Софію Смиренко (1839-1924), дружину Василя Смиренка, яка у своєму маєтку займалася просвітницькою діяльністю, а зокрема популяризацією творів Т. Шевченка.

Цілковито був замовчуваний син Володимира Олекса Смиренко, визначний соціолог, який народився в Києві і в цьому році мав би 70 літ. Олекса у 1961 році захистив докторську працю у Міннесотському університеті, працював професором Невадського і Пенсільванського університетів, написав цінні праці з суспільних наук.

У грудні 1994 року Україна відзначила трагічну дату 60-річчя знищення діячів української культури. Проте нічого не вчинено, щоб відновити садибу Смиренків, видати їхні наукові твори.

Ярослав Стех



# Україна мусить вийти зі смуги криз

Українці у діаспорі по-різному сприймають складну ситуацію і економічні негаразди в Україні. Реакція зводиться здебільша до критики – якщо не наших „воріженьків“, то Президента, Уряду, Верховної Ради і взагалі „власть імущих“. Та хоч критики є щирими українськими патріотами, що бажають добра Україні, самим наріканням ситуації не поправити. На щастя, є серед нас люди, які серйозно роздумують над способами, як зарадити лихові, і мають конструктивні пляни. Одним з них є відомий економіст д-р Осип Мороз. Він запропонував підготувати Український світовий конгрес до 24 серпня 2001 року, коли будемо відзначати 10-ту річницю незалежності Української держави, схвалити на цьому конгресі заздалегідь узгоднені пляни і проєкти, втілення яких дозволить розв'язати найпекучіші проблеми України.

Конгрес мав би відбутися під патронатом Президента, Прем'єр-міністра України, з участю найкомпетентніших діячів і політиків. Девізою конгресу має бути „Побудова модерної української нації“. Конгрес має розв'язати проблеми формування державницького народу на базі науки і менеджменту, а не тільки емоцій. Основою для спільної праці має бути багатовіковий досвід розвитку людства, досвід розбудови передових демократій, вироблення пріоритетів і

стратегії їх досягнення. Самозрозуміло, участь у конгресі має брати найпотужніший інтелект українського народу з усього світу.

З цим проєктом ознайомилися провідні діячі в Україні, в тому числі колишній і теперішній президенти – Леонід Кравчук і Леонід Кучма. Цю справу досить докладно висвітлив „Урядовий кур'єр“ та інші газети України і діаспори.

Проєкт знайшов також відгук на Всесвітньому форумі молодіжних організацій, „Молодіжний соціум – ХХІ“, що відбувся 7 жовтня 2000 року в Києві. Форум проводився з ініціативи 17 загальноукраїнських і понад 200 регіональних молодіжних організацій, підтриманих Світовим Конгресом Українських Молодіжних Організацій (СКУМО).

Форум обговорив сучасний стан молодіжного руху України і прийняв Всеукраїнську комплексну програму. „Молодіжна платформа України“, яка практично сприятиме включенню молоді у здійснення ідей послання Президента України до Верховної Ради „Україна: поступ у ХХІ століття. Стратегія економічного і соціального розвитку на 2000-2004 роки“ і програми Кабінету Міністрів України – „Реформи заради добробуту“.

Нижче подаємо витяги з матеріалів згаданого форуму.

... Україна і весь світ вступа-

ють у нове тисячоліття – тисячоліття наукового прогресу і нових технологій. ХХІ століття вимагає від усіх нас, українців, уваги і інтелектуального вкладу в розвиток сучасної української нації... Ми маємо розв'язати проблеми формування „модерної“ нації на базі наукових здобутків. В цій нації саме науковці, практики, а не демагоги, мають визначити, де ами знаходимось сьогодні, які пріоритети і для яких цілей ми прагнемо досягти завтра.

... Історичний досвід перекоонує, що справжні прориви суспільства у нову якість можливі лише тоді, коли до його трансформаційних процесів активно включиться молодь. Тільки сама, за власним бажанням, молодь здатна змінити свідомість нації, змінити найкраще загальну ситуацію в державі, якщо зрозуміє, що майбутнє нашої держави у ХХІ столітті – це майбутнє молодих. Але його необхідно будувати вже сьогодні.

... Серед соціальних питань для значної частини молодих людей найбільшою гострото набули зниження рівня життя, перспектива втратити працю, соціальні гарантії та допомогу. Майже третина молодих людей ніде не працює і не навчається. Наведені факти викликають

велику стурбованість, тим більше, що молодь є тією соціальною категорією населення, яка найбільш активно підтримує курс на здійснення демократичних реформ в державі, що яскраво засвідчили результати президентських виборів 1999 року.

... Українська молодь у 2000 році зовсім не та, що була 10 років тому назад. Розвиток новітніх технологій, розширення інформаційного поля, створення нових суспільно-політичних взаємин у державі вплинули на формування абсолютно нової ментальності молодого покоління. Протягом 9 років з дня проголошення незалежності в державі не було зроблено систематичного підходу в праці з молодіжними середовищами. Ось чому поняття „патріотизм“, „батьківщина“, „об'єднання“, „консолідація“ не мають на сьогодні для більшості молодих українців практичного значення. Щоб покращити становище молоді і здійснити прорив в еволюцію всієї нації, вже неможливо працювати старими методами і оперувати забутими лозунгами.

Ці думки і напрямні повинні бути якнайскоріше втілені в життя. Україна заслуговує на те, щоб врешті стати могутньою, модерною державою в колі світового співтовариства.

Д-р Роман Барановський

## ШТРИХИ ІСТОРІЇ

### Міт і правда про Корсунську битву

В Україні настав час перегляду новітньої історії, вивільнення її від пропагандистського баласту недавньої імперії. Такі нарости були утворені, зокрема, довкола Корсунь-Шевченківської битви, що сталася напровесні 1944 року.

Офіційна пропаганда назвала її „Сталінградом на Дніпрі“. „Українська радянська енциклопедія“ повідомляє, що ця подія „увійшла в історію як взірць операції по оточенню і знищенню великого угруповання ворога, озброєного всіма видами бойової техніки“. У виданні 1962 року цей довідник подавав, що в оточенні опинилися 9 піхотних і одна танкова дивізії, 1 мотобригада, артилерійські та інші частини. „Корсунь-Шевченківська операція була яскравим свідченням зрілості, майстерності радянських військ і переваги радянського військового мистецтва над військовим мистецтвом фашистської Німеччини“, – робили висновок автори.

У виданні 1980 року оцінки операції значно скромніші: „Корсунь-Шевченківська операція допомогла створенню сприятливих умов для визволення Правобережної України“, – стверджує енциклопедія. Вже немає числа оточених військ, але говориться, що радянські війська мали перевагу над німецькими в живій силі у 1.7 раза, артилерії – у 2.4 раза, у танках і самохідних гарматах – у 2.6 раза. Противник втратив понад 73 тисячі солдатів і офіцерів, з них 18.2 тисячі полоненими. Коли була така перевага, то й втрати Черво-

ної армії були більшими, але про них – тиша.

Чим пояснити, що за два десятиліття так відчутно змінилася оцінка цієї події? Вочевидь, тим, що історики навчилися читати також німецькі першоджерела і збагнули, що далі треба брехати обережніше. А що ж було в тих джерелах? Одне з них – спогади генерал-фельмаршала Еріха Манштайна фон Левінські, який пише, що до операції два німецьких корпуси, які діяли в цих теренах під командою Штемермана і Ліба, налічували 54 тисячі осіб, з яких не всі потрапили в оточення. Манштайн пише: „17 лютого надійшла радісна звістка про те, що перший зв'язок між корпусами, які виходили з оточення, і передовими частинами 3-го танкового корпусу, встановлено. Супротивника, що був між ними, було дослівно зім'ято. 28 лютого ми дізналися, що з оточення вийшло 30-32 тисячі осіб. Оскільки серед них було 6 дивізій і 1 бригада з урахуванням низької чисельності військ, це становило більшість активних вояків“. Німецький генерал Курт Тіпельскірх у своїй „Історії Другої світової війни“ пише: „З оточення вийшли 30 тисяч осіб“. У наказі Сталіна від 18 лютого 1944 року стверджується, що німці залишили на полі бою 52 тисячі вбитих, в полон здалися 11 тисяч.

Що ж діялося біля Корсуня? Коли Манштайн іззовні завдав удару по радянських військах двома танковими корпусами, у відповідь генерал Іван Конєв міг кинути

лише 5-ий Донський кавалерійський корпус, який атакував танки в кінному строю і зазнав великих невинуватих втрат. Німці узяли 5.5 тисячі полонених. Дізнавшись про невдачу Конєва, Сталін розлютувався. Тоді Конєв вночі 12 лютого у розмові зі Сталіним переклав усю відповідальність за невдачу на командувача сусіднім фронтом Миколу Ватутіна. Сталін передав Конєву з підпорядкування Ватутіна 27-му армію, яка не утримала ворога, і наказав будь-якою ціною забезпечити успіх. Про те, як радянське командування досягло мети, залишив свідчення німецький вояк: „На знову зайнятій території Червона армія мобілізувала усе населення – чоловіків і жінок. Сформовані з них трудові батальйони використовувалися для збільшення маси атакуючих. Не мало значення, що ці призовники не були навчені, більшість не мала зброї, а багато – чобіт. Ці неозброєні люди, змушені йти в атаку, були у підозрі щодо співробітництва з нами й платили за цю підозру своїм життям“. Командир взводу Червоної армії лейтенант Валентин Дятлов пригадує: „Командирам усе ж вдавалося кілька разів піднімати „чорну“ селянську піхоту, але марно. Вогонь ворога був такий щільний, що люди пробігали кілька кроків і падали, мов підкошені“.

Отже, більшість німецьких військ вийшла з оточення біля Корсуня, але пропаганда вже підняла галас про нову перемогу, тому довелося оголосити, що німці втратили 63 тисячі вояків (при чисельності оточених корпусів – 54 тисячі), а потім збільшити це число до 73 тисяч. Насправді, як

зазначає історик Борис Соколов у книзі „Невідомий Жуков: портрет без ретушу“, в лютому 1944 року на всіх фронтах були вбиті чи пропали безвісти лише близько 61 тисячі німців.

У Корсунь-Шевченківському створено величний музей битви 1944 року, розташований у чарівному королівському палаці. З його експозиції можна дізнатися і про нерозсудливість німецьких генералів, які не прийняли пропозиції здатися у полон і вирішили виходити з оточення, і про героїчних селян села Квітки, які рушили в оборону на передову лінію вогню, і про патріотизм селянських жінок, котрі у непролазному багні на плечах несли снаряди до гармат. Настав час сказати в музеї про успішний прорив німецького війська, про насильницьку мобілізацію, про „чорні“ батальйони... Але чи доведеться тоді перетворювати музей на галерію малярства, яка тепер тулиться в оранжереї біля палацу? У давні часи доводилося чути, що німецькі туристи, відвідуючи Корсунь, не виявляли бажання заходити до музею. „Не хочуть визнавати свої поразки“, – пояснювали їхню поведінку пропагандисти. А може німці знали правду про місцеві бої і соромилися музейної брехні?

На зорі української незалежності письменник Василь Захарченко написав у газеті, що історія війни вимагає переоцінки, але зустрів шалений опір ветеранів Червоної армії і програв судовий процес, ініційований ними. Пора вже говорити новим поколінням жорстоку правду про війну.

Левко Хмельковський

## НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА



Марія Кім



Дмитро Онищенко

### Лавреати конкурсу молодих піаністів – молоді українські мистці

КИЇВ. – 4 травня названо 15 переможців IV Міжнародного конкурсу молодих виконавців пам'яті Володимира Горовиця, що проходив з 18 квітня по 3 травня.

Міжнародне журі дуже швидко і одноставно визначило переможців конкурсу, що свідчить про високий рівень майстерності його учасників. Золоті медалі, дипломи лавреатів першої премії присуджені Дмитрові Онищенко та Марії Кім (обом – Україна). Павло Домбровський (Росія) та Роберт Уманський (Україна) здобули срібні медалі та другі премії. Володарями бронзових медалей і третіх

премій є У Цунь (Китай), Олександр Гринюк та Сергій Школярєнко (обидва – Україна). Дипломами нагороджено також трьох представників України – Артема Ляховича, Ольгу Бондаренко та Андрія Ємця. У старшій віковій групі срібні медалі здобули: росіянин Олександр Пирожєнко та білорус Павло Єлєцький. Бронзовими нагородами відзначено Евей Ван (Китай), Едуарда Кунца (Росія) та Наталю Сухину (Україна). IV Міжнародний конкурс молодих виконавців пам'яті В. Горовиця відбувся у три тури.

УНІАН

### Безупинний розвиток українського хорового мистецтва

За переконанням деяких сучасних вчених, історично закономірною є зміна культурних орієнтацій суспільства через кожні три століття. У відповідності з цією версією, ХХ століття багато у чому повторює ХVII. В цьому випадку культурний розвиток України в останній третині нашого століття аналогічний кінцеві „переломного“ ХVII століття, тобто зв'язаний з „барочними“ контрастами, рухливістю у пошуках нових форм і виразних засобів музичної творчості. Тенденції поліжанровості, взаємовпливу жанрів, їх камернізації, неокласицизму, неоромантизму, неоімпресіонізму – ось далеко не повний спектр явищ сучасного українського мистецтва.

Однією з важливих рис розвитку музичного мистецтва 60-их – 70-их років стало звертання композиторів до фолкльору у пошукові нові мелодійної мови. Цей шлях виявився найбільш перспективним, діставши назву „нової фолкльорної хвилі“. Композитори стали сміливіше звертатися до стародавніх пластів фолкльору, його архаїчних і ритмічних особливостей, і водночас єднати його музично-виразні засоби з найновішими композиційними техніками (додекафонія, серійність, сонорика, алеаторика). Метод нового ставлення композиторів до фолкльорного матеріалу наблизив їх до починань Стравінського, а також іншого великого „фолкльориста“ ХХ століття – Бартока.

Саме в ці роки на нову ступінь підіймається українська фолкльористика. Ідучи за традиціями корифеїв української музики ХХ століття – Л. Ревуцького, Б. Лятошинського, С. Людкевича, М. Колесси, нове покоління композиторів відкриває для себе фолкльор, але в новому сенсі. Народна музика творчість усвідомлюється тепер як самостійна цільна система народного поетичного мислення з притаманними їй композиційними елементами (лад, ритм, мелодія), виконавськими манерами і формами буття. Засвоєння фолкльору йде „всередині“ його жанрів. Можна назвати безліч українських творів, орієнтованих на певні фолкльорні зразки, коли народна пісня багато у чому визначає інтонаційний склад твору, ладові і ритмічні особливості, принцип архітекони-

ки, тип склад інструментування: кантата „Весна“ М. Скорика, „Ятранські ігри“ І. Шамо, „Веснянки“ Л. Дичко, хорові твори І. Карабиця, Є. Станковича, В. Білика, Ю. Іщенко, „Українські колядки, щедрівки, веснянки“ В. Кікти. Паралельно розвивається і різновид системи „композитор-фолкльор“. Національна суть у такому випадку вгадується скоріше у типі емоційного мислення, духовності, ніж у конкретній інтонаційній ладовій аналогії. Такі твори – „Ніч на Івана Купала“ Л. Грабовського. „Simfonia hargo“, фолк-опера „Цвіт папороті“ Є. Станковича та ін.

Звичайно закони пісенної народної творчості проявляють себе у хорових творах, можливо, тому українська музична клясика почалась саме з хорових обробок народних пісень. Чимало внесли в цей жанр Я. Степовий, К. Стеценко, А. Кошиць і особливо М. Леонтович. У творчості останнього хорової обробки народної пісні вже стає оригінальною авторською мініатюрою.

Безпосереднім продовжувачем цих традицій у 20-ті роки виступило нове покоління українських композиторів: Л. Ревуцький, М. Вериківський, Ф. Козицький, Т. Верьовка, Н. Коляда.

Глибоке проникнення у жанровий зміст народної пісні демонструє у сучасній хоровій творчості Л. Дичко. Вона ставить ціль вивчення і внутрішнього засвоєння ще не використаних у професійному мистецтві фолкльорних образів і стилевих пластів народної вокальної та інструментальної музики. На цьому базується блискуче національне звучання її творчості. Першими творами у цьому напрямку стали симфонічна сюїта „Веснянки“ і симфонічна картина „Килимок“, побудовані на стилістиці побутових пісень.

До 1500-річчя Києва Л. Дичко створює два нових значних твори: ораторію „І нарекоша ім'я Київ“ у шести частинах, на слова давніх літописів – для солістів, змішаного хору, струнних, ударних та органу, і кантату „У Києві зорі“ (слова народні) для чоловічого хору, сопрано і інструментального ансамблю, у п'яти частинах. Ми знову зустрічаємося з бажанням автора інтерпретувати народні тексти з яскрави-

ми фарбами давніх обрядів і народних свят (IV частина кантати „Купала“), з прекрасними ліричними сторінками, на яких втілено пісенну душу українського народу (III частина ораторії „Дівчата“). Прагнучи правдиво відобразити історичні дії і дух літописів, автор на основі синтезу професійної і народної музики асимілює різні інтонаційні пласти – українську думу, обрядові жанри, ліричні пісні.

Цікавий приклад праці з фолкльорикою – симфонічно-хорові сцени С. Станковича (1988) „Купала“. Їх чотиричастинна композиція дає певну драматургію і режисуру, що йде від купальських обрядів, ігр. Хоровий концерт Зубицького „Гори мої“ (1985-1986) – це новий тип „фолкльорного“ концерту, бо літературна основа повністю взята з народної творчості, а інтонаційний склад і стилістика відображають специфіку народної пісенності. Постійним звертанням до фолкльорного матеріалу характеризується творчість А. Некрасова. Його останні роботи – „Занадився журавель“, „Весілля мухи“ – фолкльорні імпровізації на теми українських народних жартівливих пісень (1994).

Другою, не менш значною, ніж фолкльорна, тенденцією сучасної хорової творчості в Україні стало

звертання до вітчизняних духовних жанрів. Воно пов'язано з духовним пробудженням нації, поверненням до моральних християнських законів буття до втраченої високої краси мистецтва. Тут можливо означити дві лінії: слідуванням традиціям хорового співу православної служби (у формах старовинного канту або духовного концерту), або узагальнення філософсько-релігійного змісту у рамках загальноєвропейської духовної традиції. До першого типу можуть бути віднесені „Три молитви до Пресвятої Богородиці для змішаного хору (1994) Богдана Фільца, у другому – твори Михайла Шуха, зокрема Духовний концерт „Возроди мене, утверди“ – для солістів, хору, ударних інструментів і фортепіано, на вірші Шнуралі (1994), „Реквієм“ (1988).

Отже, чим ближче до сучасності, тим все активніше проявляється тенденція відходу композитора від заідеологізованої лінії „радянської музики“, натомість митці цікавляться історичними, етнографічними, загальнофілософськими темами. Їх музика є дуже потрібною для сучасних виконавців і слухачів.

**Людмила Красюк,**  
доцент катедри хорового диригування Донецької державної консерваторії ім. С. Прокоф'єва

### Цікаві твори малярки-українки

МОНТКЛЕР, Н.Дж. - У студії Монтклер та Монтклерській публічній бібліотеці у п'ятницю, 4 травня відкрилася виставка малярства мисткині із Самміту (Нью-Джерзі) Олександри Ісаєвич під назвою „Магічний простір посередини: твори на полотні і папері“. Виставка діятиме у приміщенні бібліотеки, за адресою 50 Fullerton Avenue, Montclair, New Jersey, до 26 травня.

У своєму малярстві О. Ісаєвич поєднує два цілком різні світи: абстрактні пейзажі та старанно окреслені прозорі постаті символічних фігур, переплітаються із яскравими кольорами та фактурами тла. Зображені постаті в цих картинах опиняються у своєрідному магічному світі потоків і хвиль енергії. Таким формальним зіставленням хаосу і порядку автор-

ка створює гармонійну цілість, намагаючись примирити протистояння сучасному світові протистояння раціоналістичного мислення і духовних поривань.

Олександра Ісаєвич народилася у Львові, навчалася у Коледжі ім. Івана Труша. Дальшу мистецьку освіту вона отримала в школі Музею красних мистецтв в Бостоні. Її праці виставлялись в індивідуальних та групових виставках в Бостоні, Нью-Йорку та Нью-Джерзі. Веб-адреса вибраних праць малярки: <http://members.home.net/aisaiev/>

Бібліотека відчинена в понеділок, середу та четвер, від 1-ої год.ранку до 9-ої год.вечора, у вівторок – від 10-ої ранку до 6-ої вечора, в п'ятницю та суботу – від 10-ої ранку до 5-ої вечора, а в неділю – від 1-ої по пол. до 5-ої вечора.



*Al Falcon Beverly Hills Productions*  
p r e s e n t s



# СОФІЯ РОТАРУ

Замовляйте квитки за телефонами:

**Islington**  
(907) 736-8778

**Passaic**  
(201) 376-0966

**Philadelphia**  
Palace of Arts (Acornia)  
(215) 728-7500  
(215) 728-7151  
(215) 728-1299  
Компанія "Аліро"  
(215) 728-6040  
Радіо "Німі"  
(215) 681-8052

**Chicago**  
(Меропр. Мухомов)  
(773) 774-5997  
МІУА (773) 276 2989

**Manhattan**  
New York, NY (UCCA)  
Yamaha Club  
(212) 254-4721  
(212) 228-6840  
Surma Book & Music Store  
11 East 7-th Street  
(Міст. 2 Ave. & 3 Ave.)

**Garfield**  
(Міст.) (800) 232-3867

Квитки по e-mail:  
vipworldtour@hotmail.com

**TAJ MAHAL**  
**ATLANTIC-CITY**  
**2 JUNE, 2 PM, 7 PM**

**CHICAGO THEATRE**  
**CHICAGO**  
**3 JUNE, 7 PM**

GENERAL SPONSOR

**GOLDEN**  
**HERITAGE**

COFFEE CLUB HOUSE  
*The symphony of endless pleasure*

forever  
**MUSIC**



[www.alfalcon.com](http://www.alfalcon.com) [www.sofia-rotaru.com](http://www.sofia-rotaru.com) [www.duartgallery.com](http://www.duartgallery.com)

Coming soon Sofia Rotaru Show this fall at Toronto, Canada. Check for information [www.alfalcon.com](http://www.alfalcon.com)

# Закарпаття на поштовій марці



1939 рік. Перша поштова марка Карпатської України.

Проголошення у 1939 році Карпатської України залишило помітний слід у філателії. Напередодні загальних зборів в Хусті, які проголосили самостійну державу, в Празі було надруковано поштову марку, на якій, крім назви Чехословаччини, був напис „Карпатська Україна“. На марці зображено старовинну українську дерев'яну церкву в містечку Ясіні.

Пізніше, у березні 1939 року, на листах саме з цього містечка, на



Так оплачувалися листи у Карпатській Україні

конвертах і марках, з'явився надрук – тризуб і напис „Слава Україні!““. Але пошта незалежної Карпатської України так і не скористалася своєю маркою, тому що Закарпаття негайно окупувала Угорщина.

Минуло кілька років, і у серпні 1944-го еміграційний уряд Закарпатської України в Лондоні дав розпорядження відновити незалежну пошту, для чого на угорських марках було зроблені надрук „CSR 1944“.

Такі марки використовувалися в Хусті, Виноградіві і навколишніх селах до лютого 1945 року. Проте поштовики Мукачового, Берегового, Тересви теж почали самостійно робити надруки „Пошта Закарпатська Україна“ на угорських марках.

10 лютого 1945 року угорські марки з таким написом і новим номіналом були впроваджені по усьому Закарпаттю. Це був перший випуск марок з надруками пошти Закарпатської України, що підлягала Народній Раді Закарпаття.

Другий випуск було здійснено 20 березня 1945 року, коли було зроблено надрук не тільки на чистих угорських марках, а й на тих, які вже мали напис „CSR 1944“. Такі марки мають два надруки. Надрук було зроблено також на угорських поштівках.

Офіційно ці марки були в обігу до 31 серпня 1945 року. Але вже з травня 1945 року з'явилися поштові марки Закарпатської України з радянською символікою.

Дві серії таких марок запрос-



1939 рік. Надрук тризуба, виконаний на пошті в Ясіні.

тували Т. Мошкович (першу), А. Добей та А. Коцка (другу). Виготовили марки в ужгородській друкарні Лама.

15 листопада 1945 року Закарпаття ввійшло до складу СРСР, проте ще до кінця січня 1946 року багато поштових відділень погашували відправлення штемпелями пошти Закарпатської України, запроваджені Народною Радою 10 лютого 1945 року.

Докладне дослідження поштових емісій Карпатської України здійснив Георг фон Штайден у спеціальному каталозі, виданому торік у Мюнхені. Автор цього видання застерігає філателістів від надмірного захоплення закарпатськими марками з різними недоліками друку, оскільки виготовляли марки на примітивному обладнанні і тому важче виявити бездоганну марку, ніж численні марки зі зміщенням малюнка, пропущеними літерами і т. п.

Особливо цінні конверти з марками того часу, які пройшли пошту, тому що штемпелі на них підтверджують оригінальність марок.

Л. Хмельковський



1944 рік. Надрук „Закарпатська Україна“ на угорській марці.



1944 рік. Чеський надрук на угорській марці.



1945 рік. Подвійний надрук на марках Закарпаття.



## УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

влаштовує

### НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

та

### З'ЇЗД ДЕЛЕГАТІВ

у Arizona Biltmore Resort and Spa, Phoenix, Arizona

20 – 24 червня 2001 р.

Почесним гостем та доповідачем на бенкеті

23 червня 2001 р., о год. 7-й веч.

буде

**д-р ЮРІЙ ЩЕРБАК**

Амбасадор України до Канади

ТЕМА ДОПОВІДІ:

## „ЧОРНОБИЛЬ – П'ЯТНАДЦЯТЬ РОКІВ ПІЗНІШЕ“

Запрошуємо громаду околиці Фініксу до участі у бенкеті

Квитки можна набути до 6 червня 2001 р. через УЛТПА

Телефон:

**1-888-RX-UMANA**



1945 рік. На конверті – поштові марки Закарпаття з радянською символікою поряд з маркою 1944 року.

## Поштова марка і конверт до візити Івана Павла II в Україну

КИЇВ. – Державне підприємство поштового зв'язку „Укрпошта“ повідомило у понеділок, 7 травня, що підготувало до друку марку і конверт, присвячені майбутній візиті в Україну Папи Римського Івана Павла II. Відповідно до ескізів, на марці зображено портрет Папи, а на конверті – герби України і Ватикану, а також зображення собору Святого Петра у Ватикані і Софійського собору у Києві, повідомив в інтерв'ю агентству

„Интерфакс-Україна“ генеральний директор підприємства „Укрпошта“ Василь Мухін. Остаточні варіанти ескізів затверджені радою столичного видавництва „Марка України“.

Марка і конверт з'являться у продажу напередодні візити Папи Івана Павла II в Україну. Погашення конвертів і марок спеціальною печаткою проводитиметься в дні перебування Папи у Києві і Львові 23-27-го червня цього року.



## Вийшла заява США про позитивну...

(Закінчення зі стор. 1)

тів, оскільки, згідно з українським законодавством, потерпілі можуть бути ознайомлені з матеріалами справи після того, як справа закрита і матеріали передані до суду. Перший заступник Генерального прокурора України Микола Гарник зазначив, що в своїй методології американські експерти використовують терміни „потенційний син” і „потенційний батько дітей”. Він сказав, що встановлення причин смерті не грає вирішальної ролі для розкриття справи. У той же час Микола Гарник погодився з тим, що без встановлення причини загибелі злочин розкрити „набагато складніше”.

Генеральна прокуратура збирається запропонувати сім'ї Гонгадзе поховати тіло.

\* \* \*

„Моя прогноза – якщо не відома причина смерті, немає і реальних перспектив розслідування справи”, – вважає Андрій Федур, адвокат Лесі Гонгадзе. Головне, що цікавить зараз Андрія Федура – чому сталося, що таке дослідження не почали проводити на наступний день після того, як знайшли тіло. Чому знущалися над матір'ю? Чому вперше в історії України – у

нас більше не було таких випадків – її визнали потерпілою через суд? Причину смерті, за припущенням Федура, можна буде встановити, якщо буде знайдено голову.

Вдова журналіста Мирослава Гонгадзе сподівається, що після офіційного затвердження висновків експертизи, проведеної в США, Генеральна прокуратура України надасть можливість потерпілим ознайомитися з її матеріалами у повному обсязі, повідомила адвокат Миро-слави Валентина Міненко. За словами адвоката, такі дії Мирослава розцінюватиме як „прозоре розслідування кримінальної справи за фактом вбивства Г. Гонгадзе”.

\* \* \*

„ФБР (FBI) США здійснювало експертизу не „таращанського трупа”, – заявив секретар Тимчасової слідчої комісії, народний депутат України Сергій Головатий. Подробиці сенсаційної заяви народний депутат обіцяє розповісти на пресконференції 16 травня. Її тема „Реабілітація Кучми? Подвійне вбивство. ФБР ідентифікує тіло Гонгадзе, а не „таращанський труп”.

За повідомленням „Української правди”

## Папа Іван Павло II...

(Закінчення зі стор. 1)

висот залишається однією з перешкод на шляху до мирного врегулювання на Близькому Сході.

Папа Римський Іван Павло II, відвідаючи 6 травня Сирію, закликав ізраїльтян і палестинців до миру на Близькому Сході, згідно зі засадничими нормами міжнародного права. Сирійський президент Башар Ассад закликав понтифіка підтримати позицію палестинської сторони у конфлікті.

У понеділок, 7 травня, Папа Іван Павло II завершив триденну візиту до Сирії прощальною про-

мовою на летовищі в Дамаску. Він звернувся до народів Близького Сходу зі закликом подолати розбіжності і припинити ворожнечу.

Промовляючи про перспективи миру на Близькому Сході, він сказав, що усі сторони мають дотримуватися норм міжнародного права. Папу радо вітали у Сирії, але Ізраїль скритикував його візиту, звинувативши сирійського президента Башара Аль-Асада у використанні приїзду Папи для роздмухування антиізраїльської пропаганди. Оглядачі надають візиті історичного значення.

Останнім пунктом паломництва Папи Римського став 8 травня острів Мальта, де, як і в Сирії, він відвідав місця діянь Апостола Павла.

## Кінофестиваль „Нашого цвіту - по всьому світу” триває

КИЇВ. – Нещодавно у конференційній залі київського готелю „Турист” відбулась презентація фільмів-лауреатів минулорічного міжнародного фестивалю „Нашого цвіту - по всьому світу”. Дипломи лауреатів та цінні нагороди одержали режисер фільму „Далека рідна земля” Олексій Науменко (Київ), автор фільму „Візія Петра Ящика” Едуард Занюк (Львів), режисер Олександр Мухін (Київ) - за анімаційну стрічку „Ліра”. Марті Коломієць зі США, яка представляла творців фільму „Незмінне обличчя Пласту”. До нагород оргкомітету додали свою відзнаку й українські військовики: відеорозповідь про американських пластунів пам'ятною медаллю відзначила Спілка офіцерів України. Присутнім було представлено й фрагменти інших фільмів-лауреатів - „Кубанські козаки. А вже літ двісті” та „Arria Antica”.

У Державному кінофотофоноархіві України віднайдено велику кількість кінострічок про закордонних українців, передовсім у США та Канаді, найдавніші з яких датовані кінцем 20-их років минулого століття. Їх передбачається демонструвати й під час фестивального кінолекторію „Українська діаспора, діаспори в Україні: минуле та сьогодення”, який від першого вересня цього року Інститут досліджень діаспори проводитиме у Київському будинку учителя.

На минулорічний кіноконкурс було надіслано 16 відеострічок. З шести фільмів-лауреатів чотири створені вітчизняними кіномистцями. У „течці” цього річного кіноконкурсу є кілька кінострічок про українців у Польщі, Ізраїлі та США. Усі вони також створені в Україні. Дивною, отже, виглядає пасивність українських закордонних кіномистців.

Оргкомітет Фестивалю звернувся до керівників провідних вітчизняних телеканалів та телепродюцентів із проханням надати свої кращі „діяспорні” відеотвори; від кількох з них вже отримано згоду взяти

участь у кіноконкурсі. Допомогу у проведенні презентації надали партнери Фестивалю - Товариство „Світлиця” (президент Віталій Рожков), Державне підприємство „Інтертранс” (генеральний директор Микола Ковзель), Торговий дім „Енран” (генеральний директор Михайло Богомол), Страхова компанія „Добриня” (Голова правління Ігор Волошук), Асоціація міст України (виконавчий директор Мирослав Пітчик), Львівська кондитерська фірма „Світоч” (президент Андрій Тавпаш). Одним із заходів Фестивалю є визначення, кращого вітчизняного часопису, який найбільше переймається „діяспорною” тематикою. Також має бути виявлений переможець серед журналістів, у творчості яких „закордонноукраїнська” тема є однією з провідних. Передбачається, що переможців у цих двох номінаціях буде названо (і нагороджено) під час III Всесвітнього форуму українців, у серпні цього року.

Нещодавно оргкомітет Фестивалю звернувся до Голови Національного банку України М. Стельмаха, щоб банк випустив спеціальну серію монет „Закордонне українство”, яка б відзначила провідні громадські інституції та визначних осіб українського зарубіжжя. У травні в столиці України відбудеться „круглий стіл” з діяспорної тематики.

Оргкомітет звернувся до Української федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч” у Нью-Йорку з проханням відкрити рахунок (конто), на який би благодійники могли переказувати кошти.

Телефон Оргкомітету та секретаріату фестивалю у Києві: (44) 244 2911, факс: (44) 513 7132, електронна адреса: ukr-svit@iptelecom.net.ua (у розділі „Тема” слід зазначити: „IDD”). Інформація про перебіг фестивалю міститься на веб-сайті: www.ukrsvit.kiev.ua (далі: „громадські організації” - „Інститут досліджень діаспори” - „Щоденник”).

Ігор Винниченко,  
голова секретаріату фестивалю

## Д-р С. Радчук: „Я вибрав Канаду”

Недавно у Вінніпезі вийшла книга спогадів д-ра Сергія Радчука, відомого українського адвоката, колишнього президента Комітету Українців Канади, довголітнього голови Інституту дослідів Волині. Книга англійською, ілюстрована світлинами документального значення, в твердій оправі, у ній 96 сторінок. Автор присвятив свої спомини дружині Леоні, донькам і внукам. Передмову до книги написав колишній прем'єр Манітоби та Генеральний губернатор Канади Ед Шраєр.

„I Chose Canada” – книга спогадів, збагачена документальним матеріалом, кореспонденцією та словником особового й предметного значення.

Д-р Сергій Радчук починає свої спогади біографічними даними: „Я народився 25 жовтня 1926 року, самотньо дитя Харитона і Віри Радчук (з дому Новосад) в селі Березовичі Володимирського повіту на Волині, в Польщі (тепер Західна Україна)”. Далі йде розповідь про дитинство, початкову школу, доленосні часи Другої світової війни,

про вимушену еміграцію, скитальщину і про все, чим вона вітала зірваних зі своєї рідної землі, безпритульних втікачів з України, тоді остаточне вибране нової батьківщини – Канади. Достойний Ед Шраєр у своїй передмові до книги пише: „Читаючи цю книгу, доводиться легко погодитися, що вона є рідкісним гостинцем...”

Для мене ж особливо багато важить таке свідчення автора: „В неділю, 22 червня 1941 року, вранці моїх батьків і мене розбудив громовий рев літаків і гармат вибухів. Советсько-німецький кордон був тільки 30 кілометрів від нашого дому, тому ці вибухи звучали дуже виразно. Ми знали, що в цей момент почалася війна...”

Наш народ радів з відступом советських сил, бо тоталітарного сталінського режиму з його кагебівським апаратом йому було досить. І не взяло багато часу довідатися про ті страхоття, які заподіяло КГБ проти в'язнів по всіх тюрмах нашої області, більшість з яких були вистріляні перед відступом советів. Звичайно, ми віта-

ли німців, як „визволителів”... Приватний – бо ініціативи відкрилася нагода для розвитку... Але тут знову розвиток був пригноблений німецькими окупаційними податками, утисками та іншою несправедливістю”, – пише автор. Отже, він дуже виразно говорить про те, чому така велика частина нашого українського народу воліла виходити на скитальщину або ставити советському наступові збройний спротив. Крім того, що спогади д-ра Р. Радчука – матеріал великої ваги для його рідні і для земляків-волинців, вони чітко осмислюють нашу присутність у діаспорі і допомагають канадцам усвідомити, що ми не були і не є якимось тягарем для них, а навпаки – вносимо в скарбницю країн нашого поселення поважну культурну і всяку іншу контрибуцію на рівні науки, навіть провідництва.

Книжку „I chose Canada” (ціна 25 дол. з пересилкою включно) можна придбати, звернувшись до автора (10 Salvia Bay, Garden City, Winnipeg, Manitoba. R2V 2L8, Canada, tel.: (204) 338-8880).

Степан Ярмусь,  
протопресвітер

## Таїсія Повалій співала у Лівані

КИЇВ. – Концертом у інженерному батальйоні Збройних Сил України, який перебуває у Південному Лівані з місією ООН, народна артистка України Таїсія Повалій розпочала 7 травня акцію під назвою „Мі діти твої, Україно!”, присвячену Дню Незалежності України. Метою акції є відродження шефства провідних діячів культури, видатних митців, зірок української естради над Збройними Силами України.

УНІАН

### Уточнення

Фотографії, поміщені у „Свободі”, ч. 18, з 4 травня, з нагоди відзначення 50-річчя Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч” в Нью-Йорку, робив Роман Івасівка.

# СПОРТ

## Загальні збори УСО „Тризуб”

**ФІЛЯДЕЛЬФІЯ.** – 18 березня на „Тризубівці” в Горшамі, Пенсильвенія, відбулися 51-ші загальні збори УСО „Тризуб”. Збори відкрив голова об’єднання інж. Ігор Чижович. С. Романко відчитав протокол з останніх загальних зборів. Зі звітами виступили Адріян Гаврилів та Іван Німчук – фінансові справи, Тарас Козак – загальний звіт спортової ланки, Ярослав Козак – господарські справи. У об’єднанні є 17 команд копаного м’яча (212 гравців), ланка плавання, тенісу і гольфу. У липні на „Тризубівці” відбулася діяспорна олімпіада, на якій УСО „Тризуб” посіло перше місце, здобуваючи 66 медалей. І. Чижович підсумував діяльність УСО „Тризуб”.

На зборгах відбулася дискусія щодо можливості будови басейну на „Тризубівці”. Остаточне рішення в цій справі передане надзвичайним загальним зборам, які бу-

## Плавання

На запитання кореспондента німецької газети “Ді пресе” про ставлення до спорту Яна Клочкова відповіла, що плавання за її 18 років життя їй не набридло, адже Яна вже є дворазовою олімпійською чемпіонкою (на дистанціях 200 та 400 метрів) та володаркою бронзової медалі на дистанції 800 метрів кролем. Не дивлячись на такі солідні заслуги, Яна дуже проста у спілкуванні і присмна дівичина, пише газета. Вона висока і симпатична, але не виглядає та-

дуть скликані в разі потреби.

Після уділення абсолюторії уступаючій управі вибрано нову управу УСО „Тризуб” в такому складі: Ігор Чижович – голова (він погодився тимчасово очолити УСО „Тризуб” і на другому засіданні нововибраної управи головою обрано адвоката Євгена Луціва), Орест Ткач, Богдан Чайківський, Орест Лесюк, Тарас Козак і Ігор Конрад – заступники голови; Адріян Гаврилів – скарбник; Володимир Сімків – секретар; Методій Борецький – референт преси; Лариса Дідач – секретарка членства; Ярослав Козак і д-р Іван Павлічка – директори. Товариський суд: Степан Гавриш – голова, Микола Бойчук і Юрій Лесюк – члени. Контрольна комісія: інж. Олег Цюк – голова, Степан Ярема і Петро Кондрат – члени. Голови комітетів: Я. Козак – комітет будівництва, Григорій Долинський – комітет імпрез, Я. Козак – комітет архівів і документації, інж. Богдан Сірий – комітет інвестицій і Галина Дубіль – комітет розваг і пікніків. Правничий дорадник – адвокат Юрій Фаріон.

## Методій Борецький

кою неприступною, як її колеги по спорту Ван Алсмік та Алсгамер. „Це, напевно, через моє походження, – пояснює Яна. – У нас в Україні зовсім інше життя, ніж, приміром, в Центральній Європі. В нас люди стриманіші. Мене, звичайно, пізнають на вулиці, але ніхто не переслідує мене як суперзірку”.

Плавання, яким Яна займається з восьми років, є її пристрастю. Головні пляни Яни – це Олімпіада 2004 року в Атинах. „Я дуже хочу туди потрапити і обов'язково перемогти!“ – говорить Яна.

## Футбол

Ігри 21-ої тури чемпіонату України можуть внести деякі корективи до верхньої частини турнірної таблиці, адже і „Динамо”, і „Шахтар” зустрічаються з командами, що реально можуть дати бій фаворитам. В Києві чемпіони України, динамівці, зустрічаються з представником Донецька – „Металюром”, і можна з певністю сказати, що гірники зроблять все, щоб допомогти своїм землякам з „Шахтаря” у чемпіонському змаганні з Києвом. Про те, що на стадіоні „Динамо” відбудеться справжній футбольний бій, говорить і те, що в першому колі „Динамо” та „Металюрм” зіграли вничю 0:0, до того ж футболісти Донбасу мають намір поборотися за путівку до змагань за єврочаші. Нині вони відстають від „Дніпра”, що йде третім, на 7 точок.

Протистояння „Шахтаря” та „Металіста” буде не менш захоплюючим, і нехай не вводить в оману результат гри першого кола між цими командами. В Донецьку харківські футболісти поступилися з рахунком 8:0. В зимове міжсезоння „Металіст” долучив до своїх лав таких досвідчених гравців, як Мізін, Паляниця та Гецько.

Крім того, харків'яни в другому колі національної першості зазнали поразки на своєму полі тільки від київського "Динамо", з рахунком

Молодіжна збірна України (вік гравців до 19 років) у повторній відкритій грі до чемпіонату Європи перемогла з рахунком 1:0 футболістів Греції. Отже, українські футболісти вибороли путівку на фінальну частину континентальної першості, що пройде влітку цього року в Фінляндії.

Результат гри, звичайно, викликає задоволення, але, на жаль, тільки результат, тому що сама гра не була цікавою. Вже з стартових хвилин гри футболісти обох команд почали демонструвати агресивний футбол, особливо відзначилися гості, і вже на 20-ій хвилині зустрічі правий захисник гостей був вилучений з поля за порушення правил гри проти Лисицького. А цьому епізоду передувало зіткнення гравців обох команд, після якого футболіст збірної України Олег Шкред з розбитою головою залишив поле. Сама ж гра проходила мляво, і лише в останні 15 хвилин гри команди змогли

Прес-служба Федерації футболу України спростувала поширену в Інтернеті та в деяких засобах масової інформації вістку про перенесення гри Україна – Вірменія 5 вересня зі Львова до Києва. Ви-

2:0. Та й за словами деяких гравців чемпіонів України, саме „Металіст” є однією з тих команд, що зможуть відібрати точки у кращої команди нинішнього чемпіонату.

Але не лише ігри кращих заслуговують на увагу. Не менш цікаве протистояння відбудеться в зустрічі нещодавніх півфіналістів Чаші України „Дніпра” та ЦСКА. Нагадаємо, що в грі за чашу перемога була за армійцями Києва (3:1), отже, претенденти на „бронзові” нагороди зроблять все можливе, щоб взяти реванш та ще більше наблизитися до лідерів.

Гра між „Таврією” та “Карпатами” в Симферополі взагалі носить європейський характер. Нещодавно обидві команди подали заявку на участь від України в Чаші Інтертото, що є перехідним турніром до Чаші УЕФА. І змагатиметься в цьому турнірі та команда, яка після 20 травня перебуватиме на вищому місці в турнірній таблиці (нині „Карпати” мають 26 точок, „Таврія” - 24).

### Результати ігор 21-го кола

„Динамо” - „Металюрг” Д	- 2:0
„Металіст” - „Шахтар”	- 1:1
„Таврія” - „Карпати”	- 3:1
„Кривбас” - „Сталь”	- 1:0
„Дніпро” - ЦСКА	- 2:0
„Металюрг” З - „Ворскла”	- 0:0
„Металюрг” М - „Нива”	- 5:1

продемонструвати футбол, на який заслуговував міжнародний статус гри.

Після забитого голя здавалося, що збірна України переможе без проблем. Але українські футболісти вміють ускладнювати собі життя: на 50-ій хвилині представник київського „Динамо” в збірній Віталій Лисицький отримав другу жовту картку і дещо урівняв шанси обох команд. У першій грі, яка проходила в Греції, українці зіграли внічию 1:1. Щоб довести гру до загальної перемоги без зайвих проблем, потрібно було лише забити ще один гол, але в останній момент їм щоразу не вистачало майстерності. Варто зауважити, що в цій грі суддя показав 7 жовтих карток та дві – червоні.

Більшість з футболістів, що вийшли на поле в формі збірної України, 17 червня поїде до Аргентини, де вони візьмуть участь в чемпіонаті світу як віце-чемпіони Європи.

кликас здивування поширення провокаційної інформації, що призводить до напруження напередодні важливих офіційних ігор збірної за вихід до фінальної частини чемпіонату світу-2002.

## Гокей

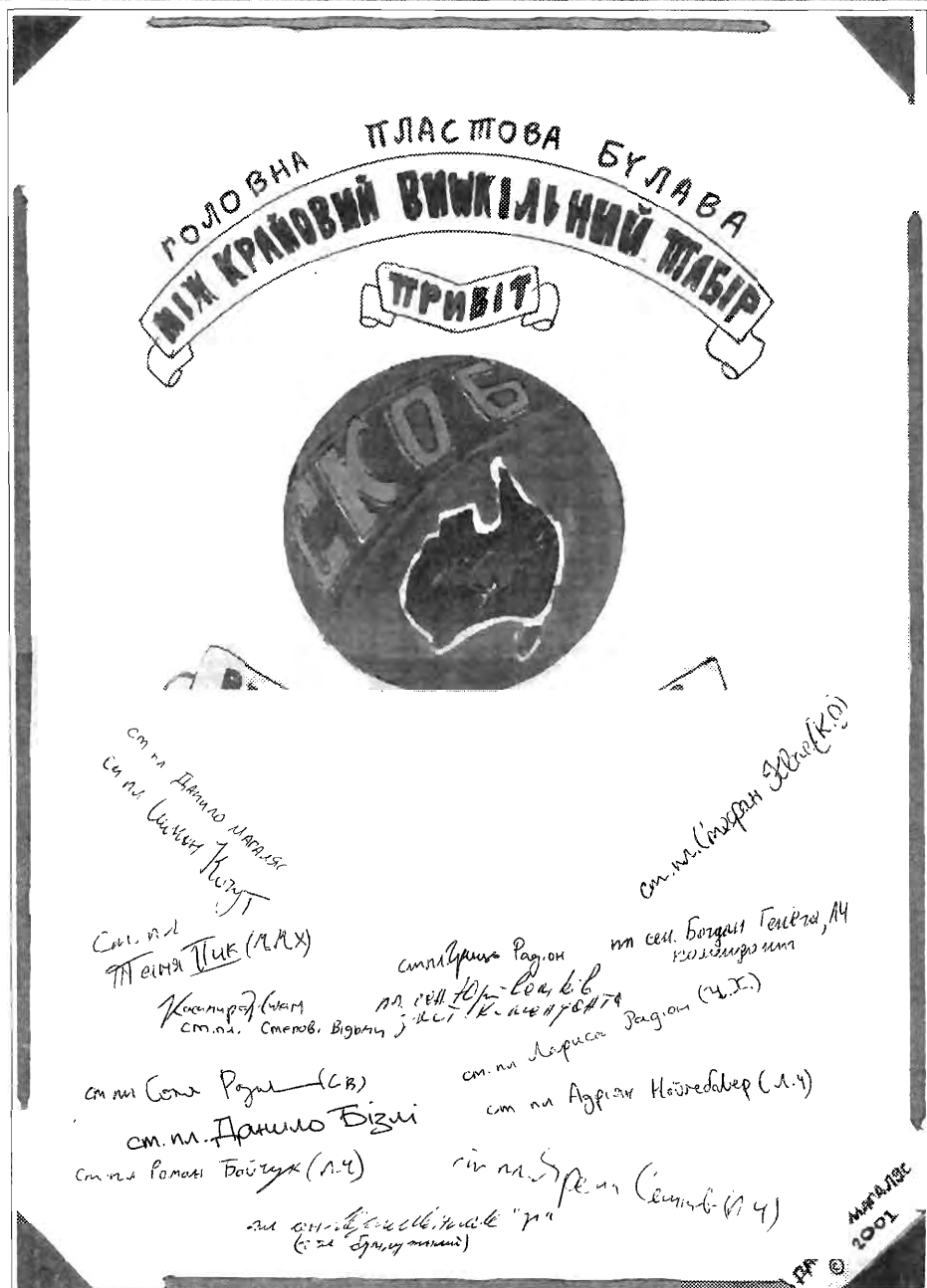
В опитуванні „Яка команда найбільше вас здивувала впродовж відбіркової тури Чемпіонату світу?“ українській збірній віддали свої голоси більше 70 відсотків респондентів. Українська команда вийшла до наступного кола після перемоги над

командою Латвії (4:2), а перед тим програла американцям (3:6) та шведам (4:0). Якби американці не зіграли внічию зі шведами (2:2), українці не потрапили б до наступного кола.

У чемпіонаті Східньо-Європейської хокейної ліги збірна України програла Фінляндії 7:1 і втратила шанс вийти до чвертьфіналу.

## Календарець тенісових турнірів в 2001 році

30 червня –1 липня	- УСЦАК-Схід в індивідуальних і подвійних іграх - Союзівка
1-3 вересня	- крайові чемпіонати УСЦАК - Союзівка
15-16 вересня	- клубовий турнір КЛК - Союзівка
6-7 жовтня	- осінній турнір „Тризуба” - „Тризубівка”





**Від Одеси до Львова Ваші близькі можуть  
покладатися на Вас, бо Ви покладаєтеся  
на Вестерн Юніон.<sup>®</sup>**



Переказ:	коштує лише:
<b>\$100</b>	<b>\$15</b>
<b>\$200</b>	<b>\$22</b>
<b>\$400</b>	<b>\$34</b>

Коли Ви переказуєте гроші, то хочете, щоб вони дійшли швидко і надійно, щоб ні Ваші близькі, ні Ви самі цим не турбувалися. Ми, в компанії Вестерн Юніон, переказуємо гроші вже понад 128 років і нам довіряють мільйони людей по всьому світі. У нас Ви навіть можете переказати гроші телефоном, використавши кредитну картку. Переслані гроші дійдуть через 15 хвилин до будь-якої із наших 1412 філій в Україні або якої небудь із 95000 по цілому світі. Від Лос-Анджелесу до Нью-Йорку, від Чикаго до Монреалю – Ви можете покладатися на Вестерн Юніон.

**Вестерн Юніон – це майже те саме, що Ви особисто вручаєте гроші.**

**1-800-799-6882**

**Ми говоримо  
українською мовою**

[www.westernunion.com](http://www.westernunion.com)

**WESTERN UNION | MONEY TRANSFER<sup>®</sup>**

*Найшвидший спосіб переказати гроші по всьому світу<sup>SM</sup>*

## РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ЄДИНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ  
**ГАЗЕТИ, ЖУРНАЛИ**  
 з України, країн СНД  
*передплата, продаж-поштою*  
 книги, CD, касетки, відеофільми (найбільша збірка, каталог)  
 перезапис відео PAL/SEKAM>->NTSC  
**www.press-global.com**  
 Tel.: (416) 604-0060 Fax: (416) 604-0056  
*Canadian Global Centre A.O.B. Inc.*  
 2186 Bloor St. W. #214, Toronto ON, M6S 1N3

## ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 471-го Відділу УНС  
 З днем 1-го травня 2001 року, Відділ 471 був з'єднаний з Відділом 434-им, секретарем якого є:

## ОЛЕКСАНДРА ДОЛЬНИЦЬКА

Просимо членів 471-го Відділу звертатися у всіх справах забезпечення до секретаря 434-го Відділу на адресу:

**Mrs. Alexandra Dolnycky**  
 6571 14th Ave.  
 Montreal, QC H1X 2W5  
 (514) 722-5023

## OLEN SLUPCHYNSKYJ, M.D.

Facial Cosmetic  
 & Reconstructive Surgery

171 East 74th Street  
 New York, NY 10021  
 212-628-6731

**www.facechange.org**

ШАНОВНІ ВІДВІДУВАЧІ ФЕСТИВАЛЮ ПАРАФІЇ СВ. ЮРА!

**18 – 20 травня 2001 р.**

на 7-й вулиці поміж 2 і 3 Авеню в Нью-Йорку

запрошуємо відвідати

**КІОСК 83 ВІДДІЛУ СУА**

де можна придбати високоякісні кулінарні вироби, як бігос, налисники, торти та інші смаковинки, приготовлені нашими кулінарними мисткинями.

Поряд з кіоском, крамничка з прерізним крамом – переглядайте, вибирайте і придбайте, що Вас цікавить.

ЛОТЕРЕЯ. Виграші включатимуть: вина, солодощі та несподіванки.

Приходьте, купуйте, чистий дохід призначений для  
**УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ в НЬЮ-ЙОРКУ**

## ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“, квітень 2001 р.

100 дол.	Пастушок Василь	Свартмор, Па.	10 дол.	Гулей Зеновія	Ваварсінг, Н.Й.	5 дол.	Тимів Євгенія	Колонія, Н. Дж.
95	Члени нарад Головного Уряду УНС			Кравченко Степан	Джерзі Ситі, Н.Дж.		Ватраль Микола	Вестон, Онт., Канада
60	Шегедин Тарас	Савт Орандж, Н.Дж.		Меринюк Богдан	Монреал, Кве., Канада		Вовк Василь	Воррен, Миш.
55	Вронський Володимир	Грінлаун, Н.Й.		Макарушка-Колодій О.	Мейплвуд, Н.Дж.		Вульчин М.	Мт. Вернон, Н.Й.
50	Томоруг Ярослав	Кренфорд, Н.Дж.		Петрик Федор	Левіттавн, Па.		Винницька Надія	Ла Селл, Кве., Канада
	Дніпровий А.	Бутвин, Па.		Романів Микола	Норт Берген, Н.Дж.		Зварич Сава	Чикаго, Ілл.
	Полон Оксана	Пен Ян, Н.Й.		Стефанів Борис	Едмонтон, Алб., Канада		Біланіч Антін	Сідер Нолс, Н.Дж.
	Трембіцький Володимир	Бруклін, Н.Й.		Апонюк Катерина	Едмонтон, Алб., Канада		Біскуп Ірина	Вілмінгтон, Дел.
45	Ляшенко Микола	Аламеда, Каліф.		Бабяк Марія	Болдер, Кол.		Бобечко Микола	Клівленд, Огайо
	Мирошніченко І.	Гот Спрінгс, Арк.		Чубенко Микола	Роял Оук, Миш.		Богданік Йосип	Чикаго, Ілл.
40	Сось-Гайда Катерина	Сан Антоніо, Тек.		Держко Евстахій	Лортон, Ва.		Бутрий Іван	Воррен, Миш.
35	Цап-Лябросс Романа	Марлборо, Н.Дж.		Довбенко Катерина	Гіпсонія, Па.		Цимбал Віктор	Сентер Лайн, Миш.
	Вагнер Євген	Лонгквейл, Кве., Канада		Дубас Павло	Чертсей, Кве., Канада		Черниченко Іванна	Вест Мілфорд, Н. Дж.
30	Храневич Оксана	Сікокус, Н.Дж.		Гембатюк Богдан	Бриджпорт, Конн.		Долинська Ляріса	Вестфілд, Н.Дж.
	Процик Роман	Нью-Йорк, Н.Й.		Гаврилюк Степан	Йонкерс, Н.Й.		Дубина Лідія	Челтернгем, Па.
25	Гіряк Зірка	Кліфтон, Н.Дж.		Кічоровська Теодозія	Форест Гіллс, Н.Й.		Фостяк Богдан	Сан Ситі, Аріз.
	Матковський Степан	Рочестер, Н.Й.		Крук Мирослава	Воррен, Миш.		Галановський Мирон	Апопка, Фла.
	Босий Михайло	Чикаго, Ілл.		Кривка Микола	Литл Фолс, Н.Й.		Гладилович Адольф	Монреал, Кве., Канада
	Джуж Павло	Гроссе Пт. Шор, Миш.		Кухарчук Григорій	Бруклін Гтс. Огайо		Гладилович Макс	Кінгстон, Па.
	Кричик Олександр	Лорейн, Огайо		Кушнір Василь	Гемонд, Інд.		Івасечко Ольга	Чикаго, Ілл.
	Рожняк Степан	Валлінгфорд, Конн.		Лешко Анна	Парсипані, Н. Дж.		Кікта Володимир	Юніон, Н.Дж.
20	Гаврилів Микола	Парма, Огайо		Леус Віктор	Тарзана, Каліф.		Кологривенко Степанія	Гейлсбург, Ілл.
	Ставничий Юрій	Кіннелон, Н.Дж.		Лоза Уляна	Баффало, Н.Й.		Конрад Кароліна	Філадельфія, Па.
	Цетенко Вячеслав	Венес, Фла.		Мадзелян Василь	Ситрус Гайтс, Каліф.		Крупа Борис	Юніонвіл, Конн.
	Дмитренки Петро і Віра	Маршфілд, Масс.		Марушак Василь	Кліфтон, Н.Дж.		Леськів Ярослав	Френчтаун, Н.Дж.
	Клек Андрій	Ферв'ю Парк, Огайо		Мізюк О.	Порт Орендж, Фла.		Мандибул Валентина	Гротон, Конн.
	Кривенко Олександр	Сан Ситі, Аріз.		Панькови Степан і Галина	Порт Шарлот, Фла.		Мазепа Зеновія	Равдон, Кве., Канада
	Мандруськ Надія	Норт Порт, Фла.		Поліщук Володимир	Лейквуд, Н.Дж.		Мазур Тарас	Джексон Гайтс, Н. Й.
	Новосівський Тарас	Девон, Па.		Ранюк Анна	Гайт Парк, Масс.		Мнішенко Іван	Юніон, Н. Дж.
	Щесюк Володимир	Гарден Ситі, Миш.		Сайкевич Неоніла	Баффало, Н.Й.		Патковська Олександра	Ірвінгтон, Н.Дж.
18	Стадніченко Валентин	Лібек, Німеччина		Салдит Оксана	Амгерст, Н.Й.		Паламар Галина	Філадельфія, Па.
	Стадніченко Валентин	Лібек, Німеччина		Шількевич Степан	Трентон, Н.Дж.		Павлюк Іван	Твін Лейкс, Віск.
15	Гавірко Зеновія	Помпано Біч, Фла.		Тимів Євгенія	Колонія, Н.Дж.		Пендаківський Осип	Шелтон, Конн.
	Копач В.	Ріджвуд, Н.Й.		Векляк Іван	Плейнфілд, Н.Дж.		Перхулін Микола	Гетисбург, Па.
	Куриляк Василь	Торонто, Онт., Канада	5 дол.	Березовський Степан	Чикаго, Ілл.		Пінковський Всеволод	Пентінктон, Б.К. Канада
	Мисько Катерина	Кергонксон, Н.Й.		Біланюк Ярослав	Дагластон, Н.Й.		Погаратний М.	Елма, Н.Й.
	Витанович Ю.	Далас, Тек.		Дзюбинські Богдан і Анна	Еванстон, Ілл.		Шмідт-Слаба Марія	Юніондейл, Н.Й.
	Базюк Ярослав	Воррен, Миш.		Фединяк Володимир	Чикаго, Ілл.		Шийка Василь	Парма, Огайо
	Красовський Микола	Порт Шарлот, Фла.		Мирошніченко-Кузьма Галина	Тенерсвілл, Н.Й.		Солод Михайло	Лебанон, Па.
	Лобур Василь	Ріджвуд, Н.Й.		Городиський Андрій	Бордентаун, Н.Дж.		Стельмах Ігор	Глестонбері, Конн.
	Мельникович Михайло	Парма, Огайо		Якубовська Маріяна	Баффало, Н.Й.		Штик Степанія	Монреал, Кве., Канада
	Стахів Денис	Мідлсекс, Н.Дж.		Яшишин Іван	Самерсет, Н.Дж.			
	Свідзинська Ольга	Львів, Україна		Кіст Михайло	Ла Грандже, Ілл.		Тромса-Турчак Ірина	Трумбул, Конн.
	Витанович Юрій	Делас, Тек.		Клименко Григорій	Клифтон, Н. Дж.		Уєчко Любомира	Гемптон Бейз, Н.Й.
	Яцук Петро	Окала, Фла.		Коритовський Володимир	Гемтремк, Миш.		Єрмоленко Валентина	Міннеаполіс, Мін.
10	Андріюки Василь і Марта	Дарісн, Конн.		Майстренко Галина	Стеген Айленд, Н.Й.		Захарія В.	Іст Медов, Н.Й.
	Борисюк Петро	Ветерсфілд, Конн.		Майстренко Владислав	Клівленд, Огайо		Зиман Лев	Елленвіл, Н.Й.
	Босий Михайло	Чикаго, Ілл.		Мороз Олег	Ботгелл, Ваш.	2	Лешук Сергій	Сакраменто, Каліф.
	Брикович Л.	Монреал, Кве. Канада		Нагірний Мирон	Отримонт, Кве., Канада	1.25	Матишак Володимир	Мокіна, Ілл.
	Бучма Джеймс	Квінс Виллідж, Н.Й.		Ошичко Григорій	Вестон, Онт., Канада	1	Лінінський Микола	Янгтаун, Огайо
	Белень Ярослав	Чикаго, Ілл.		Пашковська Неоніла	Твін Лейкс, Віск.			
	Верхогляд Микола	Бервин, Ілл.		Павлюк Іван	Олбані, Н.Й.			
	Черний Юрій	Орадел, Н.Дж.		Пфланчер Марта	Скенектеді, Н.Й.			
	Хома Степанія	Клівленд, Огайо		Підвербицький А.	Ла Жолла, Каліф.			
	Досій Дмитро	Флашинг, Миш.		Піколицький Ярослав	Лос Анджелес, Каліф.			
	Фусяк Анна	Джерзі Ситі, Н.Дж.		Стельмах Теодор	Лігайтон Па.			
	Голіян Михайло	Елмвуд Парк, Ілл.		Тараско Павло				

Разом 2,140.25 дол.

Щиро дякуємо за фінансову підтримку  
 найстаршої української газети.



# Тіштеся надзвичайними цінами в Україну



За всі дзвінки  
до 10 хвилин

**\$2.99**

За кожну  
додаткову  
хвилину

**25¢**

**10-10-220**<sup>SM</sup>

Просто наберіть 10-10-220 + 011 + число, як звичайно

Користуйтеся тими самими низькими цінами в Україну, кожної години дня, кожного дня тижня. З 10-10-220 немає щомісячних оплат. Ви не мусите міняти телефонної компанії, наберіть тільки 10-10-220 + число, як звичайно - це так просто! Всі дзвінки до 20 хвилин по США і до Канади коштують тільки 99¢ і 7¢ за хвилину після цього. Щоб дізнатися про низькі ціни по цілому світі, відвідайте нас на [www.10-10-220.com](http://www.10-10-220.com)

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ

Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

## 10 РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

TOUR I  
Aug. 10 - 25

LVIV (3)  
Lv. FRANKIVSK/Yaremche (1)  
KHOTYN/Kamjanets Podilsky (1)  
ODESA (1)  
KHERSON (1)  
SYMFEROPIL/Bakhchysaray (1)  
YALTA (2)  
KYIV (5)

15 days  
\$2850 double  
\$320 sgl. Sup.



TOUR II

Aug. 20 - Sept. 4

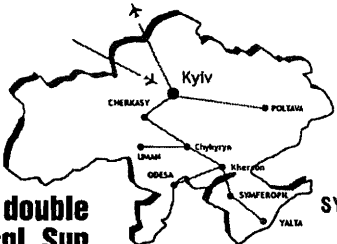
RESERVE EARLY

SPACE LIMITED

## GROUP A

KYIV/KANIV (4)  
Lviv (3)  
Lv. Frankivsk/Yaremche (1)  
KHOTYN/Kamjanets Podilsky (1)  
ODESA (1)  
Kherson (1)  
SYMFEROPIL/Bakhchysaray (1)  
YALTA (2)

15 days  
\$2850 double  
\$320 sgl. Sup.



## GROUP B

KYIV/KANIV (4)  
POLTAVA (2)  
CHERKASY/Chyhyryn (2)  
UMAN (1)  
ODESA (1)  
KHERSON (1)  
SYMFEROPIL/Bakhchysaray (1)  
YALTA (2)



15 days  
\$2545.00

## ТУРА СОЮЗУ УКРАЇНОК

June 11 - 26

KRAKIW (2)  
KRYNYTSIA (1)  
PEREMYSHL (2)

TRUSKAVETS (4)  
LVIV/Brady (2)  
KYIV/Kaniv (4)

PAPAL CELEBRATIONS

**Diaspora**  
ENTERPRISES, INC.

1914 Pine St.  
Philadelphia, PA 19103

215-732-3732  
1-800-487-5324

“СВОБОДА” запрошує до праці продавців реклами

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи рекламні оголошення та передплатників для „Свободи”, а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на тел.: (973) 292-9800, дод. 3040

## UKRAINIAN POWER

Children's Video

NEW

\$20 per video

plus s&h and tax  
where applicable.

Call toll free

1-866-898-6208

[www.ukrainianpower.com](http://www.ukrainianpower.com)


**Виграй  
100 000 доларів!  
Купиш мамі хату!**

Та ще 20  
призів по 1000  
доларів кожний

Прилучайтеся зараз!  
Пересилаючи гроші  
будь-куди поза  
Сполучені Штати

**MoneyGram®**  
International Money Transfer  
1-800-926-9400



©2001 Travelers Express Company, Inc. All rights reserved. MoneyGram® and the globe with arrows logo are registered service marks of MoneyGram Payment Systems, Inc. NO PURCHASE NECESSARY. Sweepstakes begins April 14th, 2001 and ends May 31, 2001. Open to legal U.S. and Puerto Rican residents 18 and older. To enter without sending a MoneyGram® wire transfer, on a 3" x 5" card or paper, hand print your name, complete address, daytime phone number and the name of a country to which you would like to send a MoneyGram® wire transfer and send to: Win a House for Mom Sweepstakes, P.O. Box 598, Riverton, NJ 08077-0598. Entries must be postmarked by May 31, 2001 and received by June 7, 2001. One entry per person per day. Odds of winning a prize are determined by the number of eligible entries received. This sweepstakes is subject to the full Official Rules which are posted at all MoneyGram retail locations. Void where prohibited.





**scope travel inc**  
1605 Springfield Ave, Maplewood NJ 07040  
973 378-8998 or 800 242-7267 or FAX 973 378-7903  
http://www.scopetravel.com info@scopetravel.com

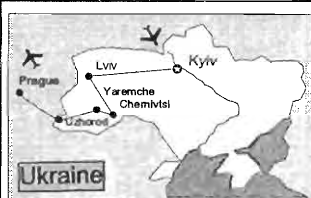
*Leading World  
Tour Operator  
to Ukraine*



Marijka Stadnycka Helbig

# 2001 ESCORTED TOURS

**Celebrate the 10<sup>th</sup> Anniversary of Ukraine's Independence with us!!!**



## HUTSULKA

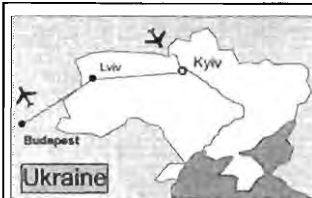
*via Czech Airlines*

*from NEWARK*

**17 DAY** All-inclusive Escorted First Class Tour  
from \$2400

The most popular of tour itineraries: fly into Kyiv (4), take a sleeper train to Lviv (5) and continue by deluxe touring coach: Chernivtsi (1) Yaremche (2) Uzhhorod (2) and Prague (2). Plus Olesko, Zarvanytsia, Kolomyia, Rakhiv, Khust and Kosice.

<b>Departure</b>	<b>HUTSULKA III</b>	<b>July 20, 2001</b>	<b>SOLD OUT</b>
<b>Independence Tour</b>	<b>HUTSULKA IV</b>	<b>August 19, 2001</b>	<b>available</b>
<b>Departuer</b>	<b>HUTSULKA V</b>	<b>Sept. 4, 201</b>	<b>available</b>



## ZOZULIA

*via Czech Airlines*

*from NEWARK*

**11 DAY** All-inclusive Escorted First Class Tour  
from \$1650

The cities of Ukraine: Kyiv (4) and Lviv (4). The first eight days you travel with the Hutsulka tour. From Lviv board a sleeper train to Budapest (2) for the flight home.

<b>Departure</b>	<b>ZOZULIA III</b>	<b>July 20, 2001</b>	<b>SOLD OUT</b>
<b>Independence Tour</b>	<b>ZOZULIA IV</b>	<b>August 19, 2001</b>	<b>NEW Dept</b>
<b>Departuer</b>	<b>ZOZULIA IV</b>	<b>Sept. 4, 201</b>	<b>available</b>



## CHAIKA

*via Czech Airlines from NEWARK*

**25 DAY** All-inclusive Bus Tour + Dnipro Cruise  
Aug 3 - 27, 2001

**\$3600** Twin occupancy Upper deck

A most comprehensive tour, combines a 10 day Dnipro Cruise from Kyiv to Odesa. Continue by overnight train to Lviv (4) then by coach to Uzhhorod (1), Yaremche (2) and Chernivtsi (1). Visit Zarvanytsia and Ternopil before returning to Kyiv (4) for Independence Day Festivities.



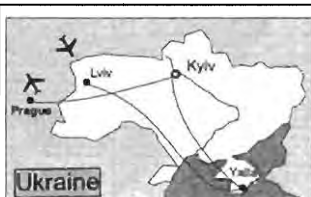
## HOPAK

*via Czech Airlines from NEWARK*

**20 DAY** All-inclusive Escorted First Class Tour  
Aug 19 - Sep 7, 2001 **\$2850**

Exclusive bus tour of Eastern Ukraine and Crimea

Be in Kyiv (6) for the Independence Festivities, then join your deluxe coach for a tour of Eastern Ukraine: Poltava (1), Kharkiv (2), Dnipropetrovsk (2), Zaporizhia (1) and Yalta (5) visiting Simferopol, Bakhchysaraj, Sevastopol and Swallow's Nest. Fly to Kyiv and lnnch to Prague (2).



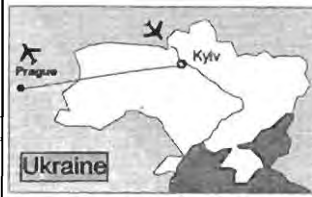
## LASTIVKA

*via Czech Airlines*

*from NEWARK*

**16 DAY** All-inclusive Escorted First Class Tour  
Aug 12 - 27, 2001 **\$2625**

Fly to Lviv (4) then continue by plane to Crimea, Yalta (5) for a comprehensive tour of Crimea: Simferopol, Bakhchysaraj, Sevastopol and Swallow's Nest. Fly to Kyiv (4) to partake in the 10<sup>th</sup> Anniversary Celebrations, then fly to Prague (2). Independence Tour Departure



## LYBID

*via Czech Airlines*

*from NEWARK*

**9 DAY** All-inclusive Tour  
Aug 19 - 27, 2001 **\$1650**

Fly to Kyiv (6) for the Festivities of Ukraine's 10<sup>th</sup> Anniversary of Independence. Partake in the parades, concerts, festivals and sightseeing. From Kyiv fly to Prague (2), the most exciting and popular tourist destination in Eastern Europe, for a final two days of a most memorable trip.

**Independence Tour Departure**



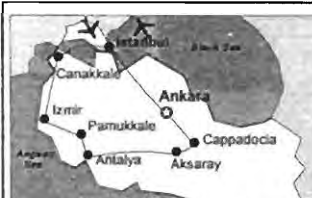
## МАНДРИВНІ СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ

*via Czech Airlines from NEWARK*

**25 DAY** All-inclusive Bus Tour + Dnipro Cruise  
Aug 3 - 27, 2001 **from \$3200**

Під проводом Племени  
Перуї Стежі

All of Ukraine, features a 10 day Dnipro Cruise from Kyiv to Odesa. Continue by overnight train to Lviv (4) then by coach to Uzhhorod (1), Yaremche (2), Manyavsky Skyt and Chernivtsi (1). Visit Zarvanytsia and Ternopil before returning to Kyiv (4) for Independence Day Festivities. Fly to Prague (2) for a final two days. Fully chaperoned - limited to PLAST members - Age limit: 18-24  
Провідник Др. Володимир Карпинич  
Комендант: пл.сен Ірена Шамрай  
Бунчужний: ст.пл. Тарас Ганкевич



## TURKEY

*via Turkish Airlines from JFK/NEW YORK*

**19 DAY** All-inclusive Deluxe Escorted Tour  
Sep 28 - Oct 16, 2001 **\$2350 twin**

Escorts: Omelan Helbig  
Xina Sharko

Arrive in Istanbul to begin this lovely deluxe coach tour of exotic Turkey. Itinerary includes: Ankara, Cappadocia, Aksaray, Antalya, Pamukkale, Izmir, Canakkale and Istanbul. All meals, admission fees, absolutely NO hidden costs, escorted by Scope Escort from USA. Two day mid-tour *Turquoise Coast* stop-over in Antalya. 4 and 5-star hotels throughout itinerary makes this a most memorable trip  
**RELATIVES/FRIENDS from Ukraine** pay only \$1700 tw. Includes round trip air Kyiv/Istanbul.

**All departures guaranteed!!!**

## Pope John Paul in Ukraine

**Tour Coordinator:** Kvitka Semanyshyn  
**Spiritual Guidance:** V.Rev. John Ropke  
**Escort (Chicago)** Natalka Shuya

### Tour A

**NEWARK departure**

**Jun 22 - July 6**

**\$2160 tw** 15 Days

Kyiv	Jun 23 - 25
Lviv	Jun 26 - Jul 04
Budapest	Jul 04 - Jul 06

**All inclusive features::** Trans Atlantic air via Czech Airlines, firstclass hotels, city tours, inter city transportation: sleeper train Kyiv/Lviv and 100 passenger charter flight Lviv/Budapest (NEW!) Modified meal plane, sightseeing, gala dinners, Ukr med insurance visa fee Escort from USA

### Tour B

**NEW!!!**

**NEWARK departure**

**Jun 18 - July 01**

**\$1200 tw** 14 Days

Lviv with family	Jun 19 - 25
Lviv <b>Dnister htl</b>	Jun 25 - 28
Lviv with family	Jun 28 -Jul 1

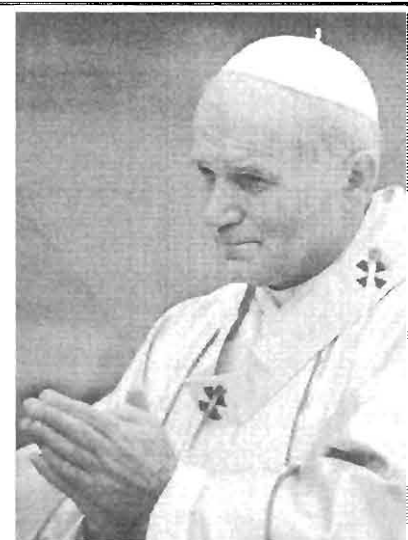
**Features:** Trans Atlantic air via LOT, 3 nights hotel (bkfst basis) rt transfers and tickets to Papal festivities Ukr. Visa Fee

If you require hotel accommodations for your entire stay in Lviv the additional for 9 nights is @\$350 tw

**Be in Ukraine  
while history is  
made!!!**

**Be in Lviv**

**June 27<sup>th</sup> for the beatification of  
many Ukrainian martyrs to  
sainthood!!**



His Holiness Pope John Paul II



**UZBEKISTAN**  
*airways*

спільно із AIR UKRAINE  
ЄДИНИЙ  
**ПРЯМИЙ РЕЙС**  
Нью-Йорк – Київ – Ташкент


з летовища ім. Дж. Кеннеді  
**у неділі і п'ятниці**  
на комфортабельному літаку  
„Boing-767-300“

**15 ГОДИН ЛЕТУ І ВИ У ТАШКЕНТІ!**

далі просто в Делі (стикувальний рейс),  
Малаязію, Тайланд, Корею, Китай або  
в Казахстан, Росію, Об'єднані Арабські  
Емірати, Савдійську Арабію

**за інформаціями телефонувати:**

бюро: (212) 489-3954, 489-3956  
факс: (212) 489-3962  
замовлення місць: (212) 245-1005  
відсилення вантажів  
Air Ukraine Cargo: (718) 376-1023  
факс: (718) 376-1073  
Transatlantic: (800) 820-2861  
факс: (718) 224-0251

ЧИ ВИ БУЛИ НЕВІЛЬНИКОМ АБО ПРИМУСОВИМ  
РОБІТНИКОМ ПІД ЧАС НАЦИСТСЬКОГО РЕЖИМУ?

Чи ви були жертвою інших нацистських  
злочинів, потомком жертв?

**МОЖЛИВО ВАМ НАЛЕЖИТЬСЯ  
КОМПЕНСАЦІЯ З НОВОГО  
НІМЕЦЬКОГО ФОНДУ**

ПОДИВІТЬСЯ НА НАШУ ВЕБ-СТОРІНКУ, ЩОБ ЗНАЙТИ НАШЕ  
БЮРО НЕДАЛЕКО МІСЦЯ ВАШОГО ПРОЖИВАННЯ  
<http://www.compensation-for-forced-labour.org/>

German  
Forsed Labour  
Compensation Programme

ІОМ заяви мусять бути  
зголошені до  
11 серпня 2001 р.

ІОМ розгляне вашу  
заяву безкоштовно.

# 10 років чесної та відданої праці для Вас

## DNIPRO CO.

### Пакунки в Україну: швидко, гарантовано, дешево!

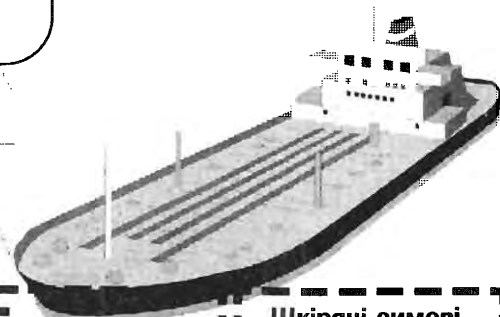
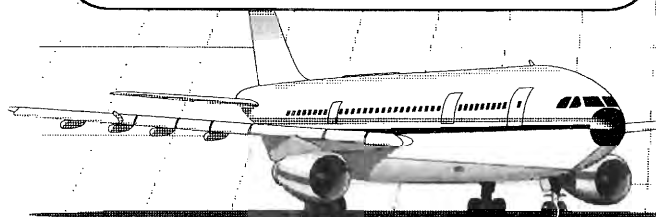
- ♦ Відбираємо пакунки з хати.
- ♦ Надійна та гарантована доставка за 4 - 8 тижнів.

### Інші послуги

Долари в Україну через Вестерн  
Юніон або вручаємо готівку  
власноручно.  
Авіаквитки в Україну та з України.  
Візи в Україну без запрошення.  
Завірені переклади та оформлення документів.  
Запрошення для відвідувачів з України.

Продаємо телефонні картки (\$10 картка-  
110 хв. розмови з Україною).  
Рентуємо відеокасети.  
Перепис відеокасет будь-якої системи в  
PAL/SECAM/NTSC.  
Зустрічаємо і відвозимо в аеропорт.

У наших крамницях можна придбати:  
кераміку, хустини, обруси, книжки,  
поштівки, писанки, відео та аудіокасети,  
українські сувеніри, українські  
вишиванки, електронні перекладачі з  
англійської на українську мову.



<b>\$10</b> знижки на електронні перекладачі	<b>\$10</b> знижки на вовняні хустки із френзіями	<b>\$10</b> знижки на зустрічі і довозення в аеропорт	<b>\$10</b> знижки на квитки в Україну	<b>\$5</b> Перезапис відеокасет з PAL/SECAM у NTSC	Шкіряні зимові чоботи від <b>\$ 25</b>
--	---	---	---	---	--

Warren, MI  
26499 Ryan Rd.  
Tel. 810-759-6563

Parma, OH  
5909 State Rd.  
Tel. 440-886-7124

Hamtrack, MI  
11758 Mitchell St.  
Tel. 313-892-6563

Newark, NJ  
698 Sanford Ave  
Tel. 973-373-8783  
Free 888-336-4776

Philadelphia, PA  
1801 Cottman Ave.  
Tel. 215-728-6040

Clifton, NJ  
565 Clifton Ave.  
Tel. 973-916-1543

Chicago, IL  
2319 W.Chicago Ave.  
Tel. 773-486-6563

Elk Grove Village, IL  
224 Crossen Ave.  
Tel. 773-486-2332



# Міст - це завжди надійно!

МІСТ MEEST



Найбільша в світі українська висилкова фірма  
по висилці грошей та пачок в Україну,  
країни СНД та Європи

**MoneyGram.**  
International Money Transfer

**ОТРИМАЙТЕ  
ДЛЯ СЕБЕ  
ДОДАТКОВО**

**ТИЖНЕВО**

**\$100**

Візьміть участь в новій  
виграшній грошовій лотереї  
корпорації **МІСТ**

Грошові перекази  
в Україну  
та по цілому світі  
за декілька хвилин.

**МІСЯЧНО**

**\$1000**

Доставляємо гроші  
безпосередньо  
до рук адресата

Висилаючи гроші з нами, Ви користуєтеся з найкращих цін за найнадійніший сервіс і автоматично приймаєте участь в **новій виграшній грошовій лотереї** корпорації **МІСТ**.  
Лотерея проводиться кожного понеділка за минулий тиждень та в перших числах місяця за минулий місяць. Деталі питаєте у агентів корпорації **МІСТ**.

**Найкраща  
обслуга!**

**Корпорація МІСТ -**  
вибір тих, хто добре рахує свої гроші!

**Найнижчі  
ціни!**

**ТАКОЖ ВИСИЛАЄМО**

**ПАЧКИ**

харчові набори,  
кур'єрські послуги,  
комерційні вантажі  
та інше

**Завжди гарантуємо  
найшвидшу та  
найнадійнішу  
доставу**



**Контейнери відправляємо щоденно, забираємо пачки з дому**

**Для кращої обслуги маємо понад 350 агентів у Північній Америці**

За агентом у вашій місцевості дзвоніть безкоштовно **1-800-361-7345**

**РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ:**

**MEEST Corporation Inc.**  
97 Six Point Road  
Toronto, ON M8Z 2X3  
Tel.: (416) 236-2032  
1 (800) 361-7345

**MEEST-AMERICA**  
609 Commerce Rd.  
Linden NJ 07036  
Tel (908) 474-1100  
1 (800) 288-9949

**MEEST KARPATY**  
2236 W. Chicago Ave.  
Chicago, IL 60622  
Tel.: (773) 489-9225  
1 (800) 527-7289

**MEEST-CALIFORNIA**  
500 E. Harvard Str.  
Glendale, CA 91205  
Tel.: (818) 547-4910  
1 (800) 617-2545

**MEEST-ALBERTA**  
10834 97 Street,  
Edmonton, AB T5H 2M  
Tel (908) 424-177  
1 (800) 288-9949

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040



**ЙОСИФ КУПЧАК**  
власник

**JOSEPH MEAT MARKET**

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ  
Tel: (732) 442-4660

**VARSOVIA TRAVEL & SHIPPING**  
74 E. 7th St., Manhattan (between 1-2 Avenue)  
Tel.: (212) 529-3256 • Fax: (212) 477-1553  
INTERNET - www.varsovia.com

**LOT Polish Airlines** **НАЙКРАЩІ ЦІНИ НА КВИТКИ В УКРАЇНУ**

Львів від \$ 435 + податок	в одну сторону \$ 305 + податок
Київ від \$ 385 + податок	в одну сторону \$ 270 + податок
Квитки до Нью-Йорку в обидві сторони від \$ 499 + податок	

**ДО ПОЛЬЩІ:** • Варшава • Краків • Щецин • Познань • Вроцлав • Гданськ

Лютий 10 - 31 Березень	Квітень 01 - 15 Червень	Червень 16 - 31 Серпень
\$ 349 в обі сторони	\$ 499 в обі сторони	\$ 699 в обі сторони

Запрошення до США • Візи в Україну • Грошові перекази  
Пачки в Україну - кораблем - \$ 0.59; літаком - \$1.80

**Нові авта чекають на Вас...**



**КРЕДИТІВКА САМОПОМІЧ НЬО ЙОРК ПОЗИЧАЄ ГРОШІ...**

**Фінансування до 95% ціни авта!**

**SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union**

Main Office: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251  
E-Mail: SRNYFCU@aol.com

**Branches:**

Upstate New York: 23 Main Street Kerhonkson, NY 12446  
Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636

Long Island: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553  
Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

Queens: 32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106  
Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

OUTSIDE NYC CALL TOLL FREE: 1-888-SELFREL  
VISIT OUR WEBSITE AT: <http://www.selfreliancecy.org>

**• ПРАЦЯ •**

Жінка з 2-ма дітьми шукає працю з помешканням в околицях Вашингтону.

Тел.: (919) 845-3032

Потрібна жінка до опіки над дитиною із замешканням. 7 днів на тиждень. Платня до узгодження.

Тел.: (215) 722-8377

LOT - Польські авіалінії пошукують досвідченого агента-продавця. Бажаний досвід праці у туристичному бізнесі. Резюме надсилати до:

Sales Dept., LOT Polish Airlines 500, #408, Fifth Ave., New York, NY 10110

Пошукуємо господаря (Superintendent) до житлового будинку (34 апартаменти) для старших осіб. Постійна праця. Потрібні знання англійської і української мов, досвід у веденні господарства житлового будинку, власне авто. **Мусить жити у будинку** і надавати допомогу мешканцям будь-коли.

Коротке резюме просимо надсилати до 15 травня 2001 р.

Mrs. Sandra Sharko, Ukrainian Seniors Centre, 30 Notre Dame Ave., Sudbury, Ontario, P3C 5K2.

Tel.: (705) 673-7404  
Fax: (705) 673-1137

**• ДО ВИНАЙМУ •**

До винайму літня хата, вповні загосподарована, 3 спальні, 2 лазнички, вітальня, кухня, 2 милі від Союзівки. Ціна 525 дол. тижнево, 1.800 дол. місячно, 3.500 дол. літо. Замовляти „time share“ до 15 травня ц.р.

Тел.: (201) 964-9224 Тарас

**• ЗНАЙОМСТВА •**

Пані, вдова, біля сімдесятки, пристойна, українка-канадка, познайомиться з паном, вдівцем, українцем-канадійцем, добрих прикмет, замешкалим в Онтаріо, для товариства. Зацікавлених проситься писати: Postal Outlet, Box 21002, Harwood Place, 290 Harwood Ave., South, Ajax, Ontario, Canada, L1S 1J0.

**• РОЗШУКИ •**

Розшукую сестер і братів своєї мами: **МОСУРА МИХАЙЛА, СТЕПАНА, ІВАНА**. Сестер: **МОСУР АННУ, МАРІЮ, ОЛЕНУ**. Їхня мама Мосур Марія і тато Іван виїхали із с. Лукавиця 1911 року і там народилися ці сестри і брати. Останнього листа було отримано в 1973 р. Моя адреса:

Львівська обл., Самбірський р-н, с. Лукавиця, Турецька Марія Осипівна.

**ALBATROSS TRAVEL, Inc.**

**пропонує**

**LOT** **Випродаж квитків на ЛІТО 2001 р. - СХІДНЯ ЕВРОПА**

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гавайях;
- подорожі на люксових кораблях;
- пересилку грошей через „WESTERN UNION“
- квитки на літаки з НЬЮ-ЙОРКУ до: МІНСЬКА, РИГИ, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КІЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ

ЛЬВОВА

- 520 дол. + текс (в обидві сторони);
- 350 дол. + текс (в одну сторону)
- 570 дол. + текс (в обидві сторони)
- 380 дол. + текс (в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222  
Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083  
Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973  
<http://www.albatravel.com> e-mail: albatravel@aol.com

**SELFRELANCE**  
Ukrainian American Federal Credit Union

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка „САМОПОМІЧ“

**Банкові перекази по Америці та Інтернаціонально**



Так легко!

Чудова можливість пересилати гроші на Україну!

[www.selfreliance.com](http://www.selfreliance.com)

FULL SERVICE LOCATIONS	MAIN OFFICE	2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL	(773)-489-0520
		NW Chicago, IL	(773)-589-0077 • Newark, NJ (973)-373-7839
		Jersey City, NJ	(201)-795-4061 • Parsippany, NJ (973)-451-0200

OFFICES: Palatine, IL • Bloomingdale, IL • Palos Park, IL • Munster, IN





**UKRAINIAN MEDICAL SERVICE LTD**  
 NY (718) 621-3666, Kyiv: +380 44 440-7355  
 e-mail: ums@ukrmedservice.com

**КОМПЛЕКСНЕ МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ:**

Київ, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Дніпропетровськ, Донецьк, Запоріжжя, Полтава, Луцьк, Миколаїв, Одеса, Херсон, Симферопіль, Севастопіль, Ялта та інш.

**ДЛЯ ВАШИХ БАТЬКІВ, ДІТЕЙ, ОНУКІВ, ДРУЗІВ І КОХАНИХ**

\* Найкращі лікарі \* Необхідні ліки \* Сучасне медичне устаткування.  
 \* Комфортабельні кімнати в шпиталях

\* Догляд за людьми похилого віку та дітьми – програма „HOME ATTENDANT“

**Підтримайте своїх рідних і близьких – вони потребують цього!**

Доступні ціни. Оплата послуг в США і Канаді.

**УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ**

**ВІДСОТКИ НА ПЕНСІЙНІ ГРАМОТИ ВІД 1-го ТРАВНЯ, 2001 р.**

Одноразові і гнучкі пенсійні плани  
**Відсотки в першому році – нові аплікації** **6.50%**  
 (відсотки гарантовані на один рік)

Одноразові і гнучкі пенсійні плани  
 (ІСНУЮЧИХ ГРАМОТ)  
**\$100,000.00 або більше** **5.75%**

**\$50,000.00 – \$99,999.99** **5.50%**

**\$100.00 – \$49,999.99** **5.25%**

Гнучка 10 пенсійна грамота  
 (в другому році) **5.50%**

**Пам'яті д-ра А. Горчинського.**

10 травня виповнилося 40 днів відходу у вічність д-ра Анастасія (Назя) Горчинського. Вміщуємо прощальне слово д-ра Мирослава Харкевича на похороні д-ра А. Горчинського.

Ми прощасмо вірного сина перемисьлянської землі, що над Гнилою Липою, де в червні 1919 року другий корпус Української Галицької Армії переміг численніше польське військо. Назові було тоді 5 років і вже з того часу він збагнув гірку долю тих, що програють... Невдовзі почалася його життєва мандрівка – гімназія в Рогатині, медичні студії у Львові, підпільна боротьба, вибух Другої світової війни, продовження медичних студій в Гіссені та Інсбруці, фахова праця біля Мюнхену, заморське Чикаго.

Постійна важка праця лікаря-громадянина, що здобув звання асоційованого професора Чикагської медичної школи, вимагала великої посвяти. Для нього медицина стала покликанням так, як священство було покликанням для його батька і старшого брата.

Покійний довгі роки виконував обов'язки секретаря Українського Лікарського Товариства Північної Америки, за що був відзначений грамотою заслуги в 1987 р. У житті він ставив собі за приклад батька, о. Михайла, якому Господь дав ласку відійти під час урочистої Богослужби на Новий рік, а також старшого брата Ростислава, також священника, що його московські кати забрали з церкви, де він правив Святу Літургію.



Св. п. д-р А. Горчинський.

Тоді востаннє його бачили живим.

Я особисто знав Назю від 1937 року, як людину миру. Але він не сумнівався, чи вступати в ряди Першої Української Національної Армії і був готовий заплатити найвищу ціну за ідеали, які ця військова формація сповідувала.

Доктор Назьо багато читав і знав. Його цікавили проблеми комп'ютера, астрономії, клонування, він вивчав напам'ять поеми, вивчив еспанську мову.

В особі покійного відійшов у світ, відданий, жертвенний батько, ніжний дідусь, вірний приятель, скромна, добра, гарна людина.

**Вічна йому пам'ять!**

**LYTWYN & LYTWYN**

**UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS**

**AIR CONDITIONED**

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.  
 Our Services Are Available  
 Anywhere in New Jersey.  
 Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME  
 1600 Stuyvesant Avenue  
 (corner Stanley Terr.)  
 UNION, N.J. 07083  
 (908) 964-4222  
 (973) 375-5555

**ПЕТРО ЯРЕМА**

**УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК**

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор  
 Родина ДМИТРИК

**Peter Jarema**

129 EAST 7th STREET  
 NEW YORK, N.Y. 10009  
 (212) 674-2568

**calls to UKRAINE**  
**22.9¢/min**  
 Any time

Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 12.7 c/min.

**Call**  
**WWW.LDPOST.COM**

For info call Long Distance POST:

**1-800-449-0445**



**ROCHESTER UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION**

**Your Best Place to Save and Borrow**

**JOIN US**

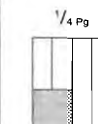
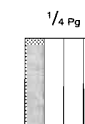
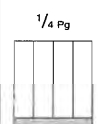

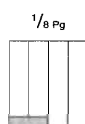
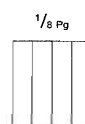
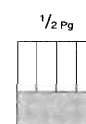
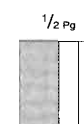
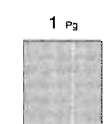
HIGH INTEREST SAVINGS  
 LOW INTEREST LOANS/MORTGAGES  
 SHARE DRAFT/FREE CHECKING  
 VISA CREDIT CARD  
 CHECK CARD/ATM CARD  
 CD's and IRA's

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА**

824 Ridge Rd. East Rochester NY 14621  
 (716) 544-9518 • Fax (716) 338-2980  
 Toll Free (877) 968-7828 • www.rufcu.org

**ADVERTISING RATES FOR SVOBODA**

(Published in Ukrainian on Fridays)

		ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY WEDNESDAY NOON ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION. OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 9 A.M. OF THE WEDNESDAY THE PAPER IS PRINTED				
7 1/2" X 2c \$165.00	14 1/2" X 1c \$165.00					
						
3 3/4" X 4c \$165.00	7 1/2" X 1c \$85.00	3 3/4" X 2c \$85.00	1 3/4" X 4c \$85.00	7 1/2" X 4c \$310.00	14 1/2" X 2c \$310.00	14 1/2" X 4c \$600.00

**Quantity discounts:**

1-9 ads \_\_\_\_\_ \$12.00 per inch/Sc  
 10 or more ads \_\_\_\_\_ 20% discount  
 24 or more ads \_\_\_\_\_ 25% discount  
 52 ads \_\_\_\_\_ 30% discount

**NOTE:**

1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to: Mrs. Maria Oscislawski  
 Advertising Manager. Tel.: (973)292-9800 ext. 3040  
 2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

**ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ —  
 ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!**

## „Любов'ю кривди не вчиню“

Так називається книжка, яку видала Софія Темницька у Львові 1995 року – листування батька, львівського судді Юрія Морачевського з ділом, професором Вацлавом Морачевським. Біблійна любов до ближнього і спадкоємна любов до рідної землі була лейтмотивом під час похоронної відправи в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку і прощання з упокою в Бозі св. п. Софією Темницькою (15 вересня 1929 – 25 квітня 2001).

Неминучість і незбагненність смерті



Софія Темницька передає настоятелю Михайлівського Золотоверхого монастиря о. Дмитрієві визначні пам'ятки іконопису і золотарства зі спадку Людмили Морозової. Київ, 18 червня 2000 року.

завжди тривожить наші душі. Особливо несподіваної смерті – птаха в леті, людини у ході. Важко уявити і важко повірити. Була – і нема. Що ж лишає по собі людина? Один – багатство, статки дітям і внукам, інший – своє ім'я, ще інший – мистецькі твори чи наукові винаходи.

Соня Темницька залишає по собі світло – світло своєї душі. Недарма близькі зверталися до неї в пестливій формі – Сонечко, і це дивно поєднувалося з її прізвищем – Сонечко Темницька...

Зболена і виснажена життєвими випробуваннями, вона притягала до себе насамперед шляхетністю. Скромною, а водночас щедрою добротою. Тендітністю, за якою ховалася непересічна сила і твердість. Майже фанатичною любов'ю до України, з якою розлучилася підлітком. Дороговказом на все життя лишилися батькові слова з єдиного листа до неї, тоді дворічної дівчинки (лист від 1 серпня 1931 р.): “Пишу до тебе нашою мовою, і мило було би мені, якби Ти її любила так, як я її люблю”. До неї якось особливо пасують священні Стусові рядки:

Тільки тобою  
білий святиться світ.  
Тільки тобою  
повняться брості віт.  
Запарувала  
духом твоїм земля.  
Тільки тобою  
тішиться немовля.  
Цвіт калиновий  
піниться над водою  
Тільки тобою,  
тільки тобою.

Коли Україна була недосяжно далеко, Соня шукала її в книгах, у мистецьких творах, у людях. Соня сама творила Україну – спершу в дітях, потім у внуках. А як Україна постала з імперського попелу феніксом з обпаленими крильми, Соня кинулася їй на допомогу. Жила нею і для неї – буквально до останнього

віддиху. Свою любов до України вона виявляла дуже конкретно: ішла до хворого професора Мартоса і записувала неоціненні спогади прем'єра УНР, щоб неймовірними зусиллями видати їх потім в НТШ книжкою. Влаштувала вечори Бориса Мартоса, Миколи Понеділка, Василя Барки. І хто зна, як би було без її бджолиної праці з виданнями “Зорепаду” чи “Жовтого князя”?

Взаємини Морачевських і Стефаників – тема спеціального дослідження з

окремим розділом про те, як Софія Темницька продовжувала родинну традицію багатолітньої дружбою з Юрієм Стефаником.

Горда, незалежна мисткиня Людмила Морозова саме їй довіряла найінтимніше і найдорожче, називаючи її своїм ангелом-хоронителем. Соня не зважала на власні клопоти і власні болі, мчала до Гантеру, щоб полегшити життя і відхід у вічність Людмили Морозової, бо відчувала в ній споріднену душу. З усіх сил вона старалася якнайкраще виконати волю малярки. Як же боляче було їй стрічатися із заздрис-

ними чи недбалими людьми, з марнославною нерозумінням, виявленим навіть письмово на її адресу: “Якщо ви ще хоч раз візьметеся за несвої справи, я віддам вас до американського суду”... Вона керувалася законами вищого суду. Переступала через дріб'язкову метушню – і далі займалася “несвоїми справами”: оплачувала мозаїки в Михайлівському соборі, перевозила в Україну чудотворну ікону, рятувала картини і порцеляну Людмили Морозової, закуповувала й роздавала по школах і бібліотеках України цінні видання, одягала і взувала сиріт, допомагала стипендіями студентам і бідним діячам культури, колишнім політ'язням. Серед її підопічних – паралізований письменник Євген Концевич пенсійного віку і незрячий композитор Ярослав Кльоц – студент-початківець; керамістка Галина Севрук і мистецтвознавець Микола Кагарлицький, лікарі Микола Плахотнюк із Музеєм Шістдесятицтва в Кисві і Лідія Гук з покинутими немовлятами в Скадовську... Вирушаючи в свою останню поїздку в Україну, Соня лишила мені список своїх стипендістів в Україні, яких вона підтримувала разом із сином Юрієм. Акуратно складений список налічував 33 особи, а сума допомоги на цей рік становила бл. 9 тис. дол. – і це, крім півтора десятка сиротинців, двох музеїв тощо, які були під її опікою. Сестра милосердя за фахом, С. Темницька несла людям милосердя за покликом душі.

Тепер, з ініціативи відданих синів Володимира, Юрія й Ореста, створено допомогивий фонд ім. Софії Темницької, покликаний продовжувати акцію милосердя, якого чекають двічі осиротілі діти в сиротинцях, студенти, убогі інтелігенти, колишні політ'язні. Тож Соня продовжує жити не лише в спогадах, а й у своїй суті – в доброті.

Надія Світлична

У 40-ий день відходу у вічність

бл. п.

д-ра медицини

**ВОЛОДИМИРА ПРОКОПОВА**

**ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ**

будуть відправлені:

в церкві св. Тройці у Спрінгфілд;  
в церкві св. Родини у Вашингтоні, Д.С.;  
в церкві св. Андрія у Гемптонбурзі, Н.Й.;  
в римо-католицькій церкві st. Johan у Weedsport, NY.

Приятелів і знайомих про молитви за спокій  
душі Покійного просить

ВІРА ШЕРШЕНЬ



Ділимося сумною вісткою, що 28 квітня 2001 р., після довгої і тяжкої недуги відійшов у вічність на 80 році життя наш найдорожчий **ЧОЛОВІК, БАТЬКО, БРАТ, ВУЙКО і ШВАГЕР**

бл. п.

**ПЕТРО ВРУБЛІВСЬКИЙ**

нар. у Лянцкоруні, Україна.

Довголітній секретар 301 Відділу УНС, комбатант Української  
Дивізії Галичина, полонений у таборі Ріміні, Італія.

**ПАНАХИДА** – в п'ятницю, 4 травня 2001 р. в Humes Funeral Home, Addison, IL.  
**ПОХОРОН** – 5 травня 2001 р. на цвинтарі при церкві св. Андрія в Bloomingdale, IL.

У глибокому смутку залишені:

дружина – ІННА  
сини – АНДРІЙ з дружиною ДЖУДІ  
– ВОЛОДИМИР  
сестра – ГАЛИНА ВИГІННА  
племінник – ЮРКО ВИГІННИЙ з дружиною ПАТРИЦІЄЮ  
і дітьми ЮРКОМ, мол. і АНДРІЄМ  
швагерка – ЗОЯ ФИЛИПОВИЧ  
та рідні в Україні.

Вічна йому пам'ять!



Ділимося сумною вісткою, що 1 травня 2001 р., по тяжкій  
недузі відійшла у вічність наша найдорожча і незабутня  
**МАМА, БАБЦЯ і СЕСТРА**

св. п.

**ЕВДОКІЯ ПАЛАЖІЙ**  
**з дому СНЯТКОВСЬКА**

вдова по Дмитрові Палажеві  
нар. 10 березня 1913 р. в селі Словіта, Україна

**ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ** відбулися з катедри св. Йосафата в Пармі,  
Огайо, а опісля на цвинтар свв. Петра і Павла.

Залишені у глибокому смутку:

донька – ДІОНІЗІЯ БРОЧИНСЬКА  
син – д-р РОДІОН з дружиною ОРИСЕЮ  
внуки – СТЕФАНІЯ ДЖЕННІ з чоловіком ДЖЕЙСОНОМ  
– КЛЯВДІЯ БРОЧИНСЬКА  
– МАРТА ПАЛАЖІЙ  
– АНЯ ПАЛАЖІЙ  
сестра – ОЛЬГА ЯВОРСЬКА з родиною в Україні  
родини – КОЗАКІВ  
– БАСЛЯДИНСЬКИХ  
та дальша родина в Україні і в Канаді

**SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC**

**УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО**

**ДАРКО ВОЙТОВИЧ**, власник  
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ  
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ  
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,  
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.



**За мову і зміст посмертних оголошень  
і подяк редакція не відповідає**





Ділимося сумною вісткою, що 5 травня 2001 р.  
відійшла у вічність

бл. п.

## ЄВДОКІЯ РУДНИЦЬКА

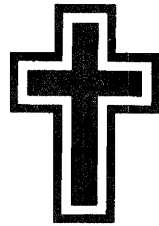
вдова покійному Омелянові Рудницькому.

ПАНАХИДА і відвідини у Senko Funeral Home в Hempstead, NY.  
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 9 травня 2001 р. в  
українській католицькій церкві св. Володимира у Hempstead, NY, а відтак  
на Holy Rood Cemetery, Westbury, NY.

У глибокому смутку залишилися:

дочка – ІРЕНА БЛАНЧАРД з чоловіком ГРЕГОМ  
3 внуки

Вічна їй пам'ять!



В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ  
смерти нашої найдорожчої і ніколи незабутньої  
ДОНІ, ДРУЖИНИ, МАМИ І СЕСТРИ

бл. п.

## АННИ ШВАБЮК

з дому КОСИК

яка відійшла у вічність 24 травня 2000р.

Вічна їй пам'ять!



Залишилися у глибокому смутку:

чоловік – ЮРІЙ  
син – ДАНИЛО  
батьки – МИКОЛА І СОНЯ КОСИКИ  
брат – ПЕТРО з дружиною ЛІДОЮ і дітьми  
та ближча і дальша родина.

Будуть відправлені

### СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Миколая у Філядельфії;  
в церкві св. Марії у Вилла Словтсбург, Н.Й.;  
та в Україні, в церкві свв. Петра і Павла в Дрогобичі і  
в церкві у Залужанах.



З жалем повідомляємо, що по прийнятті Найсвятіших Тайн,  
у суботу, 28 квітня 2001 р., на вісімдесят першому році  
життя, відійшла до Бога наша найдорожча  
ДРУЖИНА, КУЗИНКА І ТЕТА

бл. п.

## ТЕОДОРА (ДОРА) ГАНАС

з дому ХАРИШ

ПОХОРОН відбувся 1 травня 2001 р. з церкви Успення Божої Матері в  
Розмонті на цвинтар Мавнт Рояль в Монреалі.

Залишила у смутку:

мужа – СТЕФАНА  
кузинки – ІВАНКУ ЦЬОЛКО  
– ЛЮБУ ЯРМАК-СПІНО  
сестрінниця – МАРІЮ РУДЬ  
– ІРЕНУ ЯЮС  
– КАТЕРИНУ ГОРОДИЛОВУ

дальшу родину і приятелів в Україні, Канаді і США.

Вічна їй пам'ять!

У ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ

бл. п.

## д-ра ПЕТРА МІРЧУКА

політично-громадського діяча, в'язня польських та німецьких тюрем і  
концтаборів, виховника молоді, автора численних історичних праць  
про боротьбу та діячів визвольного руху ОУН-УПА.

Родина запрошує рідних, знайомих, друзів і співробітників Покійного на

### ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

що відбудеться

в суботу, 19 травня 2001 р.

о год. 10-й ранку – заупокійна св. Літургія в церкві Христа Царя у Філядельфії, Па.  
о год. 12-й ранку – ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА на могилі Покійного на цвинтарі св.  
Марії у Факс Чейс, Па.

Горем прибита родина.



Ділимося сумною вісткою з ріднею, приятелями та знайомими,  
що з волі Всевишнього, 27 квітня 2001 р., відійшла у вічність  
наша дорога МАМА, БРАТОВА І ТЕТА

бл. п.

## КАТЕРИНА ПОПОВИЧ

(ЛЕСЬКО)

нар. 1 лютого 1904 р. в селі Поріччє Задвірне, Україна.

Покійна була одною з перших активних засновників Українського Золотого  
Хреста в Клівленді, Огайо, довгі роки головою 8-го Відділу Українського Золо-  
того Хреста ім. Олени Теліги в Клівленді, а опісля почесною головою того ж  
відділу. Широ допомагала новоприбулим скитальцям і була для них доброю  
порадницею.

ПАРАСТАС відбувся 29 квітня 2001 р. в похоронному заведенні Колодій-Лазута,  
Парма.

ПОХОРОН відбувся 30 квітня 2001 р. з церкви св. Андрія в Пармі на українсь-  
кий католицький цвинтар сав. апп. Петра і Павла у Пармі.

У глибокому смутку залишилися:

син – СТЕФАН ПОПОВИЧ  
братова – МАРІЯ ГЕЛЬ  
кузени – КАТРУСЯ КАПІТАНЕЦЬ з родиною  
– ФРЕД ПОПОВИЧ  
– СТЕЛЯ ЛЕМІЩУК з родиною

Замість квітів родина просить складати пожертви на Український Золотий Хрест  
– Фонд Допомоги Дітям Чорнобіля.

Чеки виписувати на: Ukrainian Gold Cross, та висилати на адресу:  
Steve Popovich, 7726 York Rd., Parma, OH 44130.

Вічна їй пам'ять!



У глибокому смутку повідомляємо, що 28 квітня 2001 р. відійшла у  
вічність на 19 році життя наша найдорожча  
ДОНЯ, СЕСТРА І ВНУЧКА

бл. п.

## ОКСАНА СТРИЖАК

ПОХОРОН відбувся у середу, 2 травня 2001 р. на цвинтарі св. Андрія Перво-  
званого в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишені:

мама – ГАНЯ  
тато – БОГДАН  
брат – ОМЕЛЯН  
бабця – МАРІЙКА СТРИЖАК  
дідо – ІВАН МАКСИМІВ  
тета – ОРИСЯ СТРИЖАК  
вуйко – СТЕФАН МАКСИМІВ  
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна їй пам'ять!

## РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

**ХОЧЕТЕ КУПИТИ ХАТУ?**  
Зверніться до

**ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА**  
VASYL KAVATSIUK  
SALES REPRESENTATIVE

MORRIS PLAINS  
PARSIPPANY OFFICE  
1625 STATE ROUTE 10  
MORRIS PLAINS, NJ 07950  
OFF: (973) 984-1400, Ext. 3603  
EVES: (908) 790-9240  
PAGER: (973) 817-1340 • FAX: (973) 984-4075

**Weichert Realtors®**  
Ask About Weichert's  
One-Stop Shopping Services

**ФІРМА ЄВШАН**  
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 2001 рік!  
Тел.: 1-800-265-9858

**ARKA COMPANY**  
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.  
26 First Avenue, New York, NY 10003  
Tel.: (212) 473-3550

**ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ**  
Професійний продавець  
забезпечення УНС  
EUGENE OSCISLAWSKI  
Licensed Agent  
Ukrainian National Ass'n, Inc.  
tel.: 732 583-4537 • fax: 732 583-8344  
E-mail: matawan96@aol.com

**МИХАЙЛО П. ГРИЦАК**  
адвокат  
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,  
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА  
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашингтоні.  
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090  
Tel. (908) 789-1870;

**АДВОКАТ ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК**  
КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ  
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

**Перша консультація безплатна**  
Оплату беремо лише після виграти процесу  
про відшкодування

**А ТАКОЖ:**

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

**WELT & DAVID**  
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013  
(973) 773-9800

**ВАРКА БАЧИНСЬКА**  
Професійний продавець  
забезпечення УНС  
BARBARA BACHYNSKY  
Licensed Agent  
Ukrainian National Ass'n, Inc.  
101 East 16th St., apt. 2E,  
New York, NY 10003  
tel.: 212-533-0919

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР  
**PALLADA International**  
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ  
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003  
Tel.: (212) 387-8683

**ФІРМА „МІСТ“**  
Забираємо посилки  
з вашого дому 24 години  
Україна – найнижчі ціни!  
(973) 460-4302 • 1-888-633-7853

**НОВІ ВІДЕО-КАСЕТИ з України**  
ГАЛИЧИНА – АПОН 7803. Ціна 30 дол.  
Можна замовляти інші відео-касети з України.

7788 Ансамбль бандуристів з Києва.  
7789 Танцювальний ансамбль  
Павла Вірського.  
7790 50-та річниця ансамблю „Верьовка“  
7797 Свята Літургія – править  
Папа Іван Павло II в Римі.  
7797-В Молебень.

Ціна 25 дол. за кожен касету,  
APON RECORD Comp., Inc.  
P. O. Box 3082, Long Island City, NY 11103.  
Tel.: (718) 721-5599  
Ми можемо переробляти ваші приватні відео-касети з європейської на американську систему.

**Фірма „КАРПАТИ“**  
Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)  
Василь Чолак. Тел.: (718) 937-6821  
Beeper (917) 491-6150

**ДРУКАРНЯ COMPUTOPRINT CORP.**  
МАРІЯ ДУПЛЯК – власник  
Виконуємо друкарські роботи

- ❖ книжки
- ❖ журнали
- ❖ брошури
- ❖ коверти, канцелярні друки
- ❖ візитівки
- ❖ весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011  
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963  
e-mail: computopr@aol.com

**UKRAINE-PAC**  
(973) 831-1499  
PACKAGE and FOOD Parcel Service

ECONOMY AIRFARES  
**FREGATA TRAVEL**  
Нью-Йорк/Київ – 459 дол.\* tax  
(round trip)  
390 дол.\* tax (one way)  
Нью-Йорк/Львів – 628 дол.\* tax  
(round trip)  
425 дол.\* tax (one way)  
Restrictions Apply

250 West 57 Street, #1211  
New York, NY 10107  
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

Пам'ятайте, як посилати чи літати – то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!

Зробіть подарунок  
своїм близьким!

**КАРПАТУ**

121 Runnymede Road,  
Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105

1-800-265-7189

Fax (416) 761-1662

e-mail: nsemczys@aol.com

## ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ



Швидко, надійно,  
конфіденційно  
за найнижчими цінами!  
протягом 2-7 днів

Доставляємо до рук адресата в Україну,  
країни СНД та Східної Європи американські долари.  
На всі замовлення Ви отримаєте поквітовання  
від Ваших близьких.



а також пропонуємо:  
**ДОСТАВУ ХАРЧОВИХ  
ПАЧОК з каталогу**

**ДОСТАВУ ТРАКТОРІВ,  
АВТОМОБІЛІВ, ПОБУТОВОЇ  
ТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ**



Телефонуйте до нас,  
щоб оформити замовлення  
та за детальнішою  
інформацією.



## Найкращі ціни на квитки



на всі  
авіалінії  
світу

**Запрошення  
до Канади та США**

**Візи до України, Польщі та Росії**

**Медичне забезпечення  
для відвідувачів  
у Канаді**

**ВІДПОЧИНОК  
на відомих курортах**

